

2025

דוחות כספיים

דוח המנהל המיוחד

6	מבנה קרנות הפנסיה והוועדות השונות.....	(1)
10	סביבה כלכלית ומידע כספי תמציתי בתקופת הדוח.....	(2)
20	אירועים נוספים בתקופת הדוח.....	(3)
24	תיאור הסביבה העסקית.....	(4)
29	תיאור הסביבה הרגולטורית.....	(5)
33	מגמות בקרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר.....	(6)
35	סיוע ממשלתי , כרית הבטחון וגרעון אקטוארי.....	(7)
45	דוח ניהול סיכונים.....	(8)
49	הון אנושי.....	(9)
51	השפעה של אירועים מיוחדים על תוצאות הפעילות.....	(10)
52	תחזית זרמי כספים.....	(11)
53	השפעת גורמים חיצוניים.....	(12)
54	בקורות ונהלים.....	(13)
55	דוח המנהל המיוחד וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית.....	(14)
56	מילון מונחים.....	(15)

דבר המנהל המיוחד

שנת 2025 הייתה שנה מורכבת, שנה שבה המשכנו לפעול בצל מלחמת "חרבות ברזל", שהציבה את מדינת ישראל בפני אתגרים פנימיים וחיצוניים חסרי תקדים. המלחמה המשיכה להשפיע על מצבנו הביטחוני, הכלכלי והחברתי. במחצית השנייה של השנה, סיום "מבצע עם כלביא" והסכם הפסקת האש הובילו לירידה משמעותית בפרמיית הסיכון של מדינת ישראל ולהתאוששות של הפעילות הכלכלית במשק שבאה לידי ביטוי בצמיחה, שיעורי אבטלה נמוכים, חזרה של האינפלציה לתחום היעד של בנק ישראל ולייסוף בשער השקל. בפברואר 2026, לאחר תקופת הדוח, החל מבצע "שאגת הארי" מול איראן להפחתת האיום על ישראל. גם בעת זו המשק הישראלי ממשיך להפגין חוסן פיננסי וחברתי שבתקווה יובילו להמשך התאוששות ושיפור במצב הבטחוני והכלכלי בשנת 2026.

כאחד מהגופים המוסדיים הגדולים והמובילים בישראל, עמיתים ממשיך לפעול במסירות ובאחריות להבטחת הזכויות והבטחון הכלכלי לעת פרישה של למעלה מ-823 אלף עמיתים תוך שמירה על רמת שירות גבוהה וניהול השקעות מוקפד גם בתקופה כלכלית מורכבת ומאתגרת זו.

תיק הנכסים שלנו, ללא סיוע ממשלתי בסך של כ-232 מיליארד ש"ח, כולל השקעות מגוונות בתחומים שונים וברמות סיכון שונות וזאת בהתאם למדיניות ההשקעות וניהול הסיכונים שלנו שנקבעו לשמירה על איזון אקטוארי שיאפשר תשלום הקצבאות לעמיתנו כסדרן ובהתאם להוראות תקנון הקרן. אנו ממשיכים לפעול לשיפור השירות לעמיתים באמצעות שילוב של כלים טכנולוגיים ומיקוד בטרנספורמציה דיגיטלית לטיפול מהיר ויעיל בפניות של עמיתים ומעסיקים. בנוסף פועלים רבות לשילוב של טכנולוגיות מתקדמות וחיזוק התשתיות לשיפור היעילות התפעולית וצמצום עלויות.

בשנת 2025 הקרנות מציגות איזון אקטוארי לאחר רישום אומדן סיוע ממשלתי עתידי ישיר ואף נותר עודף סיוע ישיר העומד לזכות הקרנות בסך של כ-10 מיליארד ש"ח, גידול של כ-2 מיליארד ש"ח מסוף שנת 2024. השיפור באיזון האקטוארי בתקופה המדווחת, נובע בעיקר מעודף תשואה שהושגה על הנכסים בתקופת הדוח. בשנת 2025 שולמו קצבאות בסך 19 מיליארד ש"ח, נרשמו הכנסות מהשקעות בסך של כ-12.2 מיליארד ש"ח והושגה תשואה של כ-6% על תיק ההשקעות (לא כולל אג"ח מיועדות וסיוע ממשלתי) המנוהל ברמת סיכון נמוכה יחסית בהתאם לכללי ההשקעה.

אנו ממשיך לפעול לשמירה על זכויות העמיתים ולתת שירות ברמה גבוהה לעמיתים ולמעסיקים תוך שיפור היעילות התפעולית, צמצום עלויות ושדרוג התשתיות הטכנולוגיות שלנו לעמידה ביעדים שהצבנו לעצמנו.

תודה לציבור העמיתים על האמון שאתם נותנים בנו, אנו ממשיך לפעול באחריות, בהוגנות ובשקיפות על מנת להבטיח את זכויות הפנסיה שלכם.

תודה רבה לעובדי הקרנות על העבודה המסורה והמקצועית ותרומתכם להשגת היעדים ושמירה על זכויות העמיתים.

823,500
עמיתים

371
מיליארד ש"ח
התחייבות ברוטו

19
מיליארד ש"ח
תשלום קצבאות
שנתי

12.2
מיליארד ש"ח
הכנסות
מהשקעות

6%
תשואה

10
מיליארד ש"ח
עודף לאחר סיוע

בברכה,
אפי סנדרוב
המנהל המיוחד

"עמיתים" הינו שם המותג לאיחוד התפעולי בניהול מיוחד משנת 2008 של שמונה קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר: מבטחים, קרן הגמלאות המרכזית, מקפת, קופת הפנסיה לעובדי הדסה, קרן פועלי בניין, קרן פועלים חקלאיים, קרן הגמלאות של חברי אגד וקרן נתיב. מטרת הקרנות היא לספק ביטחון סוציאלי לעמיתים.

המנהל המיוחד של כלל הקרנות הוותיקות שבהסדר החל מאוגוסט 2021 הינו מר אפי סנדרוב. "עמיתים" משרת למעלה מ-823 אלף עמיתים, מהם כ-255 אלף גמלאים, ופועל מול כ-10,000 מעסיקים במשק.

255,000	10,000	4	8	1945
גמלאים	מעסיקים	קופות גמל	קרנות פנסיה	מועד הקמת קרן הפנסיה הראשונה

תיק ההשקעות בסך 232 מיליארד ש"ח (לפני סיוע ישיר) כולל:

- 30% אגרות חוב מיועדות והבטחת תשואה
- 70% השקעות אחרות, לרבות אג"ח ממשלתיות, אג"ח קונצרניות, מניות, נכסי סיכון נוספים וסיוע ישיר

המסגרת החוקית ותהליך ההבראה

מינוי המנהל המיוחד והקמת האיחוד התפעולי נעשו בעקבות חקיקה משנת 2003, אשר החילה תכנית הבראה על הקרנות וקבעה להן תקנון אחיד. במסגרת החוק התחייבה המדינה להזרים סיוע בהיקף של כ-78 מיליארד ש"ח (בערכי 2003) ולצידו בוצעו צעדים משלימים.

- הנהגת תקנון אחיד ושוויוני לכל עמיתי הקרנות
- העלאת שיעור דמי הגמולים וגביית דמי ניהול
- העלאת גיל הפרישה
- קביעת מנגנון איזון אקטוארי להבטחת יציבות ויכולת עמידה בהתחייבויות
- צמצום שיעור אג"ח מיועדות ל-30% מהתיק והרחבת אפשרויות ההשקעה, לרבות השקעות בחו"ל

הקרנות הן גופים ללא כוונת רווח, ללא הון עצמי, וכל משאביהן (לאחר הוצאות ניהול המפוקחות על ידי הרשות), מיועדים לתשלום לעמיתים. הקרנות נסגרו להצטרפות עמיתים חדשים במרץ 1995.

"לפעול להבטחת זכויות העמיתים ביעילות ושקיפות
תוך שמירה על רמת שירות גבוהה"

שקיפות

מחויבות לשקיפות
מלאה בנתונים
ובדיווחים

יעילות וחסכון

אנו פועלים לייעול
ולחיסכון בתהליכי
העבודה והשירות, כדי
למקסם את המשאבים
העומדים לרשות
העמיתים

רמת שירות גבוהה

שירות איכותי, מקצועי
ומהיר לעמיתים
ולמעסיקים, המבוסס על
יזמה, חדשנות ומידע
מהימן וזמין.

הבטחת זכויות

הבטחת זכויות
העמיתים עומדת בלב
פעילותה של עמיתים
ומהווה את הבסיס
לביטחונם הכלכלי לעת
פרישה

האסטרטגיה של עמיתים גובשה בראי החזון ומתמקדת
במספר אבני יסוד מרכזיות:

העמית במרכז

מחויבות לשיפור שביעות
רצון העמיתים: קיצור זמני
מענה, טיפול מקצה לקצה
בפניות ומתן מענה כולל
ויעיל.

שמירה על יציבות פיננסית

ניהול אחראי של נכסי
הקרנות תוך פיזור הסיכונים
ושמירה על איזון אקטוארי
לאורך זמן.

התפתחות טכנולוגית והתייעלות תפעולית

מחויבות להמשך ביסוס והרחבת
השיפורים הטכנולוגיים, לרבות
המשך הטרינספורמציה
הדיגיטלית, לשיפור השירות
ולצמצום עלויות

1.1. המבנה הארגוני של קרנות הפנסיה

שמונה הקרנות הוותיקות שבהסדר פועלות יחד תחת תקנון אחיד החל משנת 2003. בהתאם להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981 (להלן "חוק הפיקוח"), התקין הממונה על שוק ההון תקנון אחיד לקרנות הוותיקות שבהסדר. במסגרת התקנון האחד מנהלות כיום הקרנות תכניות פנסית יסוד ותכניות פנסיה מקיפה ובהתאם להוראות חוק הפיקוח וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן "חוק קופות הגמל") הן מחויבות לפעול על פיהן.

1.1.1. פירוט הקרנות
קרנות מאגדות כחברות בע"מ

מבטחים מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ (בניהול מיוחד)
 קרן הגמלאות המרכזית על עובדי הסתדרות בע"מ (בניהול מיוחד)
 קרן הגמלאות של חברי אגד בע"מ (בניהול מיוחד)
 קופת הפנסיה לעובדי הדסה בע"מ (בניהול מיוחד)
 נתיב קרן הפנסיה של פועלי ועובדי משק ההסתדרות בע"מ (בניהול מיוחד)

קרנות מאגדות כאגודות שיתופיות

קרן מקפת מרכז לפנסיה ותגמולים אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד)
 קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל א.ש. בע"מ (בניהול מיוחד)
 קרן הביטוח והפנסיה של פועלי בניין ועבודות ציבוריות אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד)

1.1.2. מינוי מנהל מיוחד

החל מיום 1 באוגוסט 2021 מכהן מר אפי סנדרוב כמנהל מיוחד של כל הקרנות הוותיקות שבהסדר.
 בהתאם להוראות סעיפים 78(ו) ו-70(ב) לחוק הפיקוח, מוקנים למנהל המיוחד "כל הסמכויות והתפקידים שיש למנהל עסקים במבטח, לדירקטוריון שלו, לוועדות הדירקטוריון שלו ולדירקטורים שלו...".

1.1.3. ועדת מנהלה

לפי הוראות חוק הפיקוח, מונתה ועדת מנהלה לכלל הקרנות הוותיקות שבהסדר. הסמכויות הנתונות לוועדת המנהלה בהתאם לסעיף 72(ד) לחוק הפיקוח, הינן מינוי רואה חשבון, אישור דוחות כספיים ומינוי רופאי ועדת הערר.
 הוועדה מכהנת החל מיום 16 לספטמבר 2019.
 בתאריך 18 באוקטובר 2021 מונה רו"ח דרור יעקובסון ליו"ר ועדת המנהלה.

חברי ועדת המנהלה:

מר דרור יעקובסון - יו"ר הוועדה
 הגברת ג'קי סטרומינגר - חברת ועדה
 פרופ' זיו רייך - חבר ועדה

1.1.4. ועדת ביקורת

ועדת ביקורת מונתה על ידי הממונה על שוק ההון ביום 1 במרס 2008.
הוועדה מונה שני חברים חיצוניים:
יו"ר הועדה - מר איתן השחר
חבר ועדה - מר יוסי בהיר

1.1.5. ועדת תגמול

יו"ר הועדה - מר יוסי בהיר
חבר ועדה- מר יואל נוה
חבר ועדה - מר דרור נגל
המנהל המיוחד – מר אפי סנדרוב

1.1.6. ועדת השקעות

לפי הוראות סעיף 11 לחוק קופות הגמל, על דירקטוריון של חברה מנהלת למנות ועדת השקעות לכל קופת גמל שבניהול החברה, ורשאי הדירקטוריון למנות ועדת השקעות אחת למספר קופות גמל כאמור.

בקרנות הוותיקות, אותן רואים לעניין כל דין כחברה מנהלת לפי סעיף 86(ח) לחוק קופות הגמל ועדת ההשקעות ממונה על ידי המנהל המיוחד, אשר לפי סעיף 70(ב) לחוק הפיקוח יש לו כל הסמכויות והתפקידים של הדירקטוריון.

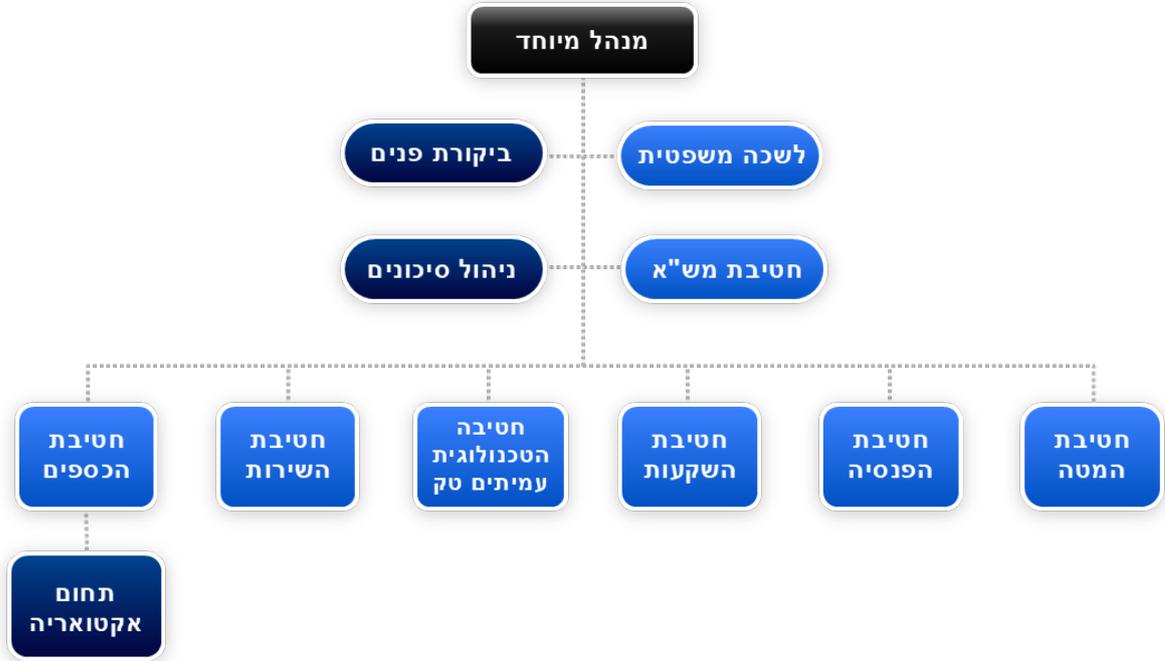
החל משנת 2022 פועלת ועדת השקעות אחת לכל הקרנות.

הרכב הוועדה נכון למועד החתימה על דוחות אלה:

יו"ר הוועדה ונציג חיצוני - מר יואל נוה
נציגה חיצונית - גב' מיכל נוי
נציג חיצוני - מר אסף שהם
נציג חיצוני - מר דרור נגל
נציג חיצוני - מר יצחק בצלאל
נציג חיצוני - מר ניר מורוז
המנהל המיוחד – מר אפי סנדרוב

מר אורי קויאטק סיים כהונתו ב- 8 ביוני 2025.

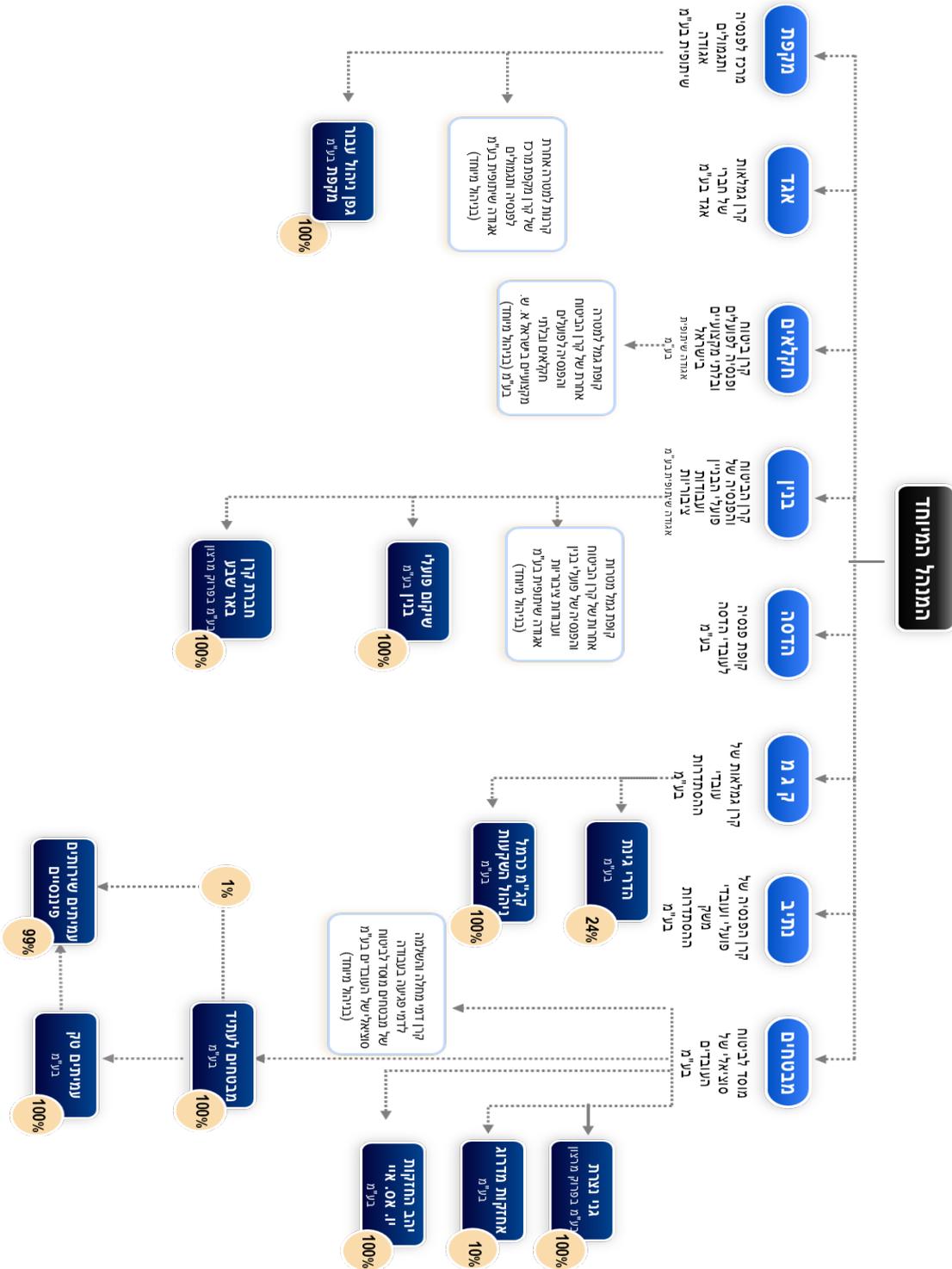
לפרטים נוספים ראה דוח תקופתי לשנת 2025.

1.1.8

חברות בנות וחברות קשורות

לקרנות חברות בנות וחברות קשורות. לפרטים נוספים יש לעיין בדוח התקופתי המהווה חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים. להלן מבנה האחזקות:

הערה - גפן, יהב וכרמל – חברות אחזקה שהוקמו לצורך השקעה בנדל"ן חו"ל.

2.1. הסביבה הכלכלית והשפעתה על פעילות הקרנות – ווקטור הריביות, שוק ההון ואינפלציה

2.1.1. ווקטור ריביות

בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, שיעורי הריבית להיוון לצורך הכנת המאזן האקטוארי כחלק מהדיווח הכספי של הקרן ייקבעו לפי שיעורי ריבית חסרת סיכון המשתנים מתקופה לתקופה בהתאם לעיתוי התשלום או התקבול הספציפי הצפוי. סדרת שיעורי ריבית אלו מהווה את ווקטור הריביות (להלן "ווקטור ריביות").

הווקטור נקבע על פי שערי היוון מצוטטים על ידי חברה מצטטת שנבחרה לצורך כך על ידי רשות שוק ההון.

היוון לפי ווקטור ריביות מתבצע על ידי היוונם של תשלומים או הכנסות עתידיות בכל תקופה לפי הנחת שיעורי תשואה חסרת סיכון ריאלית הצפויה לתקופה הנבחרת.

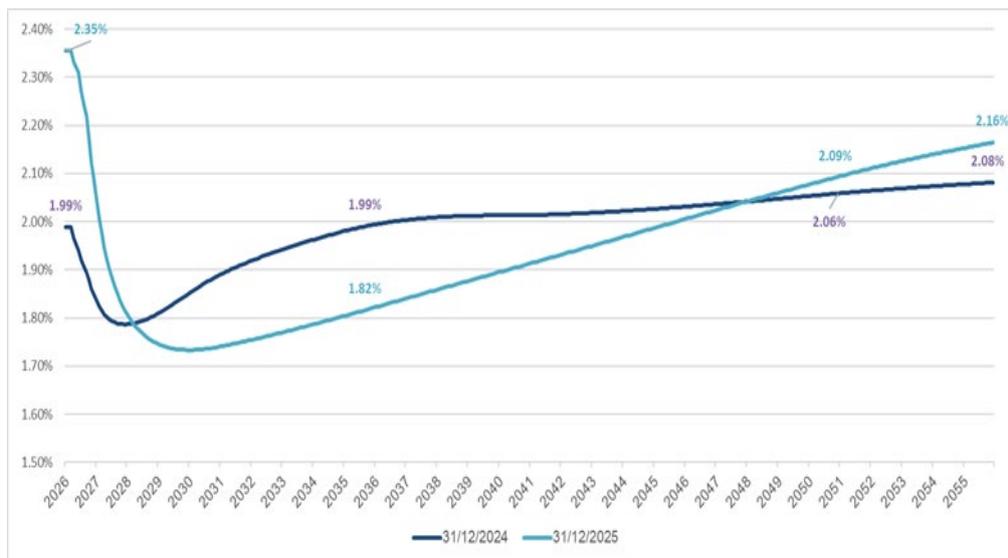
מאחר ומשך החיים הממוצע של התחייבויות הקרנות ארוך יותר ממשך החיים הממוצע של הנכסים, ומאחר ולשינויים בווקטור הריביות השפעה מהותית ביותר על ערך נתונים אלו, הרי שהשינויים בווקטור משפיעים באופן מהותי על הגרעון/העודף האקטוארי.

השימוש בווקטור הריביות נעשה החל ממאזן שנת 2005. מאז התחלת השימוש בווקטור קיימים שינויים מהותיים בווקטור הריביות ממאזן למאזן המביאים לתנודתיות גבוהה במצב האקטוארי של הקרנות.

ווקטור הריביות מופיע בדוחות האקטוארים בלוח 1 – נתונים עיקריים בעמודה שכותרתה "שיעור תשואה חסרת סיכון".

ווקטור הריבית חסרת הסיכון בטווח הבינוני ירד בתקופת הדוח וכתוצאה מכך גדלו ההתחייבויות בסך העולה על הגידול בנכסים. הגידול נטו בהתחייבויות כאמור, הביא לירידה בעודף הסיוע הישיר. מנגד, עודף התשואה שהושגה על הנכסים קיזז את השפעת הווקטור ואף יותר כך שעודף הסיוע הישיר גדל בכ-2 מיליארד ש"ח.

ווקטור חסר סיכון ריאלי Spot

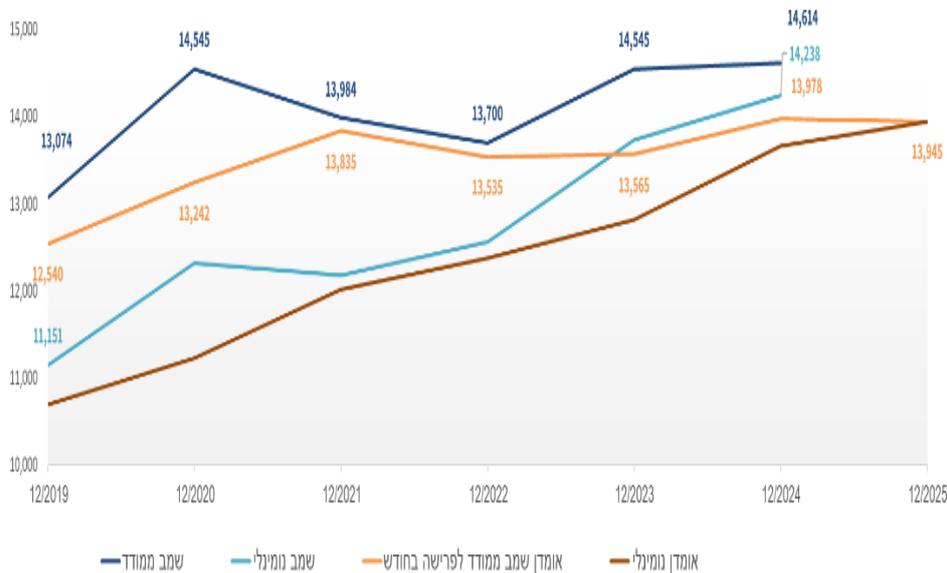
2.1.2 שוק ההון ואינפלציה

שנת 2025 התאפיינה בהתמתנות האינפלציה, ירידה בריבית בנק ישראל, עליה במדדי המניות בארץ ובח"ל, עליה במדדי האג"ח וייסוף השקל. להתמתנות האינפלציה השפעה מהותית על הקרנות היות וההתחייבויות הפנסיוניות צמודות למדד. תיק הנכסים של העמיתים כולל השקעות מגוונות שמושפעות בין היתר ממדדי המניות בארץ ובעולם, מדדי האג"ח, ווקטור הריביות וייסוף השקל.

2.1.3 שכר ממוצע במשק (שמ"ב)

אומדן השמ"ב (ממוצע ריאלי של נתוני השמ"ב ב-12 החודשים האחרונים אשר משמש לחישוב הקצבה בפרישה) בסוף השנה הנוכחית ירד ריאלית בכ- 0.2% (נומינלי עלה ב 2.1%) לעומת סוף 2024, ירידה זו נמוכה בכ- 1.4% אל מול ההנחה לפיה חושבו ההתחייבויות בשנה קודמת והביאה לירידה של כ- 0.9 מיליארד ש"ח בהתחייבויות האקטואריות של הקרנות.

להלן התפתחות השמ"ב ואומדן השמ"ב ב-3 השנים האחרונות:

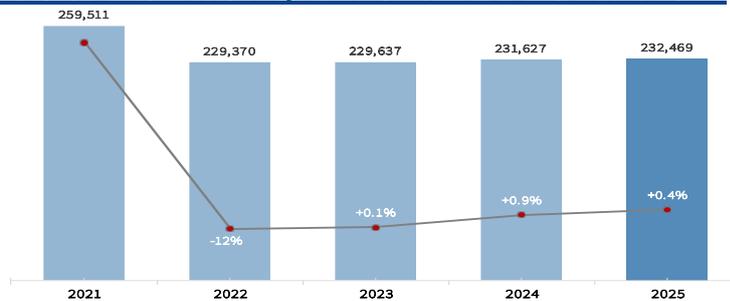

2.2. מידע כספי תמציתי

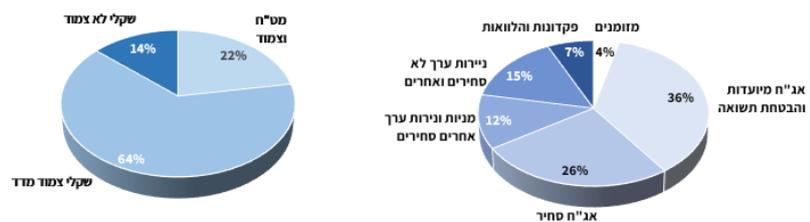
2.2.1. נכסים נטו לפני סיוע (במיליוני ש"ח)

סעיף	דצמבר 2025	התפלגות הנכסים	דצמבר 2024	התפלגות הנכסים	אחוז שינוי דצמבר 2025 דצמבר 2024
מזומנים ורכוש שוטף אחר	8,902	3.8%	6,464	2.8%	37.7%
אג"ח מיועדות ¹	85,201	36.7%	84,722	36.6%	0.6%
ניירות ערך לא סחירים	33,349	14.3%	33,314	14.4%	0.1%
ניירות ערך סחירים	87,558	37.7%	90,888	39.2%	(3.7%)
פיקדונות והלוואות	15,952	6.9%	14,136	6.1%	12.8%
מקרקעין	316	0.1%	294	0.1%	7.5%
הבטחת המדינה להשלמת תשואה	101	0.0%	84	0.0%	20.2%
נכסים אחרים (כולל סיוע גיל הפרישה	3,544	1.6%	3,858	1.7%	(8.1%)
התחייבויות פיננסיות	(2,454)	(1.1%)	(2,133)	(0.9%)	15.0%
סך הכל	232,469	100.0%	231,627	100.0%	0.4%

התפתחות הנכסים נטו - לא כולל סיוע ממשלתי ישיר ב-5 שנים (במיליוני ש"ח)

מבנה תיק הנכסים ומגזרי הצמדה - לא כולל סיוע ממשלתי ישיר

* בנוסף קיים סיוע ממשלתי ישיר צמוד מדד בסך 114,326 מיליון ש"ח

¹ סכום האחזקה באג"ח מיועדות הינו בשווי הגון.

2.2.2. התחייבויות (במיליוני ש"ח)

סעיף	דצמבר 2025	דצמבר 2024	אחוז שינוי
התחייבויות צבורות	362,708	363,943	(0.3%)
התחייבויות פנסיוניות בשל זכויות הצפויות להיצבר בקרן בניכוי דמי גמולים עתידיים	429	1,090	(60.8%)
סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות	363,137	365,033	(0.5%)
סיוע ממשלתי בגין כרית ביטחון	-	-	-
סבסוד ממשלתי בגין נכסי הקרן שבגינם הקרן תהיה זכאית להבטחת תשואה וצפויה להשקיע	(16,355)	(16,201)	1.0%
אומדן סיוע ממשלתי ישיר עתידי	(114,313)	(117,205)	(2.5%)
סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות בניכוי סבסוד וסיוע ממשלתי	232,469	231,627	0.4%

2.2.3. הרכב ההתחייבות הפנסיונית (במיליוני ש"ח)

התחייבויות פנסיוניות (במיליוני ש"ח)	דצמבר 2025	דצמבר 2024	אחוז השינוי
פנסיונרים קיימים	246,884	240,043	2.8%
פעילים זכויות צבורות	85,455	93,301	(8.4%)
פעילים זכויות עתיד	8,434	10,439	(19.2%)
סך הכל פעילים ופנסיונרים	340,773	343,783	(0.9%)
לא פעילים	26,575	27,035	(1.7%)
מבוטחים לשעבר וחסרי פרטים	3,795	3,572	6.2%
סך הכל לא פעילים	30,370	30,607	(0.8%)
סך הכל התחייבויות פנסיוניות	371,143	374,390	(0.9%)
ערך נוכחי של הכנסות עתידיות מדמי גמולים	(8,006)	(9,351)	(14.4%)
נכסים אחרים	-	(6)	-
סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות	363,137	365,033	(0.5%)

2.2.4. האיזון האקטוארי של הקרנות (במיליוני ש"ח)

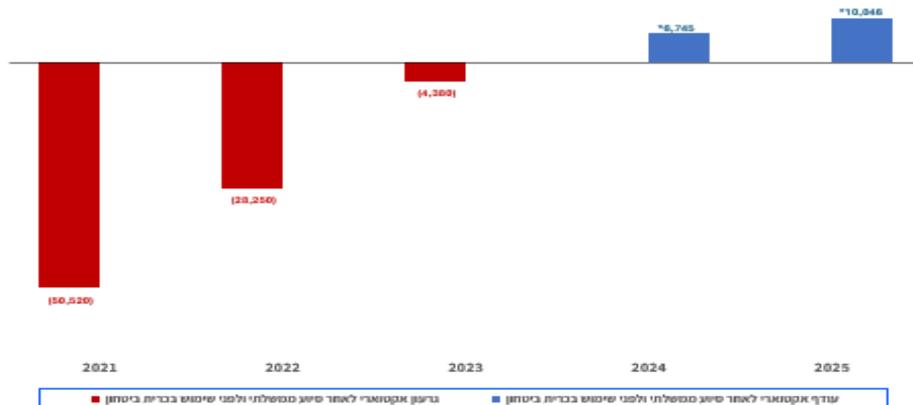
סעיף	דצמבר 2025	דצמבר 2024	אחוז שינוי דצמבר 2025 דצמבר 2024
יתרת גרעון לפני סיוע לסוף שנת המאזן הקודמת	(149,995)	(168,657)	(11.1%)
התפתחויות דמוגרפיות וכלכליות	733	(1,658)	-
השפעת השינוי בריביות ההיוון ובתשואת הקרן על הגרעון	3,000	20,436	(85.3%)
שינויים אחרים בהנחות ובשיטות	530	(117)	+
יתרת גרעון לפני סיוע בסוף שנת המאזן	(145,732)	(149,995)	(2.8%)
סיוע ממשלתי ישיר ועתידי*	155,778	156,740	(0.6%)
יתרת עודף לאחר סיוע בסוף שנת המאזן	10,046	6,745	48.9%

* לא כולל כרית הביטחון העומדת לזכות הקרנות במקרה של גרעון לאחר סיוע. השווי המתואם ליום 31 בדצמבר 2025 של תקרת כרית הביטחון לכל הקרנות הוותיקות שבהסדר הוא כ- 26,883 מיליון ש"ח.

ליום 31 בדצמבר 2025 הקרנות מציגות איזון אקטוארי לאחר רישום אומדן סיוע ממשלתי עתידי ישיר ונותר עודף סיוע ישיר העומד לזכות הקרנות בסך של כ- 10 מיליארד ש"ח. השיפור באיזון האקטוארי בתקופה המדווחת, נובע בעיקר מעודף תשואה שהושגה בתקופת הדוח ביחס להנחות המודל האקטוארי וזאת בדומה לשיפור המצטבר באיזון האקטוארי ב-5 השנים האחרונות. עודף זה טרם חולק בין הקרנות וזאת עד לקביעת לוח סילוקין סופי בהתאם לסעיף 1.2.3(ג)(1)(ג)(ב), שהוטמע במסגרת סימן ג' של חלק 1 בפרק 2 לשער 5 בחוזר המאוחד ("מדידת התחייבויות").

לאור האמור לעיל, לתאריך הדוח לקרנות אין צורך בסיוע מכרית הביטחון.

התפתחות עודף (גרעון) ב- 5 השנים האחרונות (במיליוני ש"ח)

שנה	תקרת כרית הביטחון**
2021	60,480
2022	50,296
2023	48,088
2024	25,380
2025	26,883

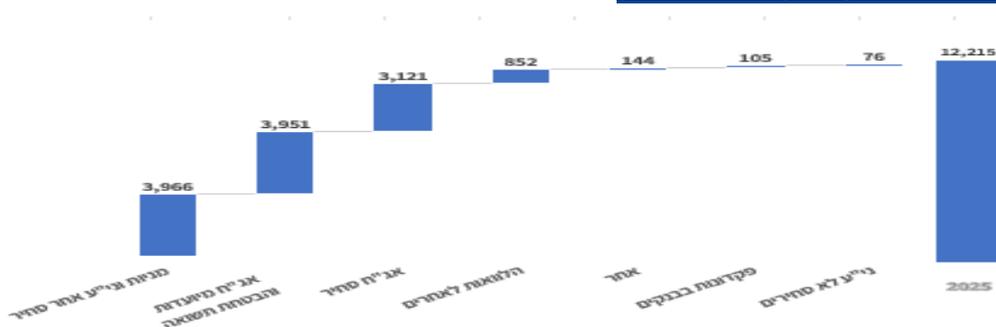
* בשנים 2024 ו-2025 עודף סיוע ישיר העומד לזכות עמיתים אשר בהתאם לכללי ההצגה לא מוצג בדוחות הכספיים

** במצב של עודף - תקרת הכרית מוצגת לפי העלות המתואמת של התקרה ליום המאזן
במצב של גרעון - תקרת הכרית מוצגת לפי היוון של ערך התקרה ממועד אذילת ההון של הקרנות למועד המאזן

2.2.5 דוח הכנסות (במיליוני ש"ח)

סעיף	דצמבר 2025	שיעור הכנסה 2025	דצמבר 2024	שיעור הכנסה 2024	אחוז השינוי הכנסות
ממזמנים ושווי מזמנים	91	1.34%	123	1.97%	(25.8%)
מאג"ח מיועדות	3,935	4.65%	1,866	2.21%	+
מניירות ערך אחרים שאינם סחירים	76	0.22%	2,020	6.07%	(96.2%)
סך הכל מניירות ערך שאינם סחירים	4,011	4.87%	3,886	8.28%	(3.2%)
מאג"ח סחירות	3,121		1,463		+
ממניות וניירות ערך אחרים סחירים	3,966		5,350		(25.9%)
סך הכל מניירות ערך סחירים	7,087	8.16%	6,813	7.98%	4.0%
מפיקדונות והלוואות	957	6.46%	1,522	9.74%	(37.1%)
ממקרקעין בארץ	31	10.60%	10	3.56%	270%
הבטחת תשואה	16	19.62%	58	100.0%	(72.3%)
הכנסות אחרות	22	4.47%	47	7.55%	(53.4%)
סך כל ההכנסות	12,215	5.35%	12,459	5.52%	(2.0%)
תשואת תיק כולל	5.32%		4.18%		
תשואת תיק חופשי	6.03%		7.98%		

סך ההכנסות לתקופה ירדו בכ-2% כאשר עיקר הירידה היא בניירות ערך שאינם סחירים ונובעת מהפרשי שער שליליים כתוצאה מהיחלשות הדולר ב-12.5% בתקופה המדווחת. השפעת הפרשי השער השליליים קוזזה חלקית על ידי הגידול בהכנסות מניירות ערך סחירים שנובע מהעליה במחיר האג"ח הממשלתי הצמוד.

הכנסות מהשקעות (במיליוני ש"ח)

2.2.6 דוח הוצאות (במיליוני ש"ח)

סעיף	דצמבר 2025	דצמבר 2024	גידול (קיטון)	אחוז שינוי
הוצאות שכר ונלוות*	151	149	2	1.3%
הוצאות תפעול	73	73	-	-
הוצאות טכנולוגיה	37	33	4	12.1%
סך הכל הוצאות	261	255	6	2.4%
נטרול השפעות חד פעמיות	(10)	(12)	2	(16.7%)
סך הכל הוצאות נטו בנטרול השפעות חד פעמיות	251	243	8	3.3%
דמי ניהול מקופות גמל והשתתפות בהוצאות	(22)	(20)	(2)	(10.0%)
סך הכל הוצאות נטו בנטרול השפעות חד פעמיות	229	223	6	2.7%

*בניכוי הוצאות שכר בגין עלויות פיתוח תוכנה שהווננו לנכס בלתי מוחשי.

סך ההוצאות לתקופה בנטרול השפעות חד פעמיות לעדכון התחייבויות לסיום יחסי עובד מעביד, הסתכמו בכ- 251 מיליון ש"ח לעומת 243 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד - גידול של כ-8 מיליון ש"ח. גידול זה בהוצאות נובע מגידול של כ- 4 מיליון ש"ח בשכר ונלוות הנובע בעיקר מתוספות שכר ששולמו בקיזוז השפעת התייעלות וקיטון בהיוון עלויות פיתוח תוכנה. יתרת הגידול בסך של כ-4 מיליון ש"ח בהוצאות טכנולוגיה נובע מגידול בהוצאות אבטחת מידע ורישוי של מערכות טכנולוגיות חדשות שהוטמעו בחברה. בנוסף חלק מהגידול בהוצאות נובע מהצמדה למדד ומהעליה של 1% בשיעור המע"מ.

הקצאת עלויות בין הקרנות - הוצאות התפעול מתחלקות בין הקרנות לפי מודל להעמסת עלויות, אשר כולל משקולות שונות הניתנות לפעילות בגין פנסינגים, עמיתים פעילים, עמיתים בלתי פעילים, אירועי פדיון, אירועי פרישה, היקף הנכסים המנוהלים ומספר המעסיקים בכל קרן. בשנת הדוח העמסת העלויות בין הקרנות בוצעה על בסיס מודל חדש שאושר ע"י רשות שוק ההון ביום 28 ביולי 2025. המודל הוטמע ברבעון השלישי של השנה, רטרואקטיבית מתחילת השנה. בהתאם למודל העמסת החדש שאושר כאמור, בוצע עדכון למודל הוצאות הניהול העתידיות בתחזיות האקטואריות.

2.3. השקעות

פעילות ההשקעות של קרנות הפנסיה מתבצעת בכפוף למדיניות ההשקעות הכוללת שנקבעה ע"י ועדות ההשקעה. תכלית מדיניות ההשקעות של הקרנות היא שמירה על איזון אקטוארי ועמידה בהתחייבויות לעמיתים. במסגרת זו, על הקרנות לפעול ככל הניתן, להתאמת אופי הנכסים לאופי ההתחייבויות, תוך שמירה על רמת סיכון כוללת של תיק ההשקעות וזאת בהתאם למדיניות ההשקעות שנקבעה ולהחלטות ועדת ההשקעות.

ההשקעות תתבצענה תוך בחינה שוטפת של תיק ההשקעות והנכסים המרכיבים אותו ביחס למאפייני ההתחייבויות הפנסיוניות, שיקולי ההשקעה יכללו התייחסות להיבטים כגון חלופות השקעה ברמת סיכון נתונה, חשיפה לסיכונים ברמת מיקרו ומאקרו ולהיבטים נוספים כגון מיסוי ושינויים רגולטוריים.

כמתחייב מחוק הפיקוח ומתקנות מס הכנסה פועלות בקרנות ועדת השקעות המורכבות, מלבד המנהל המיוחד, מנציגים חיצוניים, כהגדרתם בחוק הפיקוח.

ועדת ההשקעה של הקרנות קובעות מדיניות השקעות פרטנית לקרנות, בכפוף ליעדים ומגבלות הסיכון הנדרשות.

מדיניות ההשקעות הפרטנית שקבעה ועדת ההשקעות של הקרנות כוללת התייחסות לשיקולי הקצאת הנכסים אל מול ההתחייבויות הפנסיוניות, בין השאר, בהתבסס על תוצאות מודל ה-ALM (Assets Liabilities Management) האומד את ההתפתחות השנתית של תיק הנכסים אל מול ההתחייבויות הפנסיוניות לטווח ארוך (20 שנה).

הקצאת הנכסים הפרטנית קובעת בין היתר שיעור חשיפה לאפיקי ההשקעה השונים וכוללת התייחסות למאפייני הסיכון השונים לרבות משך החיים הממוצע (מח"מ).

נציין שרגולטורית הקרנות מוגבלות מאד מבחינת רמת הסיכון במסגרתה הן פועלות בניהול ההשקעות לעומת רמת הסיכון המנוהלת על ידי גופים מוסדיים אחרים.

2.4. ניתוח השקעות

יתרת הנכסים ליום 31 בדצמבר 2025 הסתכמה בכ- 232.5 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ- 231.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024, גידול בשיעור של כ-0.4%.

הגידול בנכסים נובע בעיקר מרווחי השקעות בסך של כ- 12.2 מיליארד ש"ח, המהווים תשואה של 5.55% על התיק הכולל כולל מיועדות (ללא סיוע ממשלתי) ותקבולי סיוע ממשלתי בסך 6.7 מיליארד ש"ח, בניכוי תשלומי קצבאות.

- יתרת אגרות החוב המיועדות ליום 31 בדצמבר 2025 הסתכמה בכ- 85.2 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ- 84.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024, גידול של כ-0.6% שנובע מצבירה של ריבית והפרשי הצמדה בקיזוז ריבית שהתקבלה ועלייה בשווי ההוגן שנובעת מהירידה בווקטור הריביות.
- אגרות החוב המיועדות מהוות כ- 36.6% מסך הנכסים ושיעור תרומתן לתשואה בתקופת הדיווח הינה כ- 1.79%.
- יתרת הנכסים בגינם נרשמה הבטחת תשואה הינה 0.101 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ- 0.084 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024. הגידול נובע מרישום של הבטחת תשואה נוספת בגין קרנות בנין, חקלאים ונתיב.
- יתרת ניירות ערך שאינם סחירים ליום 31 בדצמבר 2025 הסתכמה בכ- 33.3 מיליארד ש"ח וזאת בדומה לתקופה מקבילה אשתקד.
- ניירות הערך הלא סחירים מהווים כ- 14.3% מסך הנכסים ושיעור תרומתם לתשואה בתקופת הדיווח הינה כ- 0.03%.
- יתרת אגרות חוב ממשלתיות סחירות ליום 31 בדצמבר 2025 הסתכמה בכ- 54.7 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ- 52.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024, גידול של 4.4% הנובע בעיקר מרכישות שבוצעו בתקופה ומשערוך חיובי עקב העליה במדדי האג"ח הממשלתי.
- אגרות חוב ממשלתיות סחירות מהוות כ- 23.5% מסך הנכסים ושיעור תרומתן לתשואה בתקופת הדיווח הינה כ- 1.29%.
- יתרת אגרות חוב קונצרניות סחירות ליום 31 בדצמבר 2025 הסתכמה בכ- 5.0 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ- 6.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024, קיטון של כ- 19.2% הנובע ממימושים נטו בהיקף של כ- 1.4 מיליארד ש"ח שהתקזזו בחלקם על ידי העליה במדד אגרות החוב הקונצרניות.
- אגרות החוב הקונצרניות הסחירות מהוות כ- 2.1% מסך הנכסים ושיעור תרומתן לתשואה בתקופת הדיווח הינה כ- 0.13%.
- יתרת מניות וניירות ערך סחירים ליום 31 בדצמבר 2025 הסתכמה בכ- 27.8 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ- 32.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024, קיטון של כ- 13.8% הנובע ממימושים נטו של מניות סחירות בארץ, קרנות נאמנות ותעודות סל בחו"ל בסך של כ- 8.2 מיליארד ש"ח בקיזוז שערוך חיובי לתקופה בסך של כ- 3.7 מיליארד ש"ח הנובע בעיקר מעליה במדדי המניות בתקופת הדיווח.
- מניות וניירות ערך סחירים מהווים כ- 12.0% מסך הנכסים ושיעור תרומתם לתשואה בתקופת הדיווח הינה כ- 1.8%.
- יתרת פיקדונות והלוואות ליום 31 בדצמבר 2025 הסתכמה בכ- 15.9 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ- 14.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024, גידול של 12.8% הנובע בעיקר מצבירת ריבית והפרשי הצמדה.
- פיקדונות והלוואות מהווים כ- 6.9% מסך הנכסים ושיעור תרומתם לתשואה בתקופת הדיווח הינה כ- 0.44%.
- יתרת המזומנים והחייבים ליום 31 בדצמבר 2025 הסתכמה בכ- 8.9 מיליארד ש"ח בהשוואה לסך של כ- 6.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2024, גידול של כ- 37.7%. יתרת המזומנים והחייבים מהווה כ- 2.8% מסך הנכסים ושיעור תרומתם לתשואה בתקופת הדיווח הינה כ- 0.05%.

2.5. תשואות קרנות הפנסיה (נומינלי ברוטו)

2024			2025			עליית מדד המחירים בתקופה:
3.43%			2.36%			
תשואת תיק חופשי	תשואת נכסי השקעה	תשואה כוללת	תשואת תיק חופשי	תשואת נכסי השקעה	תשואה כוללת	
(ללא סיוע ממשלתי ישיר, אג"ח מיועדות והבטחת תשואה)	(כולל אג"ח מיועדות והבטחת תשואה ללא סיוע ממשלתי ישיר)	(כולל סיוע ממשלתי ישיר, אג"ח מיועדות והבטחת תשואה)	(ללא סיוע ממשלתי ישיר, אג"ח מיועדות והבטחת תשואה)	(כולל אג"ח מיועדות והבטחת תשואה ללא סיוע ממשלתי ישיר)	(כולל סיוע ממשלתי ישיר, אג"ח מיועדות והבטחת תשואה)	
7.56%	5.51%	4.28%	5.48%	5.20%	5.12%	מבטחים
7.71%	5.58%	4.44%	5.73%	5.40%	5.28%	מקפת
9.89%	6.82%	3.63%	8.02%	6.66%	5.68%	ק.ג.מ
10.33%	7.65%	6.24%	8.82%	7.46%	6.40%	בנין
11.20%	8.62%	5.05%	8.66%	7.59%	5.93%	חקלאים
9.53%	5.99%	3.49%	8.88%	7.21%	5.61%	אגד
10.43%	7.05%	4.00%	9.13%	7.30%	6.10%	הדסה
8.06%	7.24%	3.80%	8.54%	7.75%	5.55%	נתיב
7.98%	5.79%	4.18%	6.03%	5.55%	5.32%	תשואה כוללת

3.1. הסכמים קיבוציים

ביום 12 במרס 2025 נחתמו הסכמים קיבוציים בכל חמש קרנות הפנסיה הוותיקות המצויות תחת ניהול מיוחד בעמיתים אשר בהן מועסקים עובדים (מבטחים, מקפת, קג"מ, בניין וחקלאים): ההסכמים נחתמו לתקופה של 6 שנים, ויעניקו לארגון יציבות ביחסי העבודה, לאורך זמן.

העובדים בקרנות הפנסיה בניין וחקלאים יהיו זכאים לתוספות שכר אשר יתחלקו בין תוספות אחידות לתוספות דיפרנציאליות.

במסגרת המו"מ נקבע גם כי העובדים הוותיקים יהיו זכאים גם בתקופת הסכם זה לתוספות השכר של הסכם המסגרת במגזר הציבורי ובנוסף יחולקו מספר דרגות הצטיינות מדי שנה. ההסכם מעניק לעובדים שורה של הטבות בתחום הסוציאלי (כגון: ביטוח בריאות, דמי כלכלה למי שאינם משתכרים שכר גבוה, קיצור שעות עבודה ל – 8 שעות בחלק מן הימים ועוד).

ההסכמים מלווים בשינויים ארגוניים ויאפשרו לארגון להמשיך בהתייעלות תפעולית לרבות צמצום כוח האדם ובחינת מעבר משרדים.

3.2. מחקרים אקטואריים

במהלך שנת 2025 בוצעו מחקרים וזאת בהתאם להוראות הקודקס (שער 5, חלק 2, פרק 1- מדידה סימג – מדידת התחייבויות סעיף 1.2.1.1 ג.) כלהלן:

- מחקר תמותה;
- מחקר גריעות - עזיבה, הקפאת זכויות ועוד;
- מחקר התפתחות שכר;
- מחקר דחיית פרישה;
- מימוש ערכי פדיון למבוטחים ללא זכאות לקבל קצבה;
- שיעורי נישואין;
- הפרש גילאי בני-זוג

רשות שוק ההון תקבע הנחות תמותה חדשות על סמך נתוני מחקרי התמותה שבוצעו על ידנו ועל ידי קרנות הפנסיה האחרות שבשוק.

לגבי שאר ההנחות, המליץ האקטואר הממונה של הקרנות בהתבסס על תוצאות המחקרים, על עדכון ההנחות שמתייחסות לשיעורי נישואין ולמימוש ערכי פדיון למבוטחים ללא זכאות לקבל קצבה בלבד מאחר ולעדכון שאר ההנחות השפעה זניחה. לעדכון הנחות אלה לא צפויה להיות השפעה מהותית על ההתחייבות.

תוצאות המחקרים הועברו לבחינה ואישור של רשות שוק ההון. עם קבלת האישור, יעודכנו ההנחות שמשמשות לחישוב ההתחייבות האקטוארית. בנוסף, בימים אלה מבוצעת עבודת מטה שתסתיים בחודשים הקרובים שמטרתה הערכת היקף ההוצאות התפעוליות לשנים הבאות וזאת בהתחשב במהלכי התייעלות וצמצום הפעילות בקרנות הפנסיה.

3.3. קופת הפנסיה לעובדי הדסה - תשלום דמי גמולים בחסר (2.33%)

ההסדר התחיקתי להבראת קרנות הפנסיה הוותיקות המעוגן בפרק ז' לחוק הפיקוח, קובע, בין היתר, כי שיעורי דמי הגמולים המשולמים על ידי המעסיקים והעובדים לקרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר, עליהן נמנית גם קופת הפנסיה לעובדי הדסה (להלן: "הקרן" או "קרן הפנסיה"), יועלו באופן הדרגתי החל משנת 2004 ואילך, בשיעור כולל של 3% ביחס לשיעור דמי הגמולים ששולמו ב"מועד הקובע" (30 באפריל 2003) ובחלוקה שווה בין העובד למעסיק (1.5% + 1.5%). בפועל, הסתדרות מדיצינית הדסה (להלן: "הדסה") העלתה את שיעור דמי הגמולים המנוכים משכר עובדיה ב-1.5%, אך לא העלתה את חלקה (חלק המעסיק) החל משנת 2004, ובפועל אף הפחיתה את שיעורם.

עד שנת 2003, עמד חלקה של הדסה בדמי הגמולים על 14.33%. במקום להגדיל את תשלומיה לשיעור של 15.83% מהשכר, כמתחייב מהוראות הדין, הקטינה הדסה את תשלומיה ל-13.5% מהשכר המבוטח.

נוכח התנהלות זו, נוצר חוסר בשיעור של 2.33% בין דמי הגמולים שאמורה הדסה לשלם לקרן הפנסיה לפי הוראות הדין לבין דמי הגמולים המשולמים על ידה בפועל. לכן, קרן הפנסיה הגישה בשנת 2006 תביעה כנגד הדסה בנושא זה.

בשל התחייבות שנתנה בעבר הדסה לפעול להשלמת דמי הגמולים הנותרים, ככל שתחויב בהליך המשפטי, ולנוכח קיומו של אותו הליך, חושבו עד כה זכויות העמיתים בהנחה שכלל דמי הגמולים יועברו לקרן.

ביום 3 בינואר 2019 ניתן פסק דינו של בית הדין האזורי בירושלים. בהתאם לפסק הדין, התביעה התקבלה, ונקבע כי היה על הדסה להגדיל את הפרשותיה לקרן הדסה בהתאם לחוק הפיקוח החל משנת 2004, כך שהחל משנת 2007 ואילך שיעורן היה אמור להגיע לסך של 22.83% משכר עובדיה. כמו כן, הדסה חוייבה בתשלום הוצאות של כ-400 אלף ש"ח לקרן הפנסיה. ביום 6 ביוני 2019 הוגש ערעור מטעם הדסה וביום 10 ביוני 2019 הוגשה בקשה מטעם הדסה לעיכוב ביצוע פסק הדין.

ביום 18 במאי 2023 ניתן פס"ד בבית הדין הארצי הדוחה את הערעור ומאשר את פסק דינו של בית הדין האזורי. הדסה חוייבה בהוצאות בסך של 40,000 ש"ח לקרן ובסך של 15,000 ש"ח למדינה. בעקבות מתן פסק הדין, הקרן פועלת לשם גביית החוב ולאכיפת התשלומים השוטפים והעתידיים של דמי הגמולים מצד הדסה.

בית הדין הארצי המליץ לצדדים בפסק דינו להידבר ביניהם במגמה להגיע לפתרון מוסכם. בהתאם לכך, החל מ"מ"ב בין הצדדים.

להדסה עומדת האפשרות להגיש עתירה לבית הדין הגבוה לצדק כנגד פסק הדין של בית הדין הארצי. בהתאם להלכה הפסוקה של בית משפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק, הוא אינו יושב כערכאת ערעור על פסקי דין של בתי הדין לעבודה ובמקרה של עתירות כנגדם הוא יתערב בהם אך ורק במקרים חריגים, אם נמצא כי מתקיימים שני תנאים מצטברים: קיומה של טעות משפטית-מהותית בהחלטה, וקיומם של שיקולי צדק, המחייבים התערבות שיפוטית.

קופת הפנסיה והדסה הסכימו ביום 6 במרס 2024 כי החל מיום 1 בינואר 2024 (משכורת ינואר 2024), שיעור דמי הגמולים שיועברו ע"י הדסה לקופת הפנסיה יעמוד על 15.83% (חלק מעסיק), כאשר מדובר בהסכמת ביניים שאין בה כדי לגרוע מזכויות וטענות הצדדים ומההסכמה שגיבשו לפיה קופת הפנסיה לא תעלה כנגד הדסה טענת שיהוי בתקופת המו"מ המתנהל ביניהן ליישום פסק הדין הארצי, אך בכל מקרה לא למעלה מ-6 חודשים מיום 14 בינואר 2024, לפי המוקדם מבין השניים.

המו"מ של הקרן מול הדסה לא הסתיים בהסכמה בין הצדדים. הקרן עדכנה את רשות שוק ההון ובוחנת את המשך צעדיה.

נציין שהחל מחודש ינואר 2024 משולמים דמי הגמולים, כאמור, כסדרם.

כאמור, הקרן פועלת לגביית דמי הגמולים החסרים, אך מאחר שנכון למועד הדוח לא קיימת ודאות באשר לגבייתם, טרם נרשמה הכנסה בדוחות הכספיים בגין סכומים אלו והם לא נכללו בחישוב ההתחייבות האקטוארית כפי שנרשמה במאזן הקרן.

3.4. פס"ד קרן הפרמיה של אגד

ארגון גמלאי אגד והעומד בראש הארגון, הגישו במהלך חודש נובמבר 2015, תביעה לבית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב (ס"ע 10661-11-15) נגד קרן הגמלאות של אגד (הקרן) והמפעל (אגד). בתביעתם דרשו התובעים לקבוע כי ההפרשות והצבירה בגין רכיב הפרמיה הממוצעת הן כספי קרן הפנסיה לכל דבר ועניין, לרבות בנוגע לסובסידיה הממשלתית בשל אגרות חוב מיועדות, חישובים אקטואריים, עדכון תשלומים לפי מדד המחירים לצרכן וכן גביית דמי ניהול. לחילופין, וככל שהסעד הראשון יידחה, דרשו התובעים לחייב את אגד להשלים את הכספים החסרים בחשבון הפרמיה הממוצעת וכן לחייב את קג"א לחדול מגביית דמי הניהול השוטפים תוך השבת דמי הניהול שנגבו על ידה בעבר.

אגד הגישה כתב הגנה וטענתה העיקרית במסגרתו היתה כי הכספים בקרן הפרמיה הם חלק בלתי נפרד מקרן הפנסיה והתשלום בעד פרמיה ממוצעת הוא חלק מהפנסיה בקרן הפנסיה, וכי יש לחייב את הקרן במלוא החבות בגין רכיב זה.

הקרן הגישה כתב הגנה במסגרתו הובאה עמדת הקרן כי חשבון הפרמיה הממוצעת לא היה מעולם חלק מקרן הפנסיה אלא פעל מחוץ לקרן הפנסיה ובנפרד ממנה וכי בין הצדדים לתביעה קיים מעשה בית דין בעניין זה; כי אגד מימנה כל השנים עד 2004 את התשלומים לגמלאים בגין פרמיה ממוצעת וחדלה לעשות כן באופן חד-צדדי חרף התנגדות הקרן; כי אגד התחייבה בעבר להשלים את החסר בחשבון הפרמיה, ככל שיחסר, ובחלוף שנים אחדות התנערה מהתחייבות זו; כי בכל מקרה אין להשית על קרן הפנסיה תשלומים בגין הפרמיה הממוצעת; וכי בשל הגרעון בחשבון הפרמיה נקטה צעד חלקי של אי הצמדת התשלום לגמלאים, שמשמעותה באותו מועד הייתה שחיקת הקצבאות בשיעור עליית המדד; וכי יש צורך לנקוט בצעדים נוספים, כפי שיראה בית הדין לנכון על מנת להביא את החשבון לאיזון.

במסגרת ההליך המשפטי הוגשה עמדה של הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, אשר תמכה בעמדת הקרן.

שמיעת ההוכחות הסתיימה בחודש אוקטובר 2018. ביה"ד קבע מועדים להגשת סיכומים ובד בבד, ביקש מן הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון והצדדים להיפגש ולנסות לאתר פתרון כולל לעניין הפרמיה הממוצעת באופן שיתר מתן פסק דין בהליך. מגעים כאמור עם רשות שוק ההון ואגף התקציבים לא הניבו פתרון כלשהו.

ביום 30 בדצמבר 2020 ניתן פסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה בו נדחתה התביעה תוך קבלת מלוא עמדתה של הקרן.

ארגון הגמלאים הגיש ערעור על פסק הדין בבית הדין הארצי לעבודה ביום 31 בינואר 2021. לאחר דיון בערעור, במהלכו המליץ ביה"ד הארצי לארגון הגמלאים ולאגד לנהל מו"מ כיצד להסדיר את פעילות הסדר הפרמיה הממוצעת באופן שיתן מענה לקשיים ולגרעון הקיים בחשבון, התקיימו מגעים בין הצדדים שלא העלו דבר.

במסגרת דיון נוסף שהתקיים לגבי הערעור ביום 3 ביולי 2023, התברר כי אין בסיס להסדר פשרה ועל כן נקבע כי בית הדין הארצי ייתן פסק דין בערעור.

ביום 14 באוקטובר 2023 ניתן פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה בערעור. בית הדין הארצי אישר את קביעות בית הדין האזורי לפיהן הסדר הפרמיה אינו ולא היה חלק מהפנסיה התקנונית ולא נכלל בתקנון הפנסיה. נקבע, כי זהו הסדר חיצוני שנוהל עשרות שנים בדרך לא דרך ושיש להסדירו. נקבע, כי בעניין דמי הניהול שנגבים על ידי הקרן בעד שירותי הניהול והשלמות יוחזר הדיון לבית הדין האזורי.

בחודש דצמבר 2023 הגישו התובעים הודעה לבית הדין האזורי לעבודה במסגרתה ביקשו לסגור את התיק בבית הדין האזורי, מתוך הנחה שנושא דמי הניהול יסוכם במסגרת ההליך להסדרת קרן הפרמיה, והם שומרים על זכותם להגיש תביעה בעניין זה, אם העניין לא יוסדר לשביעות רצונם. הקרן פועלת להסדרת קרן הפרמיה כקופת גמל או בדרך חוקית אחרת.

בחודש ספטמבר 2024 פנה ארגון הגמלאים אל הקרן באמצעות עורך דין בעניין הסדרת פעילות קרן הפרמיה וביקש פרטים בעניין כספי הקרן ודמי הניהול שנגבים על ידיה. תשובה ראשונית נמסרה ובה נכתב כי הקרן תשתף פעולה עם ארגון הגמלאים על מנת להסדיר את פעילות קרן הפרמיה ותמסור פרטים כפי שהתבקשה. בתכתובת מול באי כוח ארגון הגמלאים, לאחרונה בחודש אוגוסט 2025, מסרה להם הקרן נתונים כספיים של קרן הפרמיה.

ביום 2 במרס, 2025 פנה ארגון הגמלאים באמצעות באי כוחו במכתב אל באי כוח קג"א ובו דרישה להשיב לקרן הפרמיה את מלוא דמי הניהול שגבתה קג"א מן החשבון. כאמור, נושא דמי הניהול נותר פתוח בפסק הדין שדחה את ערעור ארגון הגמלאים; וזה הודיע בהתאם לאפשרות שניתנה לו בפסק הדין הוא אינו עומד על מתן פסק דין המשלים בעילת ניכוי דמי הניהול, וכי ינסה להסדיר סוגיה זו במסגרת ההסדרה הכוללת של פעילות קרן הפרמיה כקופת גמל. פניית ארגון הגמלאים נמצאת בבחינה ובסיומה, יינתן לה מענה.

כאמור, ביום 17 אוגוסט 2025 התקיימה ישיבה עם נציגי הגמלאים של אגד, נציגי אגד ונציגי רשות שוק ההון וסוכם על הסדרת חשבון קרן הפרמיה כקופת גמל. במהלכה התברר כי אגד אינה מוכנה ליטול חלק בהסדרת פעילותו של חשבון הפרמיה – הקמת קופת גמל שתקלוט את הכספים וקביעת תקנון לניהולו, והקמת חברה מנהלת שתנהל את הקופה; וכן אינה מוכנה להקצות כספים לצורך הקטנת הגרעון בחשבון הפרמיה. לפיכך, סוכם שהקרן תפעל להקמת קופת גמל, ניסוח תקנון לפעילותה וקביעת חברה מנהלת לניהולה.

בהתאם לכך נתוני קרן הפרמיה אינם נכללים עוד בדוח הכספי ו/או בביאורים של קרן הפנסיה. הקרן פועלת בעניין זה בתיאום עם רשות שוק ההון.

הקרן הגישה לרשות טיוטת בקשה לאישור קופת גמל למטרה אחרת ותקנון מוצע, ונכון לחודש מרץ 2026 מתקיימת הידברות בין הקרן ובין הרשות.

4.1. סקירה מאקרו כלכלית
הפעילות הכלכלית העולמית

הצמיחה בכלכלה העולמית בשנת 2025 צפויה להסתכם בכ-3.2%, קצב דומה לזה שנרשם בשנת 2024 ובשנים האחרונות. על פי אומדני קרן המטבע הבינלאומית, הצמיחה צפויה להישאר ברמה זו גם בשנת 2026.

בארצות הברית נרשמה האטה בקצב הצמיחה, כאשר בסיכום שנתי התוצר צמח בכ-2.2%, לעומת 2.8% בשנת 2024 וזאת על רקע התמתנות בהשקעות ואי הוודאות הנובעת ממדיניות המכסים של טראמפ. בשוק העבודה נרשמה התמתנות בקצב יצירת המשרות, עם תוספת של כ-181 אלף משרות בלבד במהלך השנה, ועלייה בשיעור האבטלה מכ-4.0% בתחילת השנה לכ-4.4% בסופה. למרות זאת, הצריכה הפרטית נותרה גורם תומך בפעילות.

בגוש האירו, בשנת 2025 נרשמה התאוששות מתונה, עם צמיחה צפויה של כ-1.4%, בהשוואה לכ-0.9% בלבד בשנת 2024, על רקע שיפור הדרגתי בפעילות הכלכלית וברמת הביקוש. שיעור האבטלה נותר יציב יחסית, סביב 6.4%-6.2%, בעוד שאבטלת הצעירים נותרה גבוהה משמעותית. בסין, לפי נתוני הלשכה הלאומית לסטטיסטיקה של סין, נרשמה בשנת 2025 צמיחה של כ-5%, בהתאם להערכת קרן המטבע הבינלאומית. עם זאת, התחזיות לשנים 2026-2027 מצביעות על האטה בקצב הצמיחה, בין היתר על רקע חולשה מתמשכת בענף הנדל"ן והיחלשות הביקוש המקומי. האינפלציה בעולם המשיכה להתמתן, אם כי בקצב שונה בין אזורים. בארצות הברית, חרף הטלת מכסים, שיעור האינפלציה בשנת 2025 ירד ל-2.7% לעומת 2.9% בסוף 2024, אך נותר מעל אמצע יעד האינפלציה של הבנק המרכזי. בגוש האירו נמשכה מגמת ההתמתנות בלחצי המחירים, כאשר האינפלציה השנתית עמדה על 1.9%, בעיקר על רקע המשך הירידה במחירי האנרגיה והתמתנות באינפלציית השירותים.

בעקבות התמתנות האינפלציה, המשיכו הבנקים המרכזיים בהפחתות ריבית הדרגתיות, מגמה שהחלה בשנת 2024. בארה"ב, על רקע התמתנות בפעילות הכלכלית והעלייה באבטלה, הפחית הבנק הפדרלי את הריבית מרמה של 5.25%-5.50% בתחילת השנה ל-3.75%-3.50% בסופה. מגמה דומה נרשמה גם בגוש האירו, כאשר הבנק המרכזי האירופי המשיך בהפחתות ריבית הדרגתיות במהלך המחצית הראשונה של השנה, לאחר סדרת הפחתות משמעותית שבוצעה כבר במהלך 2024. ריבית הפיקדונות התייצבה על רמה של כ-2.15%, רמה שנשמרה גם במחצית השנייה של השנה.

הפעילות הכלכלית בישראל

שנת 2025 התאפיינה בהתאוששות הדרגתית של הפעילות הכלכלית בישראל ובתנודתיות בהתאם להתפתחויות המלחמה ובראשן העימות הישיר עם איראן בחודש יוני, אשר הוביל להשבתה זמנית של חלקים מהמשק ולהגברת אי הוודאות.

בתחילת השנה נותרו מגבלות היצע משמעותיות של עובדים, בהן מחסור בעובדים לא ישראלים, היעדרות עובדים בשל שירות מילואים והגבלות פעילות באזורים מסוימים, בעיקר בצפון. במהלך המחצית השנייה של השנה ניכרה הקלה הדרגתית במגבלות אלו, אשר תרמה להתאוששות בפעילות הריאלית, ולקראת סוף השנה נרשמה האצה בפעילות הכלכלית על רקע התקדמות להסדרי הפסקת אש בעזה וירידה בפרמיית הסיכון של המשק, אף שזו נותרה גבוהה ביחס לתקופה שקדמה למלחמה. בסיכום שנתי רשם המשק שיעור צמיחה של 3.1%, לאחר צמיחה מתונה של כ-1% בשנת 2024, ושל כ-2.1% בשנת 2023, נתון המשקף התאוששות בפעילות הכלכלית. בהתאם לכך, תחזיות המאקרו לשנה הקרובה מצביעות על המשך התאוששות, כאשר בדוח האחרון של חטיבת המחקר של בנק ישראל עודכנה תחזית הצמיחה לשנת 2026 כלפי מעלה מ-4.7% ל-5.2%.

ב-28 בפברואר 2026 פרצה מלחמה בין ישראל וארצות הברית לבין איראן, בעקבות כישלון המשא ומתן סביב תוכנית הגרעין ותוכנית הטילים של איראן. התפתחות זו צפויה להשפיע על הפעילות הכלכלית בשנת 2026, בעיקר בטווח הקצר, בין היתר בשל גיוס רחב של אנשי מילואים והפרעות זמניות לפעילות המשק. משך המערכה ועוצמתה צפויים להשפיע על קצב צמיחת התוצר בשנת 2026.

שוק העבודה

לאורך שנת 2025 נותר שוק העבודה בישראל הדוק, כאשר בחודש דצמבר שיעור האבטלה עמד ללא שינוי על רמה נמוכה של 3.1% (מנוכה עונתיות). שיעור התעסוקה ושיעור ההשתתפות בכוח העבודה הציגו תנודתיות מתונה, אך סך הכל במהלך השנה, בפרט בחודשים האחרונים ישנה אינדיקציה להקלה במגבלות ההיצע. בעיקר חלה ירידה הדרגתית בהיקף ההיעדרויות הזמניות מעבודה בשל שירות מילואים, כאשר בדצמבר עמד מספר הנעדרים על כ-16 אלף, לעומת כ-24 אלף בנובמבר וכ-32 אלף באוקטובר. נתון זה מצביע על הקלה בהפרעות לפעילות הכלכלית הנובעות ממצב הלחימה.

לאורך שנת 2025 נרשמה עלייה בשכר במשק הישראלי. השכר הנומינלי עלה בממוצע בכ-3.4% בשנת 2025. עם זאת, במונחים ריאליים נרשמה עלייה מתונה בלבד של כ-0.4%, לאחר שחלק ניכר מעליית השכר נשחק על רקע האינפלציה במהלך השנה. העלייה המתונה בשכר הושפעה גם מקצב גידול נמוך יחסית בשכר במגזר הציבורי, שעמד על כ-2% בלבד, על רקע הסכם השכר במגזר הציבורי שכלל צעדי ריסון שכר. בסיכום שנתי, שוק העבודה נותר הדוק יחסית, אף שנרשמו לקראת סוף השנה אינדיקציות להקלה מסוימת במגבלות ההיצע.

המדיניות הפיסקלית

הנתונים מצביעים על שיפור פיסקלי חד בשנת 2025, עם ירידה בגרעון התקציבי ל-4.7% תוצר, רמה נמוכה משמעותית הן ביחס ל-6.8% בשנת 2024 והן ביחס ליעד הגרעון שעמד על 5.2% תוצר. מגמת הצמצום בגרעון ניכרה לאורך השנה, לאחר שיא של כ-8.6% תוצר בספטמבר 2024, ומשקפת בעיקר זינוק חד בצד ההכנסות.

שיעור ההכנסות מהתוצר עלה בהדרגה והגיע לכ-26.2% בסוף 2025, בעוד ששיעור ההוצאות נותר גבוה יחסית, סביב 31% תוצר, אך ללא עלייה משמעותית, כך שהפער בין ההוצאות להכנסות הצטמצם ותרם לירידה בגרעון. במקביל, הוצאות הממשלה עלו בקצב מתון מהצפוי, כאשר ההוצאה גדלה ב-3.8% במונחים ריאליים בשנת 2025. בתוך כך, ההוצאה הביטחונית ירדה בכ-1.8% בעוד שהוצאות המשרדים האזרחיים עלו ב-6.3%, ושיקפו חזרה הדרגתית לפעילות אזרחית ולצרכים מבניים.

הירידה בגרעון נבעה בראש ובראשונה מהפתעה חיובית בהכנסות ממסים, אשר עלו מעבר לצפוי גם בניכוי העלאות המס הסטטוטוריות. בלט במיוחד הגידול בהכנסות ממסים ישירים, דבר המעיד על רווחיות גבוהה במגזר העסקי ועל רמות שכר ותעסוקה גבוהות. בסיכום שנתי הסתכמו הכנסות המדינה ממסים בכ-519 מיליארד ש"ח, עלייה נומינלית של כ-14.1% לעומת 2024, כאשר בחודש דצמבר לבדו נרשמו הכנסות חריגות בהיקף של 43.9 מיליארד ש"ח.

חלק מהעלייה נבע מצעדים חקיקתיים, ובהם העלאת המע"מ ל-18%, הקפאת מדרגות מס הכנסה והטלת מס על רווחים כלואים. הגרעון, בהיקף של כ-98 מיליארד ש"ח, מומן באמצעות הנפקות נטו בשוק המקומי בהיקף של 64 מיליארד ש"ח, מימון חיצוני נטו של 15 מיליארד ש"ח, הכנסות מהפרטות בהיקף של 13 מיליארד ש"ח (בעיקר ממכירת קרקעות), וכן שימוש של כ-6 מיליארד ש"ח ביתרות מזומן ממשלתיות שנצברו בשנים קודמות כתוצאה מגיוסי חוב עודפים.

אינפלציה ומדיניות מוניטרית

סביבת האינפלציה בישראל בשנת 2025 התאפיינה בהתמתנות הדרגתית, לאחר תקופה ממושכת שבה האינפלציה נותרה מעל יעד יציבות המחירים של בנק ישראל; שיעור האינפלציה ירד מ-3.2% בשנת 2024, מעל הגבול העליון של יעד בנק ישראל, ל-2.6% בסוף 2025. זאת על רקע הקלה במגבלות ההיצע, וייסוף חד של השקל. מגבלות ההיצע, ובראשן המחסור בכוח אדם בענפי הבנייה, המסחר והשירותים, המשיכו להשפיע בתחילת השנה, אך עוצמתן פחתה בהדרגה במהלך המחצית השנייה.

במקביל נרשמה האטה בקצב הגידול הן במדד הדיור והן במדד המזון, שני המרכיבים המרכזיים במדד המחירים לצרכן. מדד הדיור התמתן מ-4.1% ל-3.7%, ומדד המזון ירד מ-4.3% ל-3.2%, וזאת חרף העלאת שיעורי המע"מ בתחילת השנה. הייסוף החד של השקל תרם לירידה במחירי המוצרים הסחירים ולבלימת לחצי המחירים המיובאים, והאינפלציה השנתית התכנסה אל תוך תחום היעד של הבנק. ציפיות האינפלציה בכל הטווחים התכנסו במהלך השנה אל תחום יעד יציבות המחירים ונתרו מעוגנות סביב מרכז היעד. בטווח הקצר (עד שנה) לפי תחזית חטיבת המחקר של בנק ישראל ירדו הציפיות בהדרגה מרמות של כ-2.7%-2.6% בתחילת השנה לכ-1.7% בסופה, על רקע המשך ההתמתנות באינפלציה בפועל. חטיבת המחקר של בנק ישראל צופה שבשנת 2027 האינפלציה תעמוד על 2.0%.

על רקע התפתחויות אלו ולאחר תקופה ממושכת שבה הריבית נותרה ברמה של 4.5%, ביצע הבנק שתי הפחתות ריבית לכ-4%. החלטות אלו שיקפו הערכה כי סביבת האינפלציה התמתנה באופן מספק, וכך גם התחזיות. הבנק הדגיש גם את הירידה בפרמיית הסיכון, העלויות בשוקי ההון וההקלה בלחצי ההיצע בשוק העבודה כגורמים תומכים במהלך.

דירוג הסיכון

במהלך שנת 2025 נרשמה התייצבות ואף שיפור בתמונת דירוג האשראי של ישראל. בחודש ספטמבר הודיעה S&P Global על העלאת תחזית דירוג האשראי של ישראל משלילית ל"יציבה", תוך הדגשת החוסן המוסדי, הגמישות המוניטרית והיכולת להתמודד עם אתגרים פסיקליים וביטחוניים. בתחילת שנת 2026 הודיעה גם Moody's על העלאת תחזית דירוג האשראי של ישראל משלילית ל"יציבה". מכלול החלטות אלו משקף שיפור בהערכת הסיכונים של המשק וחיזוק מעמדו הפיננסי, גם נוכח רמת אי-ודאות שנותרה גבוהה יחסית.

במקביל לשיפור בתמונת דירוג האשראי, חלה ירידה בפרמיית הסיכון של ישראל, כפי שהיא נמדדת באמצעות מרווחי ה-CDS ל-10 שנים, תוך תנודתיות במהלך השנה. לאחר רמות שיא של כ-170 נקודות ב-180 באוקטובר 2024, מרווחי ה-CDS ירדו בחדות, עלו זמנית סביב יוני 2025, ובהמשך הצטמצמו והתייצבו סביב כ-110-100 נקודות בסיס. מגמה זו משקפת ירידה כוללת בתפיסת הסיכון של המשק וחיזוק אמון המשקיעים.

השווקים הפיננסיים בעולם ובישראל

בשנת 2025 הציג שוק ההון הישראלי ביצועים מרשימים, אשר עלו משמעותית על ביצועי השווקים המובילים בעולם. מדדי המניות המרכזיים שברו שיאים ורשמו תשואות שנתיות דו-ספרתיות: מדד ת"א 35 עלה ב-51.6%, ת"א 90 עלה ב-45.6% וגם השווקים הגלובליים הציגו מגמה חיובית על רקע התמתנות האינפלציה ותחילת מחזור הפחתות הריבית, אך עם תשואות מתונות יותר, כ-16.4% במדד S&P 500, כ-20.2% במדד Nasdaq 100, כ-16.7% במדד Euro Stoxx 600 וכ-22.3% במדד Word MSCI.

הביצועים החזקים בשוק המניות לוו גם בהתרחבות ניכרת של הפעילות בשוק הראשוני. שוק ההנפקות הראשוניות הציג התאוששות מרשימה. היקף הגיוסים הכולל בשוק המניות עמד על כ-20.5 מיליארד ש"ח, יותר מפי שניים מהיקף הגיוסים בשנת 2024. פעילות המשקיעים המקומיים העמיקה, כאשר רכשו מניות בהיקף נטו של כ-13.7 מיליארד ש"ח. גם המשקיעים הזרים שבו לפעילות נטו חיובית, עם רכישות מניות בהיקף של כ-4.3 מיליארד ש"ח, בעיקר בסקטור הפיננסי והביטחוני, לאחר מכירות נטו בשנת 2024.

בשוק איגרות החוב הממשלתיות של ארצות הברית נרשמה בשנת 2025 התאוששות. מדד האג"ח הממשלתי של ארה"ב רשם תשואה שנתית כוללת של כ-6.0%, בהמשך לעלייה מתונה של כ-1.2% בשנת 2024, ולאחר ירידות חדות בשנת 2022. הביצועים הושפעו בעיקר מתחילתו של מחזור הפחתות ריבית מצד הבנק הפדרלי, אשר תמך בעליות מחירים בעיקר בטווחים הקצרים.

בסוף 2025 תשואת אג"ח ממשלת ארה"ב ל-10 שנים נותרה גבוהה אך הייתה נמוכה במעט לעומת סוף 2024, ועמדה על כ-4.16% בהשוואה לכ-4.57% בסוף 2024. במהלך השנה עלו התשואות על האג"ח ל-10 שנים לרמות גבוהות של כ-4.8% והירידה המתונה לקראת סוף השנה שיקפה ציפיות להפחתות ריבית והתחזקות הביקוש לאג"ח ארוכות.

התשואות בטווחים הקצרים והבינוניים ירדו בהדרגה מנגד, התשואות בטווחים הארוכים ירדו במידה מתונה יותר ונותרו תנודתיות, על רקע אי-ודאות לגבי הגרעון הפיסקלי והיקפי ההנפקות של אג"ח ממשלת ארה"ב. כתוצאה מכך, תרומת המח"מ הקצר והבינוני לביצועי מדד האג"ח של ממשלת ארה"ב הייתה גבוהה יותר, בעוד שהאג"ח הארוכות המשיכו לשקף פרמיית סיכון מוגברת.

בישראל בשוק איגרות החוב נרשמו בשנת 2025 תשואות נאות, בעיקר במחצית השניה של השנה. מדד איגרות החוב הממשלתיות השקליות עלה בכ-6.9%, מדד האג"ח הממשלתיות הצמודות עלה בכ-4.7%, ובשוק הקונצרני נרשמו עליות חדות, כאשר מדד תל-בונד צמודות עלה בכ-6.6% ומדד תל-בונד שקלי עלה בכ-6.5% תוך צמצום המרווחים בין האג"ח הקונצרניות לאג"ח הממשלתיות. במקביל, נרשמה ירידה בתשואות איגרות החוב הממשלתיות ל-10 שנים הן במונחים נומינליים והן במונחים ריאליים: תשואת האג"ח הממשלתית השקלית ל-10 שנים ירדה מרמה של 4.5% בתחילת השנה לרמה של 3.9% לקראת סופה, והתשואה הצמודה הממשלתית ל-10 שנים התמתנה מרמה של 2.2%-2.0% לרמה של כ-1.9%-1.8%.

מגמה זו שיקפה ירידה בפרמיית הסיכון וביציפות לריבית עתידית, לצד התמתנות בסביבת האינפלציה. פער התשואות בין האג"ח השקליות לצמודות ל-10 שנים, המשקף את ציפיות האינפלציה הנגזרות לטווח הארוך, ירד במהלך שנת 2025 מרמות של כ-2.4%-2.3% בתחילת השנה לכ-2.2%-2.1% לקראת סופה, והעיד על התכנסות הציפיות אל סביבת מרכז יעד יציבות המחירים.

הממשלה גייסה בשוק המקומי כ-137 מיליארד ש"ח באמצעות הנפקות אג"ח לציבור, היקף נמוך בכ-25% מהגיוסים בשנת 2024, אך גבוה בכ-57% מהסכום שגויס בדרך זו בשנת 2023. שוק המט"ח התאפיין בייסוס חד של השקל, אשר התחזק בכ-12.5% מול הדולר במהלך 2025 והגיע לרמה של כ-3.19 ש"ח לדולר בסוף השנה. מול האירו השקל התחזק בכ-1.3% בלבד עקב התחזקות האירו ביחס לדולר בשיעור של 12.6%.

הייסוס נתמך בירידה בפרמיית הסיכון, בחידוש זרימות ההון מצד משקיעים זרים, לצד צמצום החשיפה למט"ח מצד הגופים המוסדיים בישראל. מגמות אלו נתמכו גם בזרימות מט"ח מענף ההייטק הן דרך שיעור שיא של ייצוא שירותי היי טק והן באמצעות גיוס הון לחברות סטארט-אפ ושיא של מיזוגים ורכישות. מצד התושבים הישראלים, לקראת סוף השנה נרשמה האטה בהוצאות מט"ח לחו"ל, בעוד שהסקטור העסקי, המערכת הפיננסית ובנק ישראל מילאו תפקיד ניטרלי יחסית.

4.2. שוק הקרנות בישראל

הקרנות פועלות בשוק הביטוח הפנסיוני לטווח ארוך (פנסיה, ביטוח וגמל). שוק קרנות הפנסיה מורכב מקרנות פנסיה ותיקות שנסגרו להצטרפות עמיתים חדשים החל מאפריל 1995 ומקרנות פנסיה חדשות שהחלו לפעול מינואר 1995. מערכת קרנות הפנסיה היא חלק מן הרובד השני של מערכת הביטחון הסוציאלי במדינה (אחרי הרובד הראשון של הביטוח הלאומי). החיסכון הפנסיוני הינו חסכון ייעודי לטווח ארוך המהווה נדבך מרכזי בהבטחת הביטחון הכלכלי והמשקי של משקי הבית. אפיקי החיסכון הפנסיוני כוללים את קרנות הפנסיה, פוליסות ביטוח ("ביטוחי מנהלים") וקופות הגמל.

להלן יתרת נכסים נטו של קרנות הפנסיה בישראל בשנים ² 2024-2025 (במיליוני ש"ח):

סה"כ	קרנות חדשות	קרנות ותיקות
1,386,374 2024	976,894 2024	409,480 2024
1,606,927 2025	1,194,698 2025	412,229 2025

כפי שעולה מהטבלה של הרכב נכסים באתר רשות שוק ההון, בשנים 2024 וב- 2025 היוו נכסי הקרנות הפנסיה הוותיקות מסך נכסי קרנות הפנסיה בישראל כ-26% וכ-30% בהתאמה. נכסי קרנות הפנסיה הוותיקות (להבדיל מנכסי קרנות הפנסיה החדשות) צפויים לקטון בשנים הקרובות וזאת מאחר שהן סגורות להצטרפות עמיתים חדשים ותזרים התשלומים השנתי גבוה מתזרים התקבולים. בנוסף, אגרות החוב המיועדות משוערכות בקרנות הוותיקות בשווי הוגן ואילו בקרנות החדשות בעלות מותאמת. בשנת 2025 חלה עליה בשווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות וסיוע ממשלתי בעקבות הירידה בוווקטור וזאת לעומת מגמה הפוכה בשנת 2024 בה עלה הוווקטור.

² המקור: ריכוז נתוני הדוחות החודשיים של הגופים המוסדיים, כפי שפורסמו באתר רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

5.1. השפעת חוקים, תקנות והוראות חדשות על עסקי קרן הפנסיה
5.1.1. פרסום תיקון 13 לחוק הגנת הפרטיות התשמ"א-1981, שנכנס לתוקף ב 14 באוגוסט 2025

התיקון המקיף שנעשה בחוק כולל בין היתר את הרחבת סמכויות הפיקוח והאכיפה של הרשות להגנת הפרטיות, לרבות מתן סמכות להטלת עיצומים וכן סמכויות חקירה פלילית של חוקרי הרשות; חובת מינוי ממונה הגנת הפרטיות בארגונים רבים במשק. עוד מבקש התיקון להפחית את הנטל הרגולטורי באמצעות צמצום משמעותי של חובת רישום מאגרי מידע דיגיטלים, ועוד. הקרנות נערכו מראש לכניסת התיקון לתוקף, בין היתר תוקפו הנהלים והמדיניות ובוצעו הדרכות לעובדים וניתן כתב מינוי לממונה הגנת הפרטיות.

5.1.2. פרסום החלטת דירקטוריון הבורסה לניירות ערך לתיקון תקנון הבורסה לעניין שינוי ימי המסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב ומעבר למסחר בימים שני עד שישי, מיום 18 ביוני 2025

בהמשך להחלטת הרשות לניירות ערך בנושא מיום 30 ביולי 2025, ואישור שר האוצר מיום 5 באוגוסט 2025 נקבע שינוי בימי המסחר בבורסה ומעבר למסחר בימים שני עד שישי, החל מינואר 2026. בהתאם למכתב רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון מיום 10 בספטמבר 2025 שבה נדרש מהגופים המוסדיים לגבש תכנית היערכות סדורה שתאושר ע"י הדירקטוריון וועדת ההשקעות ותבטיח המשך פעילות רציפה והגנה על זכויות העמיתים והמבוטחים, המנהל המיוחד אישר תכנית היערכות לעבודה בימי שישי, על כלל ההיבטים הנדרשים לכך במכתב הממונה, התקיימו דיונים בוועדות השונות והתכנית הועברה לרשות שוק ההון כנדרש.

5.1.3. פרסום טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (אגרות), התשפ"ה- 2025 מיום 10 ביוני 2025

הצעת התיקון מבקשת לעדכן את סכומי האגרות השנתיות שעל חברות מנהלות של קופות גמל לשלם עבור הפיקוח על פעילותן מידי שנה בגין קופות הגמל שבניהולן. במצב הקיים כיום בתקנות, נקבעים סכומי האגרות באופן אחיד לכל החברות המנהלות, על בסיס מספר קופות הגמל שבניהולן. הצעת התיקון מבקשת לעדכן את סכומי האגרות, כך שיתבסס על היקף הנכסים המנוהלים בכל קופת גמל ויגדיל משמעותית את הוצאות הקרנות. הקרנות הגישו עמדה בדבר הצורך להחריג אותן מתחולת התקנות בשל ההשפעה החריגה על הוצאותיהן, שממומנת מחשבון נכסי העמיתים (להבדיל מהמצב הקיים בקרן חדשה) וכן בשל העובדה שהנימוק העיקרי – לפיו עלות הרגולציה על גוף מוסדי היא בקשר חיובי לגודל תיק הנכסים של אותו גוף, לא תקפה בקרנות הוותיקות שבהסדר, שהרגולציה עליהן ייחודית והן לא פועלות בתחומים כגון, שיווק, נידוד ועוד. הקרנות מקיימות שיח עם הרשות על מנת שיבוצעו בתקנות שינויים שהולמים את מאפייניהן.

5.1.4. פרסום תקנות שירות מידע פיננסי (סייגים לחובת מתן הגישה למידע פיננסי), התשפ"ה 2025, מיום 6 בינואר 2025

מחריגות את קרנות הפנסיה הוותיקות מתחולת הוראות חוק שירות מידע פיננסי, תשפ"ב-2021, החלות על מקורות מידע פיננסי.

5.1.5. פרסום טיוטת גילוי דעת בנושא מינוי ממונה על הגנת הפרטיות בארגון (DPO) יום 23 ביולי 2025 ע"י הרשות להגנת הפרטיות

גילוי הדעת מפרט את עמדת הרשות בנוגע להיקף החובה, סוגי הגופים המחויבים במינוי ממונה (הקרנות ביניהן) תחומי האחריות של הממונה, הכישורים הנדרשים ממנו, וכן את ההוראות בנוגע להעסקתו, מעמדו, והמשאבים שעל הארגון להעמיד לרשותו. בקרנות מונה ממונה הגנת הפרטיות.

5.1.6. פרסום תזכיר חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (הכנסתה של קופת גמל), התשפ"ה-2025.

תזכיר החוק עוסק בתיקון סעיף 9(2) לפקודה, שעניינו פטור ממס על הכנסות של גופים שונים, לרבות קופות גמל, וקובע תנאים שונים לפטור. מטרת התיקון היא לטפל בפער שבין הוראות פקודת מס הכנסה לעניין הפטור ממס על השקעות של קופות גמל, להוראות רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר השקעות מותרות. התיקון מסמך את מנהל רשות המיסים להגדיל את שיעור האחזקה הפטור של קופות גמל בתאגידים במסגרת פעילות השקעת הנכסים שהן מבצעות. כך שתהיה הלימה בין הכללים על השקעות קופת גמל בהתאם להוראות רשות שוק ההון ובין הוראות המיסוי החלות עליה.

5.2. חוזרי ופרסומי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון

5.2.1. פרסום מסמך אסטרטגיה להעברת מידע וביצוע פעולות בחיסכון שה. 2025-2110. מיום 30 בנובמבר 2025.

המסמך הכולל את מטרות וייעדי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בתחום העברת המידע והפעולות, ובין היתר, הבטחת תשתית נתונים זמינה, איכותית ויעילה, הבטחת יכולת הלקוח לגישה למידע מלא, שמירה על פרטיות הלקוח, אכיפה ובקרה אפקטיבית, קידום התחרות ועוד.

5.2.2. פרסום חוזר גופים מוסדיים 2025-9-6 שעניינו "אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל – עדכון", מיום 20 בנובמבר 2025.

התיקון דוחה מועדים של תחילת מספר סעיפים בחוזר, וזאת ליום 29.3.2026, וכן קביעה לעניין הצגת מידע בחשבון המקוון של המעסיק בנוגע לניתוק יחסי עבודה.

5.2.3. פרסום חוזר גופים מוסדיים 2025-9-4 שעניינו "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני – עדכון" מיום 28 בספטמבר 2025 –

התיקון כולל, בין היתר, שינויים לעניין אופן הדיווח בממשקי פיצויים, וכן שינויים בממשקי מעסיקים, לצורך ייעול תהליכי העבודה בכל הקשור לכספים המופקדים לקופות גמל.

5.2.4. פרסום חוזר גופים מוסדיים 2025-9-3 שעניינו תיקון חוזר "אופן הפקדת תשלומים לקופות גמל", מיום 29 ביוני 2025 -

במסגרת התיקון עודכנו ההוראות לעניין השבת כספים שהופקדו ע"י מעסיק, עדכון המידע המוגש בחשבונות המקוונים של עמית ושל מעסיק, עדכון אופן העברת כספים לחברה מנהלת, ומועדי היזונים חוזרים לדיווחים על הפקדות. כמו כן, נוספו הוראות לעניין השבת כספים בעת זכאות לפנסיה תקציבית. מועד הכניסה לתוקף הינו ביום פרסום החוזר, למעט סעיפים המפורטים בחוזר, אשר לגביהם נדרשת היערכות מוקדמת ומועד כניסתם לתוקף חל ביום 1 בינואר 2026.

5.2.5. פרסום מכתב הממונה שעניינו "מבצע עם כלביא – חידוד הנחיות לשעת חירום לגופים במוסדיים" מיום 15 ביוני 2025.
 המכתב מחדד ההנחיות ההנחיות לשעת חירום לגופים המוסדיים והודגש הצורך בהמשך הרציפות התפקודית ומתן שירות ומענה לעמיתים.

5.3. טיטות של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון

5.3.1. פרסום טיטות חוזר גופים מוסדיים 2022-289 "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים" בשוק החיסכון הפנסיוני – עדכון – טיטה" מיום 30 בנובמבר 2025.
 הטיטה בעניין מעבר לממשקים מבוססי טכנולוגיית API סינכרונית, וכן הוספת ממשקים שונים, ביניהם ממשקים ייעודיים לעניין מיצוי זכויות מס.

5.3.2. פרסום טיטות חוזר סוכנים ויועצים 2025-10 "יפוי כוח לבעלי רישיון – טיטה" מיום 30 בנובמבר 2025.
 הטיטה מגדירה בין היתר, להגדיר שלבים נוספים לאימות יפויי כוח המועברים לגוף המוסדי מבעל רישיון, על ידי הגוף המוסדי, קיצור זמני תגובה וכן קיצור משך הזמן המירבי לתוקפו של יפויי כוח מעשר שנים לשנתיים.

5.3.3. פרסום טיטות חוזר סוכנים ויועצים 2025-33 "תשלום עבור שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית – טיטה" – מיום 30 בנובמבר 2025.
 הטיטה קובעת, בין היתר, לקבוע מנגנון לתשלומים קבועים בהתאם ליתרת הנכסים הפנסיונים המנוהלים על ידי גוף מוסדי שחלות עליו הוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008 (תקנות הניוד).

5.3.4. פרסום טיטות חוזר גופים מוסדיים 2025-32 "חובת שימוש במערכת סליקה פנסיונית מרכזית – טיטה" מיום 30 בנובמבר 2025.
 הטיטה מעדכנת, בין היתר, לעדכן את הפעולות שיוגדרו תחת חובת שימוש במערכת המסלקה בלבד, וכן להסיר חובות שימוש מסוימות הקיימות כיום.

5.3.5. פרסום טיטות חוזר גופים מוסדיים 2025-16 "אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל – עדכון טיטה" מיום 30 בנובמבר 2025.
 הטיטה מטמיעה הוראות אופרטיביות שאינן נוגעות לממשקים טכנולוגיים, אשר נגרעו מחוזר מבנה אחיד, הרלוונטיות לחוזר אופן הפקדת תשלומים.

5.3.6. פרסום טיטות חוזר סוכנים ויועצים 2025-3 "מסמך הנמקה- תיקון – טיטה", מיום 30 בנובמבר 2025.
 הטיטה מעבירה הוראות אופרטיביות מחוזר מבני אחיד, אשר אינן נוגעות לממשקים טכנולוגיים, אל חוזר מסמך הנמקה, בנוגע להליך בו מבוצע שינוי באופן פיצול כספים בין קופות גמל.

5.3.7. פרסום טיטות חוזר גופים מוסדיים 2025-26 שעניינו "דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי – תיקון", מיום 5 בנובמבר 2025.
 הטיטה מתאימה את הדוחות לעמיתים, כך שתוצג בהם העלות השנתית הצפויה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע השקעות) (תיקון), התשפ"ג-2022.

- 5.3.8. פרסום טיוטת חוזר גופים מוסדיים 2025-25 שעניינה "שירות ללקוחות גופים מוסדיים – תיקון – טיוטה", מיום 5 בנובמבר 2025**
 הטיוטה קובעת כי בקשת משיכת כספים שלא כדון, המבוצעת ביוזמת העמית, תתבצע רק לאחר הליך שיווק או ייעוץ פנסיוני, זאת על מנת לוודא שהלקוח מבין את השלכות משיכת הכספים.
- 5.3.9. פרסום טיוטת מכתב הבהרה לעניין "הליך משיכת כספים מקופת גמל – טיוטה" שה. 2025-2421 מיום 5 בנובמבר 2025**
 הטיוטה מבהירה את אופן בחינת בקשה לצורך בירור זכאות עמית בהתאם להוראות הדין, ואף כוללת דוגמאות לעניין זה.
- 5.3.10. פרסום טיוטת מסמך הרשות שה. 2025-2431 שעניינו "עקרונות מנחים לניהול סיכוני נזילות בחשיפות לנגזרים נקובי מט"ח – טיוטה" מיום 15 באוקטובר 2025**
 הטיוטה מתווה עקרונות מנחים לניהול סיכוני נזילות הגלומים בחשיפה לנגזרים שנקבים במט"ח, לפיהם, ראוי כי הגופים ינהלו תהליכי בקרה והערכה סדורים, בליווי פיקוח ועדת ההשקעות. בנוסף, מוצע כי הגופים יחזיקו רמת נזילות מינימלית במט"ח ביחס לחשיפה לחוזים עתידיים, כדי להבטיח עמידה בדרישות ביטחונות, גם בתקופות של תנודתיות חריפה או משבר.
- 5.3.11. פרסום טיוטת חוזר גופים מוסדיים 2024-9-3 "מבנה אחיד להעברת נתונים בשוק החיסכון הפנסיוני" מיום 17 במרס 2025**
 הטיוטה מחילה תיקונים לקובץ ממשק מעסיקים, וקובעת כי מועד תחילת ההוראות לעניין תיקונים אלו ייקבע ליום 1 ביוני 2025.
- 5.3.12. פרסום טיוטת חוזר "איסוף מידע סטטיסטי – פניות הציבור" מיום 10 בפברואר 2025 (שה. 2024-1247)**
 הטיוטה משנה ומרחיבה את הגדרת "פניית ציבור" וקובעת, בין היתר, כי בקשות חוזרות לביצוע פעולה תפעולית, תחשבנה לפניות ציבור, וזאת במטרה ליצור, אחידות בדיווחי הגופים המוסדיים. יצוין כי לסיווג פניה כ"פניית ציבור" יש משמעות לעניין זמני המענה שבמסגרתם תטופל הפניה, לכך שהפניה תטופל על ידי צוות ייעודי ובאופן שנקבע בחוזר בירור ויישוב תביעות ופניות הציבור, וכן נדרש יהיה להעביר לרשות דיווח בגינה, במסגרת דיווחי המידע הסטטיסטי.

החיסכון הפנסיוני, על מרכיביו השונים, הינו חסכון ייעודי לטווח ארוך ומהווה נדבך חשוב להבטחת הביטחון הכלכלי של משקי הבית במצבים ובאירועים של אובדן הכנסה לתקופה ממושכת, דהיינו בעת פרישה מעבודה, באירועי אובדן כושר עבודה (נכות) ובאירועי פטירה (שאירים). לפיכך, למדינה יש ענין מיוחד בהסדרה ובהבטחת אפיק חסכון זה, אשר עולה בקנה אחד הן עם צרכי משקי הבית והן עם המדיניות החברתית והכלכלית של המדינה. על כן, אפיק זה זוכה במדינות רבות וכן במדינת ישראל לעידוד באמצעים שונים, לרבות בתחום הטבות המס.

6.1. הרפורמה בתחום הפנסיוני בשנת 1995:

1. בשנת 1995 החליטה הממשלה על רפורמה בתחום הפנסיוני, ולפיה, בין היתר, חברות שניהלו קרנות פנסיה עד 31 בדצמבר 1994 מנועות מלהמשיך ולבטח עמיתים חדשים בקרנות הפנסיה הקיימות שבניהולן.
2. בהתאם למתחייב מהרפורמה, הקרנות חדלו לצרף עמיתים חדשים החל מינואר 1995, אלא אם כן חלות לגביהם הוראות מוגדרות שנקבעו לעניין זה.

6.2. תכנית להבראת קרנות הפנסיה הוותיקות הגרעוניות

הסדרי החקיקה - כללי

ביום 29 במאי 2003 התקבל בכנסת חוק התכנית הכלכלית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), התשס"ג-2003. במסגרת זו תוקן גם חוק הפיקוח והוסף לו פרק חדש הוא פרק ז'1, לצורך החלת התכנית להבראת קרנות הפנסיה הוותיקות הגרעוניות. בפרק ז'1 לחוק נקבעו שורה של הסדרים, ובהם מינוי מנהל מיוחד לקרנות, גיבוש תכנית הבראה וקביעת הסיוע הממשלתי. בהתאם להוראת סעיף 78א לחוק הפיקוח, המטרה העומדת בבסיס פרק ז'1 היא "לטפל בגרעון האקטוארי של קרנות הפנסיה הוותיקות, כדי להביאן לאיזון אקטוארי באמצעות שינויים בזכויות ובחובות של העמיתים ומתן סיוע ממשלתי שיאפשר להן לשלם קצבאות לעמיתיהן, והכל בהתחשב ביכולת משק המדינה ותוך יצירת אחידות במערך הזכויות".

להלן עיקרי תכנית ההבראה:

1. הפקעת סמכויות הניהול וניהול מנהל מיוחד;
2. העלאת שיעור דמי הגמולים;
3. גביית דמי ניהול מתוך התשלומים לעמיתים (דמי ניהול אלה מהווים השתתפות של אותם עמיתים בעלויות תכנית ההבראה);
4. האחדת מערך הזכויות - קביעת תקנון אחיד;
5. קביעת תקרות להתפתחות השכר הקובע לקצבה ועליית ערכי הפדיון;
6. העלאת גיל הפרישה (ראה פרק 10);
7. הקצאת סיוע ממשלתי (ראה פרק 10);
8. כרית הביטחון (ראה פרק 10).

הפקעת סמכויות הניהול

בהתאם להוראות פרק ז'1 לחוק הפיקוח, מונו לקרנות בשנת 2003 מנהלים מיוחדים. לפי הוראות החוק, למנהל המיוחד מוקנות כל הסמכויות והתפקידים שיש למנהל עסקים בקרנות, לדירקטוריון, לוועדות הדירקטוריון ולדירקטורים. כפועל יוצא, המנהל המיוחד הוא הגורם המופקד על ניהול הקרנות ועל התוויית המדיניות והפיקוח על דרכי ביצועה, ועליו לפעול לביצוע הוראות פרק ז'1 לחוק הפיקוח ולהגשמת מטרותיו.

עם מינויים של המנהלים המיוחדים חדלו מלפעול מוסדות הקרנות וועדותיהן, למעט ועדות השקעה שמונו על-פי תקנות מס הכנסה והוראות הממונה וכן ועדת ביקורת. כמו כן, מונתה לכל הקרנות הוותיקות שבהסדר ועדת מנהלה של שלושה חברים וזאת בהתאם להוראות פרק ז'1 לחוק הפיקוח. (תפקידי ועדת המנהלה מובאים בסעיף 4.1.3 לעיל).

תפקידי מנהל מיוחד (תיקון מס' 10) תשס"ג 2003 (תיקון מספר 32) תשע"ו 2016-78ז.
מנהל מיוחד ינהל את עסקי הקרן הוותיקה שלה התמנה ויפעל לביצוע הוראות פרק זה ולהגשמת מטרותיו, ובין השאר לביצוע כל אלה:

- 1) איתור הנכסים של הקרן, ואם הם אינם מצויים בשליטת הקרן או אינם רשומים על שמה בכל רישום המתנהל על פי דין – העברתם לשליטתה ורישומם על שמה;
- 2) מימוש ומכירה של נכסים של הקרן;
- 3) הבטחת קיומו של מסד נתונים מלא וזמין של כל זכויות העמיתים בקרן;
- 4) יישום התקנון האחיד;
- 5) יישום תכנית ההתייעלות שנקבעה לפי הוראות סעיף 78ב, או מימוש התפעול המשותף שעליו הורה הממונה לפי הוראות סעיף 78ג;
- 6) ביצוע כל פעולה אחרת שהממונה יורה עליה.
- 7) בהתאם להוראות סעיפים 78(ו) ו-70(ב) לחוק הפיקוח, מוקנים למנהל המיוחד "כל הסמכויות והתפקידים שיש למנהל עסקים במבטח, לדירקטוריון שלו, לוועדות הדירקטוריון שלו ולדירקטורים שלו..."

7.1. סיוע ממשלתי וגרעון לפני סיוע

בהתאם להוראות חוק הפיקוח, מעבירה הממשלה לקרנות סיוע ממשלתי בסך 78.3 מיליארד ש"ח צמוד למדד המחירים לצרכן של דצמבר 2003 ונושא ריבית שנתית בשיעור של 4%. במאזן האקטוארי הוקצה הסיוע כך ששיעור הגרעון ביחס להתחייבויות הפנסיוניות ברוטו הוא זהה בכל אחת מהקרנות הוותיקות שבהסדר. שיטת חלוקה זו היא בתיאום ואישור הממונה על שוק ההון. מעת לעת מתקבל מהאוצר מכתב בנושא "תזרים מזומנים לקרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר" הכולל לוח תזרים מזומנים מעודכן של הסיוע הממשלתי הישיר בהתאם למצבן האקטוארי של הקרנות המשקף את האמור לעיל בעניין חלוקת הסיוע בין הקרנות הוותיקות שבהסדר. ככל שכלל נכסי הקרן, לרבות הסיוע הממשלתי, לא יספיקו לכיסוי מלוא סכום הגרעון האקטוארי, או ככל שיתקיים עודף אקטוארי, יופעל מנגנון האיזון האקטוארי הקבוע בהוראות התקנון האחיד, וזאת אם הגרעון או העודף האקטוארי הם בשיעורים הקבועים לעניין הפעלת המנגנון לפי הוראות התקנון. רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן "רשות שוק ההון") פרסמה ביום 3 למרס 2015 הבהרה, לפיה בכוונתה לקבוע בהוראות הממונה לדיווח כספי לקרנות פנסיה וותיקות, שינוי באופן הדיווח על התחייבויות ונכסי הקרן, כך ששיעור הגרעון או העודף המוצג במאזן יהיה זהה לשיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון, רשות שוק ההון הבהירה כי יש להפעיל את מנגנון האיזון רק אם שיעור השינוי הנדרש בהתחייבויות הקרן לשם איזון הקרן, עולה על השיעור הקבוע בתקנון, וזאת במובחן משיעור הגרעון המוצג במאזן.

על פי הוראות התקנון, אם הגרעון האקטוארי יעלה על 5% מסך כל התחייבויות של הקרן, או ככל שייוצר גרעון אקטוארי בסכום העולה על 3% מהתחייבויות במשך שלוש שנים ברציפות, על קרן הפנסיה, בכפוף לאישורו של הממונה על שוק ההון, להפעיל את מנגנון האיזון האקטוארי, כך שיופחתו זכויות המבוטחים, הפנסיונרים והשאירים, בהתאם לחלוקה שתקבע הקרן לעניין זה, בגובה יתרת הגרעון.

יצוין כי באופן דומה, ככל שייוצר עודף אקטוארי בשיעור שיעלה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן, תהיה רשאית הקרן, בכפוף לאישור הממונה על שוק ההון, להגדיל את זכויות המבוטחים, הפנסיונרים והשאירים בהתאם לחלוקה שתקבע הקרן לעניין זה, בגין היתרה שעולה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן כאמור.

מנגנון האיזון האקטוארי כולל הוראה נוספת לפיה ככל שגרעון הקרן עולה על 0.65% מסך התחייבויותיה וזאת בשל הגדלת התחייבויות הנובעות מתיקון התקנון או שינוי בהוראות הדין, תהיה הקרן רשאית להפעיל את מנגנון האיזון האקטוארי, בכפוף לאישור הממונה על שוק ההון. גובה הגרעון או העודף האקטוארי עשוי להשתנות בשל שינויים שיחולו בהנחות האקטואריות ובגורמים נוספים המובאים בחשבון בעריכת המאזנים האקטואריים ובמיוחד בגין שינויים שחלים בשיעורי ריבית ההיוון.

סדרת שיעורי ריבית ההיוון – וקטור הריביות -נקבעת על פי שערי היוון מצוטטים על ידי חברה מצטטת שנבחרה לצורך כך על ידי משרד האוצר היוון לפי ווקטור הריביות מתבצע על ידי היווןם של תשלומים והכנסות עתידיים של הקרנות בכל תקופה לפי הנחת שיעורי תשואה חסרת סיכון ריאלית הצפויה לתקופה הנבחנת. שינויים קטנים יחסית בווקטור הריביות גורמים לשינויים גדולים בערך הנכסים וההתחייבויות, וכתוצאה מכך משפיעים באופן ניכר על היווצרות גרעון אקטוארי או עודף אקטוארי.

ליום 31 בדצמבר 2025 הקרנות מציגות איזון אקטוארי לאחר רישום אומדן סיוע ממשלתי עתידי ישיר ונותר עודף סיוע ישיר העומד לזכות הקרנות בסך של כ-10 מיליארד ש"ח (כ-6.7 מיליארד ש"ח בתקופה קודמת). עודף זה טרם חולק בין הקרנות וזאת עד לקביעת לוח סילוקין סופי.

7.2. כרית ביטחון לקרנות

בנוסף לסיוע הממשלתי האמור לעיל ועל מנת להגן על עמיתי וגמלאי הקרנות הוותיקות שבהסדר מפני תנודתיות בתשואות, הודיע משרד האוצר לוועדת הכספים של הכנסת ביום 19 במאי 2003 כי תועמד כרית ביטחון לקרנות.

על מנת להבטיח שימוש מיטבי בכרית הביטחון האמורה, הקים שר האוצר ועדה ציבורית לבחינת אופן השימוש בכרית הביטחון (להלן "הוועדה הציבורית"). ביום 17 באוגוסט 2011 הגישה הוועדה הציבורית את הדוח הסופי שלה לשר האוצר.

ביום 29 לינואר 2017 פורסם בספר החוקים תיקון מס 33 לחוק. במסגרת תיקון זה נוסף לחוק סעיף 17טו78, אשר מעגן בחקיקה את נושא "כרית ביטחון כללית לקרנות וותיקות שבהסדר".

החוק כולל, בין היתר, הוראות לעניין חישוב הסכומים שיוקצו לקרנות הפנסיה, בהתקיים התנאים הקבועים לכך, ובאופן התואם את המלצות הוועדה הציבורית, כפי שבאו לידי ביטוי בנוסחה 10 לדוח הוועדה.

סכום זה יעודכן לפי שיעור השינוי שחל במדד לעומת מדד חודש דצמבר 2008, ובתוספת ריבית בשיעור של 3.48% לשנה מהמועד האמור. כן נכללת בחוק הוראה, ולפיה תקרת כרית הביטחון תותאם לירידה הצפויה בהתחייבויות הקרנות בשל תשלום קצבאות, וזאת בהתאם למנגנונים שונים הקבועים בחוק, ובכפוף לסייגים הקבועים בחוק לעניין זה. עוד נקבע בחוק כי כל סיוע נוסף שיינתן לקרנות הוותיקות שבהסדר לאחר מועד קבלת התיקון המוצע, ככל שיינתן, יבוא על חשבון כרית הביטחון, כך שסכום הסיוע הנוסף יופחת מכרית הביטחון.

בחוק נקבע גם כי השימוש שיעשו הקרנות בכל שנה בכרית הביטחון יהיה עד לאיפוס הגרעון ולא ייצור עודף.

בהתאם לאמור בחוק, השווי המתואם ליום 31 בדצמבר 2025 של תקרת כרית הביטחון לכל הקרנות הוותיקות שבהסדר הוא כ- 26,883 מיליון ש"ח.

בהתאם לקבוע בסעיף 17טו78(ג) לחוק, מחשבים את סכום הכרית באופן הבא:

(א) צבירת העבר - סעיפים קטנים (1) עד (4) קובעים את אופן החישוב של הסכום שהצטבר משנת 2009 ועד מועד המאזן, של הגרעון שנוצר בשל הפרש בין ריבית חסרת סיכון לבין ריבית שנתית צמודה למדד של 4% ובגין אותה התקופה. צבירת העבר מכרית הביטחון, נכון ליום המאזן, עומדת על סך של 92,217 מיליון ש"ח.

(ב) צבירת העתיד - סעיף קטן (5) קובע את אופן החישוב של הסכום שייצבר בגין העתיד, מהשנה שלאחר שנת המאזן ועד מימוש מלוא התחייבויות הקרנות לעמיתיהן.

(ג) סעיף קטן (6) קובע את אופן החישוב של קיזוז הסכומים שיתקבלו במסגרת מימוש כרית הביטחון. נכון למועד המאזן, טרם התקבל סכום כלשהו במסגרת מימוש כרית הביטחון. הסכומים אמורים להתקבל לאחר אזילת נכסי הקרנות וכנגד התשלומים לעמיתים.

ליום 31 בדצמבר 2025 הקרנות מאוזנות לפני שימוש בכרית הביטחון ולכן לא נרשם בדוחות הכספיים סכום לקבל מכרית הביטחון וזאת בדומה ליום 31 בדצמבר 2024.

7.3. אומדן סיוע ממשלתי ישיר עתידי

הסכום המצטבר של אומדני הסיוע הממשלתי הישיר העתידי לשמונה הקרנות עד לאיפוס הגרעון מסתכם לסך של 114,311 מיליון ש"ח. (בשנה הקודמת - 117,208 מיליון ש"ח).

מאחר והסיוע הממשלתי לקרנות הפנסיה הוותיקות טרם הוקצה סופית (וזאת לנוכח האמור במכתבו של הממונה על שוק ההון מיום 17 באוגוסט 2005), הקרנות בהתאם להוראות המעבר בחוזר פנסיה 2006-3-4, רושמות כסיוע ממשלתי ישיר, בהתאם להערכת אקטואר הקרן, סכום שיהיה בו (בערכו היום לפי ווקטור ריביות), די לכיסוי גרעונה ולעמידה בהתחייבויותיה הפנסיוניות. מדובר באומדן המבוסס על הנחה לפיה יהיה די בסכומי הסיוע הממשלתי הישיר כדי לכסות את גירעונותיהן של כל קרנות הפנסיה שבהסדר.

אומדן הסיוע הישיר העתידי לכל אחת משמונה הקרנות כפוף לשינויים בגובה ההתחייבויות הפנסיוניות, שעשויים לחול בעיקר בשל פסיקת בתי המשפט בעניינים עקרוניים, שינוי בהנחות אקטואריות, שינויים בגובה ריבית ההיוון (לוקטור ריביות) ובתשואת הקרן. אי לכך, ככל הנראה, חלקה של כל אחת מהקרנות בפועל מסך הסיוע הישיר יהיה שונה מהאומדן שנרשם לקרן.

אם יתברר בעתיד, לאחר קביעת החלק היחסי של כל קרן בסיוע וקביעת לוח הסילוקין ולאחר שנלקחה בחשבון כרית הביטחון, כי הסיוע הממשלתי לפי החוק לא יספיק לכיסוי הגרעון הכולל, יאוזנו הקרנות באמצעות התאמת זכויות העמיתים על פי מנגנון האיזון האקטוארי. במצב זה יהיו רשאיות הקרנות בכפוף לקבלת אישורים מתאימים - להקטין את זכויות המבוטחים, הפנסיונרים והשאירים בהתאם לחלוקה שתיקבע.

7.4. סבסוד ממשלתי באמצעות אג"ח מיועדות והבטחת תשואה

אג"ח מיועדות

הביטוי בדוחות לשנים 2025 ו-2024 לגובה הסבסוד הממשלתי באמצעות אג"ח מיועדות (להלן- ערך הסובסידיה) נעשה על-פי הוראות הממונה על שוק ההון בחוזר פנסיה מס' 2006-3-4 שעניינו "הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה ותיקות להן מונה מנהל מיוחד" מיום 14 ביוני 2006, וכן בהתאם לתיקון לחוזר זה מיום 27 ביוני, 2022, בהתאם להפרש שבין תשואות כל אג"ח המיועדות ("מירון" ו"ערד") לבין ווקטור הריביות.

הנפקת אג"ח מיועדות מסוג ערד, הופסקה החל מיום 1 באוקטובר, 2022.

הבטחת היציבות בתשואות קרנות הפנסיה

ביום 4 בנובמבר 2021 התקבל בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית לשנות התקציב 2021-2022 בפרק ג לחוק ההתייעלות הכלכלית שעניינו הבטחת היציבות בתשואות קרנות הפנסיה. בחוק נקבע כי מנגנון אגרות החוב המיועדות יוחלף במנגנון חדש של הבטחה להשלמת תשואה כך המדינה תחדל מלהנפיק אג"ח מיועדות (הפסקת הנפקת האג"ח נכנסה לתוקף ביום 1 באוקטובר 2022) ובמקום זאת, תספק לקרנות הפנסיה הגנה בצורת הבטחת תשואה בהיקף, שביחד עם יתרת האג"ח המיועדות, תהיה בשיעור של 30% מנכסי קרנות הפנסיה. החברות המנהלות של קרנות הפנסיה ינהלו את הנכסים המובטחים בהתאם למנגנון שנקבע בחוק וייהנו מזכאות להבטחת תשואה שנתית של 5.15% צמודה למדד לתקופה של 5 שנים, כך שקרן שתשיג תשואה בשיעור נמוך מ- 5.15% צמוד מדד, תקבל מהמדינה השלמה לתשואה של 5.15% צמוד מדד, וקרן שתשיג תשואה גבוהה יותר, תעביר למדינה את שווי התשואה שמעל ל-5.15% צמוד מדד.

ביום 27 ביולי 2022 התפרסם חוזר פנסיה 2022-3-2 המתקן את חוזר פנסיה 4-2006 לעניין הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה וותיקות להן מונה מנהל מיוחד.

במסגרת הפרק האמור נקבע כי 30% מנכסי קרנות הפנסיה, אשר עד לחקיקת חוק ההתייעלות הכלכלית הושקעו באיגרות חוב מיועדות בתשואה שנתית של 4.86% צמוד מדד לתקופה של 15 שנים, ייהנו מזכאות להבטחת תשואה שנתית של 5.15% צמוד מדד לתקופה של 5 שנים.

החוזר התאים את הוראות הגילוי בדוח הכספי ובדוח האקטוארי של קרנות הפנסיה הוותיקות להן מונה מנהל מיוחד לקיומו של מנגנון הבטחת תשואה, כך שבמאזן החשבונאי ובמאזן האקטוארי נוספו סעיפים המשקפים את המדידה הנדרשת.

שווי הסבסוד הממשלתי באג"ח מיועדות והבטחת תשואה

השווי הכלכלי של הסבסוד הממשלתי באג"ח המיועדות והבטחת תשואה מחושב כערך הנוכחי של הפרשי הריבית העתידיים הנובעים מהתשואה האפקטיבית הצפויה בגין אג"ח המיועדות והבטחת התשואה לבין ווקטור הריביות.

סבסוד זה בסך 11,595 מיליון ש"ח הוצג כחלק מנכסי הקרנות המהווה חלק מהסיוע הממשלתי לקרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר (בשנה קודמת- 12,794 מיליון ש"ח).

הבטחת תשואה בגין נכסי הקרנות

ביום 1 בנובמבר 2025 נתקבלה הבטחת תשואה נוספת על נכסים מנוהלים בסך של 26,169 ו- 19 מיליון ש"ח בקרנות נתיב, חקלאים ובנין בהתאמה.

ביום 1 בנובמבר 2024 נתקבלה הבטחת תשואה על נכסים מנוהלים בסך של 381 ו- 41 מיליון ש"ח בקרנות נתיב וחקלאים בהתאמה וזאת לאחר שביום 1 בנובמבר 2022 נתקבלה לראשונה ממדינת ישראל הבטחת תשואה על נכסים מנוהלים בסך 141 מיליון ש"ח בקרן אגד.

יתרת הנכסים המנוהלים בגינם התקבלה הבטחת תשואה לתאריך הדוח הינה 777 מיליון ש"ח ב- 4 קרנות. שווי נכס הבטחת תשואה למועד הדיווח הינו 101 מיליון ש"ח (84 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד).

סבסוד ממשלתי בגין נכסי הקרנות שבגינם תהיינה זכאיות הקרנות להבטחת תשואה בעתיד

סך הסבסוד הממשלתי בגין נכסי הקרנות שבגינם תהיינה הזכאיות בעתיד להבטחת תשואה הינו 16,356 מיליון ש"ח (בשנה קודמת סבסוד ממשלתי עתידי באמצעות הבטחת תשואה היה 16,200 מיליון ש"ח).

7.5. העלאת גיל פרישה לנשים

בשל דחיית ההעלאה של גיל פרישה לנשים משנת 2012, נוצר גרעון שחייב ביצוע איזון והפחתת זכויות לעמיתים, בשל תוספת התחייבויות לקרנות של כ-5 מיליארד ש"ח. ההחלטה על האיזון התקבלה בשנת 2018 והפחתת הקצבאות נדחתה מספר פעמים בשל הכוונה להעלות את גיל הפרישה לנשים והקושי לבצע זאת בשל המצב הפוליטי.

בהתאם לחקיקה מיום 4 בנובמבר 2021 לתיקון חוק גיל פרישה, תשס"ד-2004, גיל הפרישה לנשים יעלה באופן מדורג עד לגיל 65.

לאחר שינוי חקיקה זה, הפרשנות המשפטית של הקרנות היא כי לא יתקבל סיוע ממשלתי עבור נשים שגיל פרישתן התקנוני יחול בין גיל 64 לגיל 65, ורק עבור תקופה זו. שינוי זה בא לידי ביטוי בהוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.

ביום 8 בנובמבר 2021 פנה המנהל המיוחד של הקרנות לממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר בבקשה להפעיל את סמכותו בהתאם לסעיף 78ח לחוק הפיקוח ובהתאם לסעיף 64 לתקנון האחד על מנת לפעול בשינוי מהנחיית הממונה על שוק ההון שניתנה ביום 14 ביוני 2018 ולא לבצע הפחתה של זכויות פנסיונרים, מבוטחים, שארים וזכויות אחרות שמשלמות הקרנות בשל הגדלת התחייבויות הנובעות מאי העלאת גיל הפרישה לנשים וזאת החל ממועד קבלת האישור.

ברקע פנייתו של המנהל המיוחד, כאמור, עומד מכתבו של החשב הכללי במשרד האוצר למנהל המיוחד מיום 28 באוקטובר 2021, בו הודיע החשב הכללי כי לאור ההעלאה הצפויה בגיל הפרישה לנשים ולנוכח הפער שיוותר בהתחייבויות הקרנות הוותיקות שבהסדר, ככל שהפער האמור כרוך במצב שבו הקרנות האמורות נמצאות בגרעון אקטוארי, בנטרול התחייבויות המכוסות על ידי כרית הביטחון, ובמטרה לאזן את הגרעון האמור, הרי שעל דעת הממונה על התקציבים, המדינה תעביר את סך הסיוע הממשלתי השנתי לקרנות בשנים 2022 עד 2035, לאחר יום 30 בספטמבר של כל שנה.

דחית מועד העברת הסיוע, בהתאם למפורט במכתבו של החשב הכללי, תביא לכך ששווי ההוגן יעלה, מה שיביא להפחתת הגרעון המצרפי הצפוי של הקרנות.

ההשפעה המצרפית של דחית גיל הפרישה, ודחית מועד העברת הסיוע, בהתאם לתנאים שנקבעו לכך, צפויות להביא לכך שהגרעון המצרפי הצפוי של כל קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר יהיה בשיעור הנמוך מ-0.65% מסך כל התחייבויות הקרנות, ולכן, בהתאם לקבוע בסעיף 64.ג. לתקנון האחד, ניתן להורות כי לא יופחתו קצבאות או זכויות אחרות שמשלמות הקרנות. לפיכך ביום 8 בנובמבר 2021 ניתן אישור על ידי הממונה על שוק ההון, כי החל מיום זה לא יופחתו קצבאות או זכויות אחרות שמשלמות הקרנות.

בהמשך לפנייה של הקרנות למשרד האוצר בסוף יוני 2022, ביום 21 ביולי 2022 הוצגו לחשב הכללי, לממונה על התקציבים ולרשות שוק ההון המאזן האקטוארי המעודכן של כל הקרנות שבהסדר ליום 31 בדצמבר 2021 וכן חישובי תרחישים למצב הגרעון בקרנות, כפי שנקבע במכתבו של החשב הכללי מיום 28 באוקטובר 2021.

בעקבות ההצגה של התרחישים הוסכם עם משרד האוצר על דחיית המועד להעברת הסיוע, כמפורט במכתב. שווי הסיוע במאזן הקרנות יחושב ויוצג בדוחות הכספיים האקטואריים של הקרנות לפי המתווה המפורט במכתב החשב הכללי. עוד סוכם כי במקרה שיחול שיפור משמעותי באיזון האקטוארי של הקרנות, תידון מחדש נחיצות ההסדר והצורך בהמשך דחיית מועד תשלומי הסיוע. מאז שנת 2022 מועבר הסיוע הממשלתי השנתי לאחר יום 30 בספטמבר של כל שנה, בהתאם למפורט במכתבו של החשב הכללי.

התחייבות המדינה בסעיף זה חושבה על פי הנתונים המצרפיים של הדוחות האקטואריים בקרנות. התחייבות המדינה על פי החוק הינה לשלם סכום זה על פי ההתחייבות בפועל.

סך התחייבות המדינה ליום 31 בדצמבר 2025 מסתכם ל-3,469 מיליון ש"ח (בשנה הקודמת- 3,794 מיליון ש"ח). כספי סיוע גיל פרישה עבור הנשים שפרשו לקצבה מתקבל מהמדינה מידי חצי שנה ונכלל כחלק מנכסי הקרן.

7.6. התחייבות הממשלה לתמיכה בקרנות הפנסיה – נתונים כספיים

המספרים המוצגים להלן הינם יתרת התחייבויות המדינה, נכון ליום 31 בדצמבר 2025, וזאת בהתאם לטיטוט הכרעה בנושא הסיוע הממשלתי לכלל קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר שהעביר הממונה על שוק ההון למנהל המיוחד ביום 21 במרס 2010 (להלן: "טיטוט ההכרעה").

התחייבות הממשלה בנושא הסיוע הממשלתי לכלל קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר מורכבת מ-3 רבדים:

2003³ הסיוע הממשלתי הישיר והעקיף בהתאם לחוק הפיקוח – במחירי ינואר

<u>מיליוני ש"ח</u>	
67,922	הסיוע הממשלתי הישיר העתידי
10,378	הסיוע הממשלתי העקיף העתידי באג"ח מיועדות מסוג מירון
78,300	סך הכל הסיוע הממשלתי העתידי
28,527	יתרת הסיוע הממשלתי העתידי
11,320	כרית ביטחון במיליוני ש"ח במחירי דצמבר 2008

³ על פי סעיף 78(יד) (ג) לחוק הפיקוח הסיוע הממשלתי צמוד למדד החל מחודש ינואר 2003 ונושא ריבית שנתית של 4%.

מחלוקות הסיוע

בסעיף 78- יד לחוק הפיקוח נקבע כי הממשלה תסייע לקרנות הוותיקות שמונה להן מנהל מיוחד, ובכלל זה לעמיתיהן, בהעברת כספים מתקציב המדינה בסך של 78,300 מיליון ש"ח נכון ליום 1 בינואר 2003, הכולל את סכום ערך הסובסידיה.

לענין זה, "ערך הסובסידיה" משמעו - ההפרש בין סכום הריבית הצמודה שמשלמת הממשלה על אג"ח מסוג "מירון" שהונפקו לקרנות הוותיקות שמונה להן מנהל מיוחד וטרם נפדו ביום 30 באפריל, 2003 לבין סכום הריבית הצמודה שהייתה משתלמת אילו שיעור הריבית עליהן היה 4%. בהתאם לסעיף 78 יד (ב) לחוק הפיקוח, העברת הכספים לכל קרן ותיקה במסגרת הסיוע תיעשה בהתאם להוראות הממונה. בהתאם לאמור, קבע הממונה ביום 17 באוגוסט 2005 לוח סילוקין המפרט כללים בדבר העברת כספי הסיוע. לקביעה האמורה צורף לוח תזרים מזומנים, אשר כלל גם התייחסות לכספי הסיוע שהועברו בשנים 2003 עד 2005.

בראשית שנת 2007 משרד האוצר הודיע כי מתבצעת על ידו בדיקה בדבר כלל הסכומים המפורטים בלוח תזרים המזומנים.

במענה לבקשת הבהרה בנושא מהממונה על שוק ההון, אישר הממונה במכתב מיום 28 במרס 2007, כי מתבצעת על ידו בדיקה בדבר התאמת הסיוע הכספי שהועבר לקרנות הפנסיה שבהסדר לסיוע המפורט לעיל, ובכלל זה לסכום ערך הסובסידיה, ולאמור בלוח תזרים המזומנים, והוסיף כי אין באמור כדי להשפיע לרעה על מצבם הכספי של עמיתי הקרנות בעתיד, שכן ממילא הקרנות אינן זכאיות לסיוע ממשלתי מעבר לאמור בסעיף 78 יד(ד) לחוק הפיקוח. הממונה הבהיר במכתב נוסף מאותו יום, כי האמור במכתבו הראשון מתייחס לסיוע הממשלתי שקרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר זכאיות לו לפי סעיף 78 יד (ד) לחוק הפיקוח, וכי אין באמור כדי לגרוע מסיוע ממשלתי אחר שהקרנות זכאיות לו לפי הוראות הדין.

בהמשך לבדיקת משרד האוצר כאמור, בדיונים שנערכו בנושא בין הקרנות לבין משרד האוצר, עלו ארבע סוגיות הנוגעות לערך הסובסידיה, להלן פירוט הסוגיות, עמדת הקרנות בעניין (המתבססת גם על עמדה משפטית שהתקבלה בקרנות בעבר), ועמדת המדינה המעודכנת על פי טיוטת ההכרעה שהועברה לעיון הקרנות.

מאחר שאימוץ סופי על ידי המדינה של דרך החישוב כאמור בטיטוטת ההכרעה, אם יתבצע, יביא למעשה להפחתה בהיקף הסיוע הישיר, כאמור לעיל, שתעביר הממשלה לקרנות הוותיקות שבהסדר, הוחלט להעביר את המחלוקות שבין משרד האוצר לבין הקרנות להכרעתו של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי פסקאלי), תוך מתן זכות לכל אחד מהצדדים כאמור להעמיד את ההחלטה שתתקבל לבחינה נוספת של היועץ המשפטי לממשלה.

בשלב זה, ובטרם קבלת ההכרעה כאמור, הדוחות הכספיים משקפים את הפירוט שבטיטוטת ההכרעה.

לוח הסילוקין החדש שפורסם ע"י הממונה ביום 30 בדצמבר, 2017 מאמץ גם הוא את טיוטת ההכרעה.

למרות האמור יובהר, כי אין בהצגת הדוחות הכספיים במתכונת האמורה כדי לגרוע או לוותר על כל זכות או טענה של הקרנות בנושא זה.

להלן פירוט מחלוקות הסיוע:

1. העברות ישירות לקרן בנין
לתקופה שבין ינואר 2003 עד ספטמבר 2003 ("קרן חצי") בסך של כ- 1,378 מיליון ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2025.
גישת המדינה היא שהעברות אלו כלולות בסיוע הממשלתי.
לעמדת הקרן, הסיוע לקרן בנין בגין חודשים אלו נלקח מ"העתודה האקטוארית" (קרן מיוחדת שהוקמה על ידי הממשלה עוד בשנת 1991 וכללה כספים אותם החליטה הממשלה להעביר לקרנות עוד בשנת 1977). בטיטת ההכרעה מוצגת עמדה, לפיה בסיוע הממשלתי לקרנות בהתאם לסעיף 78 לחוק הפיקוח יכלול הסיוע שהועבר לקרן בנין החל מיום 1 באוקטובר 2003 ולא לפני.
2. שינוי נוסחת חישוב ערך הסובסידיה הגלום באג"ח מסוג מירון
לפי גישת המדינה, הריבית השנתית האפקטיבית לפיה יחושב ערך הסובסידיה היא 4% ומשתלמת אחת לשנה. ולכן הסבסוד העקיף יחושב לפי הפער בין ריבית אפקטיבית באג"ח מיועדות 5.57% פחות 4% וערך הסובסידיה הגלום באג"ח מיועדות מסוג מירון הוא 1.57%.
לעמדת הקרן, הריבית השנתית האפקטיבית, בהתחשב בכך שהריבית משתלמת פעמיים בשנה היא 4.04% ולכן ערך הסובסידיה הגלום באג"ח מיועדות מסוג מירון הוא הריבית האפקטיבית של 5.57% פחות 4.04% וערך הסובסידיה הוא 1.53%. נכון ליום 31 בדצמבר, 2025, הפער בין תוצאות שתי הנוסחאות עשוי להגיע לכ- 942 מיליון ש"ח, באופן שחישוב לפי גישת המדינה יגדיל את ערך הסובסידיה, ויקטין את הסיוע הישיר כתוצאה מכך. בטיטת ההכרעה מובאת גישת המדינה.
3. מועד התחלת הכללת הריבית על אג"ח מסוג מירון בערך הסובסידיה
גישת המדינה היא שתשלומי ריבית בשל אג"ח מסוג מירון בגין התקופה שבין יום 1 בינואר 2003 לבין יום 31 במאי 2003 נכללים בערך הסובסידיה.
עמדת הקרנות היא שמאחר שבסעיף 78 לחוק הפיקוח לא ניתנה התייחסות מפורשת לסיוע ממשלתי שניתן לקרנות שבהסדר לפני מועד כניסתו לתוקף של פרק ז' 1 לחוק הפיקוח (היינו: לפני יום 1 ביוני 2003), הרי שאין לכלול במסגרת הסיוע הממשלתי תשלומי ריבית בשל אג"ח מסוג מירון שהוחזקו בידי הקרנות שבהסדר ואשר שולמו לקרנות בעד התקופה שבין יום 1 בינואר 2003 לבין יום 31 במאי 2003.
נכון ליום 31 בדצמבר, 2025, הפער בין 2 הגישות עשוי להגיע לכ- 2,005 מיליון ש"ח, באופן שחישוב לפי גישת המדינה יגדיל את ערך הסובסידיה, ויקטין את הסיוע הישיר כתוצאה מכך. בטיטת ההכרעה התקבלה עמדת הקרנות.
4. הכללת ארבע סדרות אג"ח מסוג מירון שנקנו לאחר יום 30 באפריל, 2003 בערך הסובסידיה
לעמדת הקרן, ערך הסובסידיה אינו מתחשב בריבית המשולמת על ארבע סדרות אג"ח מסוג מירון שנקנו לאחר יום 30 באפריל, 2003, גישת המדינה היא כי הריבית המשולמת על אגרות החוב האמורות יכלול בחישוב ערך הסובסידיה.
נכון ליום 31 בדצמבר, 2025, ערך הסובסידיה בגין ארבע סדרות האג"ח האמורות עשוי להגיע לכ- 2,447 מיליון ש"ח, באופן שיגדיל את ערך הסובסידיה, ויקטין את הסיוע הישיר כתוצאה מכך. בטיטת ההכרעה מובאת גישת המדינה.

7.7. הגרעון ואופן כיסוי

הגרעון הכולל, לפני סיוע ממשלתי עתידי של קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר מסתכם נכון ליום המאזן לסך של כ- 146 מיליארד ש"ח (בשנה הקודמת כ- 150 מיליארד ש"ח).

בהתאם לחוזר פנסיה 4-3-2006 אומדן הסיוע הישיר המוצג בדוח הכספי יהיה הנמוך מבין שני אלה:

1. אומדן חלקה הרעיוני הצפוי של הקרן בסך הסיוע ממשלתי הישיר.
2. הגרעון האקטוארי לפני סיוע ממשלתי, נכון ליום המאזן, בניכוי הסיוע הממשלתי בגין אי העלאת גיל הפרישה ובניכוי הסבסוד הממשלתי באמצעות אג"ח מיועדות.

מיליוני ש"ח	<u>אופן כיסוי הגרעון:</u>
(145,732)	יתרת הגרעון בסוף שנת המאזן לפני אומדן סיוע ממשלתי עתידי
10,910	סבסוד ממשלתי עתידי באמצעות אג"ח מיועדות שהונפקו לקרן
109	סבסוד ממשלתי עתידי בגין נכסי הקרן זכאית להבטחת השלמת תשואה
16,896	סבסוד ממשלתי עתידי בגין נכסי הקרן שבשלהם תהייה זכאית לקבלת הבטחת תשואה שהקרן צפויה להשקיעה בהן בעתיד
112,404	אומדן סיוע ממשלתי ישיר עתידי
3,439	סיוע ממשלתי עתידי בגין אי העלאת גיל הפרישה
1,974	השפעת השינוי בריבית ההיוון על הערכת סיוע ממשלתי
-	סיוע ממשלתי מכרית הבטחון
145,732	סה"כ סיוע ממשלתי ⁴
-	יתרת גרעון בסוף שנת הדו"ח לאחר ניכוי סיוע ממשלתי

⁴ הסכום המוצג כסיוע ממשלתי ישיר במאזן הקרנות הינו הסכום על-פי התחשיב בסעיף 1 לעיל.

7.8. יתרת גרעון הקרנות והשלכות ההנחות האקטואריות לגבי

אלמלא הסיוע הממשלתי שהקרנות צפויות לקבל לפי הוראות החוק, היה לקרנות גרעון אקטוארי שגובהו נאמד בסך של 145,732 מיליון ש"ח (בשנה הקודמת - 149,995 מיליון ש"ח).

השפעת השינוי בריבית ההיוון ובתשואת הקרן על הגרעון לאחר סיוע ממשלתי עתידי הסתכמו לסך של 3,000 מיליון ש"ח (בשנה הקודמת - 20,436 מיליון ש"ח). הגרעון עשוי להשתנות בעיקר בשל שינויים שיחולו בהנחות אקטואריות ובגורמים נוספים המובאים בחשבון בעריכת מאזנים אקטואריים (לרבות שינויים בריבית ההיוון, תשואת הקרנות, טיוב נתונים, והכרעות בתי המשפט בתיקים עקרוניים). הגרעון אמור להיות מכוסה על ידי סיוע וסבסוד ממשלתי, בכפוף לגובה הסכום שהקרנות תקבלנה מסך סיוע והסבסוד הממשלתי ששוויו המהווה לפי וקטור הריביות לתאריך הדוחות מוערך בסך של כ- 145,745 מיליון ש"ח.

שווי זה כולל את הסיוע הישיר, את הסבסוד העתידי הנובע מאגרות חוב מיועדות והבטחת תשואה, את הסכום הנוסף העתיד להתקבל לכיסוי מלוא העלויות הנובעות מאי העלאת גיל פרישה לאישה מגיל 64 לגיל 67 ואת החלק המנוצל מתוך כרית הביטחון. הסיוע הישיר הוקצה כך ששיעור הגרעון ביחס להתחייבויות הפנסיוניות ברוטו יהיה זהה בכל אחת מהקרנות שבהסדר. במקרה שבו ייווצר בעתיד גרעון או עודף אקטוארי בקרנות, בשיעורים הקבועים בסעיף 64 לתקנון האחיד, יופעלו מנגנוני האיזון האקטוארי הקבועים בסעיף האמור.

הערכת ההתחייבויות הפנסיוניות של קרנות פנסיה מבוססת על תחזית של תזרימי כספים עתידיים הצפויים על פי מערכת הנחות אקטואריות. תזרימים אלו בפועל עלולים להיות שונים מהצפוי, עקב שוני אפשרי בין המציאות בפועל בעתיד לבין התחזיות.

מערכת ההנחות שעליהן מבוסס המאזן האקטוארי כפופה לשינויים שעשויים לחול בה בעתיד. בהצטבר מידע מעודכן ביחס לגורמים שיש להם השפעה על המשך תקפותן של ההנחות, כגון שינויים בהתפתחות תוחלת החיים, שינויים רגולטוריים, שינויים כלכליים, ועוד. השינויים האפשריים המפורטים לעיל, ישפיעו בהתרחשם, על גובה העודף או הגרעון האקטוארי של הקרנות.

בשנת 2025 הקרנות מציגות איזון אקטוארי לאחר רישום אומדן סיוע ישיר עתידי ואף נותר עודף סיוע ישיר העומדת לזכות הקרנות בסך של כ- 10 מיליארד ש"ח (כ-6.7 מיליארד ש"ח בשנת 2024).

פעילות הקרנות שבהסדר חשופה לסיכונים פיננסיים (בצד הנכסים ו/או ההתחייבויות) כגון סיכונים שוק, אשראי, נזילות, סיכון כושר פירעון וכן לסיכונים תפעוליים ואחרים היכולים לנבוע, בין היתר, מאי נאותות או כשל בתהליכים הפנימיים, אנשים, מערכות או אירועים חיצוניים. התממשות הסיכונים עשויה לחשוף את הארגון למצב שלא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו לעמיתים, להפסדים, פגיעה בהשגת היעדים (עסקיים או אחרים), פגיעה במוניטין ועוד. הקרנות מקיימות תהליך ניהול סיכונים ארגוני, ERM - Enterprise Risk Management, שמשמעותו קיום תהליך חוצה ארגון מובנה ואחיד בעזרתו הארגון מודד, מנהל, מפיק תועלת ומפקח על הסיכונים אליהם הוא חשוף.

תהליך ניהול הסיכונים כולל: זיהוי סיכונים וחשיפות בפעילות ובתהליכים, הערכת משמעותם והסתברות להתרחשותם, מעקב ובקרה אחר הסיכונים, טיפול בסיכונים (דרך מניעה, פעולות לצמצום ההשלכות או ההסתברות להתממשות, העברת הסיכון לגורם שלישי כגון ביטוח, קבלה - החלטה על נשיאה בתוצאה בהתממש הסיכון), קביעת רמת הסיכון שהארגון יהיה מוכן לקחת בפעילויות בתחומים השונים, הטמעת כלים ושיטות למדידה, ניהול, ודרכי ההתמודדות עם סיכונים, הגדרת מבנה ארגוני תומך לניהול הסיכונים, קביעת אמצעים להתמודדות עם הסיכונים בכדי להפחית את ההסתברות לכשל, תחקור והפקת לקחים בהתממשות סיכון.

תהליך ניהול הסיכונים בקרנות שבהסדר נועד להבטיח:

1. ביצוע הפעילות העסקית תוך לקיחת סיכון מחושבת, הבנת הסיכון הגלום בפעילות וקבלת החלטה מושכלת לגבי אופן הטיפול בו.
2. מניעה ומזעור סיכונים.
3. הפקת לקחים בגין אירועי כשל ויישום מסקנות.

המנהל המיוחד, ועדת ההשקעות, ועדת הביקורת, ההנהלה והמבקר הפנימי מקבלים דיווחים ועדכונים שוטפים ממנהל הסיכונים בהתייחס לסיכונים השונים. לצורך ניתוח ומעקב אחר חלק מהסיכונים הוטמעו בקרנות שבהסדר מספר מערכות ממוחשבות, ביניהן מערכת לניתוח סיכונים ALM ומערכת לניתוח סיכונים פיננסיים.

להלן פירוט הסיכונים העיקריים:

סיכונים שוק

סיכון לגידול בגרעון בעקבות שינויים בגורמים בשוק ההון, כגון: ריבית, אינפלציה, שער חליפין, מחירי מניות.

ניהול תיק ההשקעות מתבצע תוך חתירה להשגת תשואה אופטימאלית במסגרת תיאבון הסיכון של הקרנות, בהתאם למגבלות חשיפה, ומדיניות השקעות שנקבעה ע"י המנהל המיוחד וועדת ההשקעות (כולל בהמלצות ניהול סיכונים).

בקביעת מדיניות ההשקעה ורמת הסיכון, מתייחסים לגורמי סיכון שונים, תחזיות, הערכות כלכליות, מגמות ולהתפתחויות אפשריות בשווקים הפיננסיים והריאליים.

הקצאת ההשקעות לאפיקים השונים לשנה הקרובה מבוצעת בין היתר בהתחשב בניתוח ALM לאסטרטגיית ההשקעות לטווח הקצר והארוך ובהתייחס להתפתחויות צפויות בסביבה הכלכלית. בהתאם לכך, מאשרת ועדת ההשקעות תיקי סמן לחטיבת ההשקעות.

סיכון ריבית

סיכון להפסד בנכסים או לגידול בגרעון לפני כרית הנובע משינויים בעקום הריבית. לקרנות חשיפה גבוהה לירידה בריבית. ירידה בשיעור הריבית עשויה להגדיל את הגרעון מאחר ומח"מ ההתחייבויות גבוה ממח"מ הנכסים.

מצב	שווי התחייבויות במיליוני ש"ח	גרעון (עודף) במיליוני ש"ח	אחוז הגרעון (עודף)	גידול/קטיון) בגרעון (עודף) במיליוני ש"ח	גידול/קטיון) בגרעון לפני כרית ב %
31/12/2025	371,143	(10,046)	(2.70%)	-	-
ירידת ריבית 1%	418,927	573	0.14%	9,443	2.25%
עליית ריבית 1%	331,634	(17,092)	(5.15%)	(27,108)	(8.17%)

סיכון אשראי

הסיכון להפסד כספי כתוצאה מאי עמידה בהתחייבויות של לווים הנובע מחשיפה לירידה באיכות האשראי או חדלות פירעון של הלווים כתוצאה מפגיעה באיתנותם הפיננסית ו/או ירידה בשווי ההוגן. ההשקעות מתבצעות באגרות חוב, שטרי הון ופיקדונות של חברות, ברובן בדירוג אשראי מקבוצת A ומעלה. השקעה במנפיקים ולווים מתבצעת בהתאם לקריטריונים ולמדיניות האשראי. מבוצע מעקב שוטף אחר החובות בכלל ואחר חובות בעייתיים בפרט. הקרנות חשופות לענפי משק שונים שהעיקרי שבהם הינו ענף הפיננסים.

סיכון מחירי מניות

סיכון להפסד בנכסים או לגידול בגרעון לפני כרית הנובע משינוי בשווי ההוגן של מחירי מניות. שיעור ההשקעה במניות בחו"ל ובארץ הינו 80% ו-20% בהתאמה.

מצב	שווי התחייבויות במיליוני ש"ח	גרעון במיליוני ש"ח	אחוז הגרעון (עודף)	גידול/קטיון) בגרעון (עודף) במיליוני ש"ח	גידול/קטיון) בגרעון לפני כרית ב %
31/12/2025	371,143	(10,046)	(2.70%)	-	-
ירידת מחירי מניות וקרנות השקעה 25%	371,143	6,285	1.70%	16,331	4.40%

סיכון אינפלציה

סיכון להפסד בנכסים או לגידול בגרעון לפני כרית הנובע משינוי במדד המחירים לצרכן. שיעור הנכסים הצמודים למדד (ללא כרית ביטחון) נאמד בכ-75% מנכסי הקרנות, בעוד ההתחייבויות צמודות במלואן למדד.

מצב	שווי התחייבויות במיליוני ש"ח	גרעון במיליוני ש"ח	אחוז הגרעון (עודף)	גידול/קטון בגרעון לפני כרית ב %	גידול/קטון בגרעון (עודף) במיליוני ש"ח
31/12/2025	371,143	(10,046)	(2.70%)	-	-
עליית אינפלציה 10%	408,240	(2,568)	(0.63%)	1.83%	7,478

פיזור גיאוגרפי

כ-85% מנכסי הקרנות מושקעים בישראל (כולל אג"ח מיועדות וסיוע). כ-9% מהנכסים בצפון אמריקה.

סיכון מט"ח

סיכון להפסד בנכסים או לגידול בגרעון לפני כרית כתוצאה משינויים בשערי החליפין. ההשקעות במט"ח הינן בעיקר בדולר וביורו. גידור החשיפה למט"ח מתבצע בהתאם למדיניות ועדת ההשקעות.

מצב	שווי התחייבויות במיליוני ש"ח	גרעון במיליוני ש"ח	אחוז הגרעון (עודף)	גידול/קטון בגרעון לפני כרית ב %	גידול/קטון בגרעון (עודף) במיליוני ש"ח
31/12/2025	371,143	(10,046)	(2.70%)	-	-
התחזקות השקל ב - 15%	371,143	(2,122)	(0.57%)	2.14%	7,924

נושר פירעון (Solvency Risk)

סיכון לאי עמידה בתשלום ההתחייבויות האקטואריות בטווח הארוך ו/או להפחתת זכויות העמיתים. הקצאת הנכסים בין אפיקי השקעה שונים מתבצעת בהתאם לאסטרטגיה ארוכת טווח שאושרה על ידי המנהל המיוחד וועדת ההשקעות ובהתאם לתאבון הסיכון של הקרנות. אסטרטגיית הקצאת הנכסים לטווח הארוך נועדה לקבוע את השקעת הנכסים האופטימלית לאורך זמן לצורך עמידה בהתחייבויות בהתאם לרמת הסיכון שנקבעה. לשם כך, מסתייעים בין היתר גם במערכת ייעודית לניהול נכסים והתחייבויות בקרנות פנסיה (מערכת ALM). עפ"י ניתוח בנושא, תחת מנגנון האיזון הקיים ותקנות ההשקעה הנוכחיות, קיים סיכון מסוים שהקרנות לא תצלחנה להגיע לאיזון של 100% וההפסד הממוצע הצפוי עלול להיות גבוה מ-5% בשנה מסוימת.

סיכון נזילות

סיכון נזילות בקרנות הפנסיה מורכב בעיקר משני תרחישים מרכזיים:

א. פער נזילות - סיכון המתייחס לאפשרות שזרמי המזומנים העתידיים של הקרנות לא יספיקו לממן את תשלום ההתחייבויות לעמיתים, והקרנות ימצאו בתזרים מזומנים גרעוני מבלי שיימצאו אפיקי מימון חלופיים.

ב. פער מח"מ - סיכון המתייחס לפער שבין תזרים פירעון הנכסים לזה של ההתחייבויות. בגלל מבנה הנכסים וההתחייבויות השונה (נכסים קצרים, התחייבויות ארוכות, התפלגות התזרימים) לקרנות לא יהיו מספיק מזומנים במועד התשלום כדי לשלם לעמיתים את כספי הקצבה.

במצב זה, הקרנות עשויות שלא להצליח לממש נכסים פיננסיים או נכסים אחרים במהירות הנדרשת עד מועד התשלום במחיר "השווי ההוגן", כדי לשלם את ההתחייבויות השוטפות לעמיתים או תשלומים לא מתוכננים. תמהיל הנכסים בקרנות מאפשר לתת מענה לצרכי הנזילות השוטפים והמשתנים.

סיכון אקטואריה

הסיכון האקטוארי הינו ברובו סיכון אקסוגני שאינו בשליטת הקרן, וכולל סיכונים דמוגרפיים (שינויים בתוחלת חיים, שיעורי הקפאה, עזיבה, יציאה לנכות), וסיכונים כלכליים (ריבית, אינפלציה, שכר המבוסס, שכר ממוצע במשק).

הסיכון טמון בפער שבין הערכים שיהיו בפועל לבין הערכים החזויים ששימשו בסיס להנחות האקטואריות. המשמעות של פערים אלה ככל שיהיו, תבוא לידי ביטוי בגרעון או עודף בדוחות האקטואריים.

סיכון משפטי

הסיכון המשפטי נובע מהכרעות שניתנו או שעשויות להינתן במסגרת הליכים משפטיים קיימים, לרבות הליכים עתידיים שעשויים להתרחש. ההפרשות הנדרשות במידת הצורך באות לידי ביטוי בדוחות הכספיים.

הקרנות שבהסדר מבצעות מעקב שוטף אחר התביעות הקיימות ופועלות ככל הנדרש על מנת להקטין את היקף החשיפה הנובעת מהליכים אלה.

סיכון רגולציה

שינויים בחוקים ותקנות, בהוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, או בתקנון האחיד, או בהוראות דין אחרות, יכולים להשפיע על ההתחייבויות או על הנכסים של הקרן.

בנוסף, אי ציות האורגנים הרלוונטיים בארגון לחוקים ולהוראות רגולטוריות חיצוניות קיימות, או להוראות פנימיות רלבנטיות, אפשר שיביאו להתממשות של סיכון לפגיעה במוניטין.

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי הינו חשיפה להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים, מערכות או אירועים חיצוניים. החשיפה נובעת מתהליכים בנושאי תפעול, תשלומים, גבייה, מערכות מידע ותקשורת ועוד.

כחלק מתהליך ניהול הסיכונים מעודכנת מפת הסיכונים התפעוליים הארגונית בהסתמך על ניתוח חומרים, דיווחים שוטפים, שיחות עם גורמים רלוונטיים בארגון, דוחות ביקורת ועוד, ומבוצע תהליך הפחתת סיכונים, מעקב ובקרה אחר הסיכונים.

בתהליך צמצום החשיפות מטופלים סיכונים ממפת הסיכונים בהתאם לתכניות הפחתה שאושרו, מבוצעים תהליכי הפקת לקחים מאירועי כשל ויישום מסקנות כמו כן סיכונים מטופלים כחלק מהתהליך השוטף בחטיבות השונות.

בנוסף, מופעל מערך ביקורת פנימית נרחב המבצע ביקורת תקופתית, בהתאם לתכנית עבודה שנתית ורב שנתית. התוכנית נקבעת אחת לשנה בהתייחס לסקר סיכונים שבוצע וכן בהתאם לדרישות החוק וההוראות השונות.

היבטים נוספים של סיכונים תפעוליים מטופלים במסגרת יישום הנחיות SOX 404.

9.1. כללי

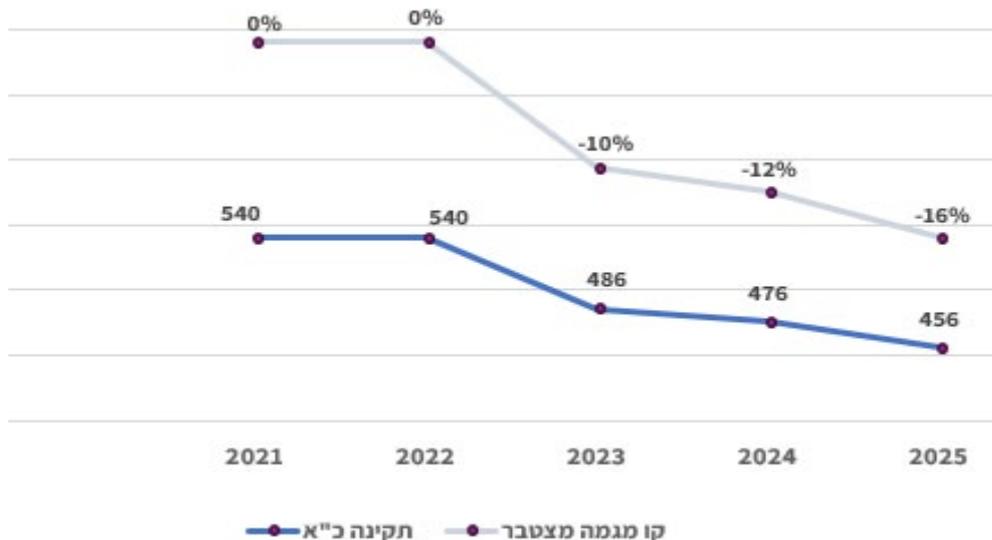
המבנה הארגוני של עמיתים פועל במסגרת חטיבות וחברות בנות במטרה לפעול להבטחת זכויות העמיתים (ראה מבנה ארגוני בפרק 1).

9.2. נתוני תקינה בעמיתים

נכון ליום 31 בדצמבר 2025 התקינה בעמיתים 456 עובדים לעומת 476 עובדים בשנה קודמת. להלן חלוקה של תקינת העובדים בהתאם לחלוקה הבאה:

חטיבה/יחידה	31 בדצמבר 2025	31 בדצמבר 2024
הנהלה ויחידות מטה	64	63
חטיבת הפנסיה	128	130
חטיבת השירות	70	72
חטיבת כספים	54	61
חטיבת השקעות	44	44
חטיבת הטכנולוגיות	96	98
סה"כ	456	476

התפתחות תקינה כ"א 2021-2025 (נתונים נכונים ל- 31 בדצמבר כל שנה)

9.3. הדרכה ופיתוח ארגוני

לעמיתים תכנית הדרכה ארגונית לפיתוח מקצועי וארגוני שכוללת השתלמויות מקצועיות, הדרכות, קורסים והשתתפות בכנסים. מטרת התכנית לשמר ולשפר את הרמה המקצועית של העובדים בארגון ולתמוך בהשגת היעדים שנקבעו.

9.4. הסכמי העסקה והסכמים קיבוציים

מרבית עובדי קרנות הפנסיה מאוגדים בהסכמים קיבוציים ויתר העובדים מועסקים בהסכמים אישיים. הסכמי העבודה האישיים מגדירים את תנאי העסקתם לרבות משכורת בסיס, תנאים סוציאליים ותנאים נלווים ובכלל זה תנאי סיום העסקה. ההסכמים הקיבוציים נחתמו במהלך מרס 2025 לתקופה של 6 שנים, וצפויים להעניק לארגון יציבות ביחסי העבודה, לאורך זמן.

9.5. מדיניות תגמול עובדי השקעות

ביום 2 למרס 2022 אישר המנהל המיוחד של עמיתים את מדיניות התגמול של הקרנות, שגובשה בליווי של מומחים בתחום ולאחר התייחסות האורגנים המוסמכים של הקרנות.

המדיניות גובשה בהתאם להוראות חוזר גופים מוסדיים ובשים לב לאופי המיוחד של הקרנות, שנמצאות בניהול מיוחד, ולממשל התאגידי הייחודי שקיים בהן. העקרונות והמסגרת לתגמול מנהלי ההשקעות בקרן הפנסיה נקבעו כדי לעודד עמידה ביעדי ההשקעות של הקרנות בהתחשב ברמות הסיכון, עודף/גרעון אקטוארי והסתכלות ארוכת טווח.

מדיניות התגמול

1. סך התגמול השנתי לא יעלה על התקציב המאושר לנושא מדי שנה.
2. התגמול נקבע באופן רוחבי ואחיד ועל בסיס אמות מידה פיננסיות ואמות מידה איכותיות.
3. אמות המידה הפיננסיות מחושבות על פני תקופה של שלוש שנים לפחות, וזאת כדי להבטיח כי מדידת הביצועים נעשית בראייה ארוכת טווח.
4. מדיניות התגמול נגזרת בן היתר בהשוואה למדדי ההתייחסות (benchmark) שיוגדרו מראש.

אמות המידה הפיננסיות מחושבות על פני תקופה של שלוש שנים לפחות, כדי להבטיח כי מדידת הביצועים נעשית בראייה ארוכת טווח. בנוסף, מדיניות התגמול נגזרת, בין היתר, בהשוואה למדדי ייחוס רלבנטיים, והיא כוללת בחינה של אופן הפעילות ברמה האישית, ברמה של חטיבת ההשקעות ובהיבט האיכותי לעניין העמידה ביעדים הן בעניינים הנוגעים במישרין בתחום אחריותו והן בנוגע לפעילות ההשקעות הכוללת.

כן יבואו בחשבון הערכה איכותית של פעילותו של העובד ותרומתו לפעילות החטיבה והארגון.

10 השפעה של אירועים מיוחדים על תוצאות הפעילות

במהלך תקופת הדוח היו תופעות או אירועים מיוחדים שהשפיעו על תוצאות הפעילות, ביניהם ניתן למנות את הבאים:

1. השינויים בווקטור הריבית (ראה פרק 2 סעיף 2.1.1)
2. תשואות התיק (ראה פרק 2 סעיף 2.5)
3. עליית שכר ממוצע במשק (ראה פרק 2 סעיף 2.1.3)
4. השפעת שינוי מנגנון הבטחת תשואה (ראה פרק 7 סעיף 7.4)

השפעת שינויים בהוראת הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ועל תוצאות הפעולות
בהתאם לסמכויותיו על פי חוק הפיקוח, התקין הממונה תקנון אחיד שנכנס לתוקף ב-1.10.2003. עיקרי השינויים בתקנון האחד והשפעתם – ראה בפרק "תיאור הסביבה העסקית" בסעיף 6 לעיל.

השפעת השינויים בהוראות המס על התוצאות הפעילות

אין.

השפעת עונתיות על תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה

אין.

שינויים בשיעור גביית דמי הגמולים

אין.

שינויים מהותיים בשיטת חישוב המאזן האקטוארי בהשוואה לשנה הקודמת
אין שינויים מהותיים בשיטת החישוב של המאזן האקטוארי בהשוואה לשנה קודמת.

על פי תחזית זרמי המזומנים של הקרנות שנערכה ע"י האקטואר לפי הנחות המאזן האקטוארי, דמי הגמולים יתאפסו, באופן תיאורטי, בשנת 2045, וזאת כתוצאה מצפי לירידה במספר המבוטחים והנחות לגבי עליה בשכר.

הוצאות הקרנות צפויות לרדת ביחס עם ירידת דמי הגמולים ותשלומי הגמלאות.

תזרים המזומנים הצפוי לשנת 2026 מניח קבלת דמי גמולים בסך של כ- 1.6 מיליארד ש"ח ותשלומי הקרנות בניכוי דמי ניהול בסך של כ- 19.8 מיליארד ש"ח.

11.1. מימוש זכויות מבוטחים

הקרנות הינן קרנות סגורות, ולפיכך קיים תהליך של ירידה בדמי הגמולים ובמספר העמיתים הפעילים ומגמה של תזרים שלילי הנובע מעודף הולך וגדל של תשלומים על תקבולים. זרם התשלומים גדל כתוצאה מעליה במספר מקבלי הקצבאות ומפוטנציאל פדיון כספים חד פעמי. התהליך כאמור ימשך עד להתאפסות ההון של הקרנות. הנתונים על תזרים המזומנים העתידי מפורטים בדוח האקטוארי.

11.2. נכסים שלגביהם קיים קושי במימוש

נכסי הקרנות כוללים, בין היתר, אגרות חוב ממשלתיות מיועדות אשר מייצרות תזרים חיובי לשנים הבאות.

חלק משמעותי נוסף מנכסי הקרנות מושקע בנכסים סחירים הכוללים אגרות חוב ממשלתיות, אג"ח קונצרניים ומניות אשר במקרה הצורך ניתן לממש.

להערכתנו הקרנות לא צפויות בשנים הקרובות לקושי מהותי במימוש נכסים הנדרשים לביצוע תשלומי הקצבאות.

11.3. חובות

חובות של מעסיקים ועצמאיים, מבטחי משנה, מבוטחים, יתרות סוכנים וחייבים עסקיים אחרים שהפיגור בגבייתם עלול להשפיע על תזרים המזומנים של קרנות הפנסיה: היקף החבות הנצברת של מעסיקים, עצמאיים וחייבים אחרים מהווה כ- 1% ביחס להיקף הגבייה השנתית. הקרנות נוקטות בכל ההליכים הקבועים לפי הוראות הדין על מנת לגבות את החובות. על פי ניסיון העבר, רוב החובות ייגבו.

11.4. גביית חובות ע"י העברת נכסים ולא במזומן

גביית חובות על ידי קרנות הפנסיה מתבצעת בצרוף ריבית חשכ"ל כמתחייב מתקנות מס הכנסה. הקרנות אינן גובות חובות ע"י העברת נכסים.

12.1. התחייבויות תלויות ותביעות

לתאריך המאזן ולתאריך פרסום הדוחות הכספיים קיימות מספר תביעות נגד הקרנות ובכללן תביעות עמיתים וגמלאים בגין זכויותיהם בקרנות הפנסיה ותביעות אחרות. להערכת ההנהלה, על סמך הצהרת יועציה המשפטיים, אין לראות בתביעות שאינן מפורטות בביאור התחייבויות תלויות ותביעות, תביעות שיכולות להשפיע מהותית על מצב הקרנות ועל כן לא נרשמה בגין הפרשה בדוחות הכספיים.

גביית חובות מעסיקים

חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 מטיל אחריות על קרנות הפנסיה להבטיח זכויות פנסיה לעובדים אם המעביד פיגר בתשלומיו, אלא אם כן נקטו הקרנות בכל ההליכים הקבועים בחוק. הקרנות פועלת לגביית החובות מול המעסיקים. קיימות תביעות אשר הקרנות הינן צד להן הנובעות מאי העברת דמי גמולים על ידי מעסיקים. לדעת ההנהלה, בהסתמך על חוות דעתם של יועציה המשפטיים, תביעות אלה אינן ניתנות להערכה או כימות.

לתאריך הדוחות הכספיים יתרת החובות הידועים לקרנות מופיעה בביאור חייבים ויתרות חובה.

לפסקי הדין בחלק מהתביעות, במידה ויוכרעו נגד הקרנות, יכולה להיות השפעה מהותית על הדוח הכספי. הקרנות, על פי חוות דעת יועציה המשפטיים, אינן יכולות להעריך את הסתברות התרחשותן של סיכוני תביעות אלו. פרטים ראה בביאור התחייבויות תלויות ותביעות במאזני הקרנות.

12.2. המצב הגיאופוליטי

ביום 7 באוקטובר 2023, החלה מתקפת פתע על מדינת ישראל שהובילה לפתיחת מלחמת "חרבות ברזל" (להלן "המלחמה") וכתוצאה מכך האטה בפעילות הכלכלית בישראל. במהלך שנת 2024 חלה התאוששות הדרגתית ובמחצית השניה של 2025 צמיחה מהירה בפעילות הכלכלית וזאת על אף חידוש המלחמה עם איראן ביוני 2025. ביום 28 בפברואר 2026 פתחה ישראל במבצע "שאגת הארי" לתקיפה באיראן.

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, בהתבסס על המידע המצוי בידי הקרן, להמשך הלחימה ולעליית המדרגה בעימות מול איראן אין השפעה מהותית על תוצאות הפעילות.

בהתאם להוראות הדיווח של הממונה, יחתמו המנהל המיוחד ומנהלת חטיבת הכספים, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי והבקרה הפנימית של הקרנות על הדיווח הכספי, לרבות הערכת האפקטיביות של בקורות אלו, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Sarbanes-Oxley" שנחקק בארצות-הברית. הוראות סעיף 302 בדבר האחריות לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי מתבצעות עבור הדוחות רבעוניים החל מהדוחות הכספיים של שנת 2008.

הוראת סעיף 404 בדבר האחריות לבקרה הפנימית של הקרנות על הדיווח הכספי מתבצעות עבור דוחות שנתיים החל מהדוחות הכספיים של שנת 2011. במסגרת היישום של הוראת סעיף 404 ביצעה הנהלת הקרנות שבהסדר, החל משנת 2009 מיפוי ותייעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים בהתבסס על המתודולוגיות המקובלות, תוך שימוש במודל הבקרה של (Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) COSO.

הקרנות ביצעו, על-פי הדרישות, בחינת אפקטיביות של נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של הבקורות העיקריות.

הקרנות ביצעו על-פי המתודולוגיות המקובלות, עדכון למיפוי ולתייעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים, לרבות לתהליכים מהותיים חדשים.

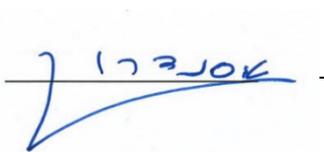
כמו כן, הקרנות ביצעו, בסיוע חברת הייעוץ, בחינת אפקטיביות של נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה מחודשת של הבקורות העיקריות, וזאת תוך התאמת מדגמי הבדיקות לתוצרי מיפוי הסיכונים.

הערכת הבקורות והנהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הקרנות, בשיתוף המנהל המיוחד ומנהלת חטיבת הכספים של הקרנות, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרנות הפנסיה. על בסיס הערכה זו, המנהל המיוחד ומנהלת חטיבת הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרנות הפנסיה הינם אפקטיביים על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שקרנות הפנסיה נדרשות לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

לא ארע כל שינוי בבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי.

אפי סנדרוב

המנהל המיוחד

16 במרס 2026

תאריך אישור הדוח:

14) דוח המנהל המיוחד וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית

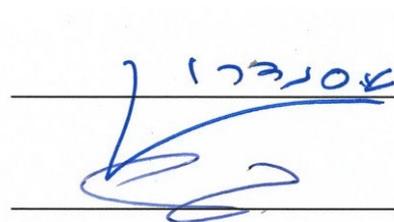
ההנהלה של קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר, אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי.

מערכת הבקרה הפנימית של קרנות הפנסיה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון למנהל המיוחד ולהנהלה של קרנות הפנסיה לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון.

ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של ביטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה מקיימת מערכת בקורות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של קרנות הפנסיה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2025, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של "ה-COSO Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission". בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה כי ליום 31 בדצמבר 2025, הבקרה הפנימית של קרנות הפנסיה על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

אפי סנדרוב

המנהל המיוחד

רויטל פיאדה היכל

מנהלת הכספים

16 במרס 2026

תאריך אישור הדוח:

<p>הוא שם המותג של האיחוד התפעולי של שמונה קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר: מבטחים, קרן הגמלאות המרכזית, מקפת, קופת הפנסיה לעובדי הדסה, קרן פועלי בניין, קרן פועלים חקלאיים, קרן הגמלאות של חברי אגד וקרן נתיב.</p>	-	עמיתים
<p>"קופות גמל לקצבה" ו"קרנות ותיקות", כהגדרת המונחים בחוק קופות הגמל ובתקנות מס הכנסה, והן מאושרות ופועלות לפיהם.</p>	-	קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר
<p>חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.</p>	-	חוק הפיקוח
<p>חוק החברות, התשנ"ט – 1999.</p>	-	חוק החברות
<p>חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) - התשס"ה-2005.</p>	-	חוק קופות הגמל
<p>רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.</p>	-	רשות שוק ההון
<p>הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.</p>	-	הממונה
<p>תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.</p>	-	תקנות מס הכנסה
<p>מסמך משפטי שהותקן על ידי המפקח על הביטוח מכח סמכותו על פי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 על פיו עובדת הקרן, המפרט את זכויות העמיתים וחובותיהם כלפי הקרן. התקנון מעודכן מעת לעת. התקנון מופיע באתר תחת הקרנות השונות.</p>	-	תקנון אחיד
<p>הפרש חיובי או שלילי או איזון (לפי העניין) בין כלל נכסי הקרן, למעט העתודה האקטוארית, לבין כלל התחייבויות הקרן כפי שנקבעו במאזן אקטוארי שנערך בהתאם לתקנות מס הכנסה ובכפוף להנחיות המפקח.</p>	-	גרעון אקטוארי
<p>סכום שהוקצה לקרנות בהתאם לחוק הפיקוח בסך של 78.3 מיליארד ש"ח צמוד למדד המחירים לצרכן של דצמבר 2003 ונושא ריבית שנתית בשיעור של 4%.</p>	-	סיוע ממשלתי
<p>סכום כסף נוסף שהוקצה לקרנות לאור גרעון נוסף שנוצר לקרנות בעקבות העלאת גיל הפרישה לנשים מגיל 62 לגיל 65.</p>	-	סיוע גיל פרישה אישה
<p>סכום נוסף שהוקצה לקרנות בסך של כ- 11.32 מיליארד ש"ח צמוד למדד דצמבר 2008 ובתוספת ריבית בשיעור של 3.48% לשנה בכדי להבטיח את איזון לאור תנודתיות בתשואות.</p>	-	כרית בטחון (ברנע)

מדד	-	מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
בעלי עניין	-	כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012. ובסעיף 5.10.2, פרק 4, שער 5 לחוזר המאוחד.
חברות מוחזקות	-	חברות אשר לקרן שליטה בהן (כהגדרתה בגילויי דעת של לשכת רואי חשבון בישראל) או חברות אשר לקרן יש השפעה מהותית בהן אך אינן חברות בת.
ההסתדרות	-	ההסתדרות הכללית החדשה.
אג"ח מיועדות	-	אגרות חוב ממשלתיות צמודות למדד מסוג ערד אשר המדינה הנפיקה לקרנות הפנסיה עד ליום 1 בספטמבר 2022 בריבית ולתקופה קבועים מראש.
אפיק השקעה מובטח תשואה	-	נכסים אשר בגינם זכאיות הקרנות להשלמת תשואה מהמדינה בהתאם לסעיף 34 בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה 2005
דמי גמולים	-	הסכומים שמפקיד עמית (או שמפקידים עבורו) בקרן פנסיה או בקופת גמל
השקעות חופשיות	-	אותו חלק מהנכסים שאינו מושקע באג"ח מיועדות
תאריך המאזן או מועד הדוח	-	31 בדצמבר 2025
החוזר המאוחד	-	קודקס הרגולציה של רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון
עמית	-	מבוטח או מבוטח לשעבר
פנסיונרים	-	מי שהקרן משלמת לו קצבת זקנה בהתאם להוראות התקנון
מבוטח פעיל	-	מבוטח שמשולמים עבורו לקרן דמי גמולים בדרך של תשלומים חודשיים רצופים או מי שמקבל מהקרן קצבת נכות.
מבוטח לא פעיל	-	מבוטח שלא שולמו עבורו לקרן דמי גמולים במשך תקופה של שלושה חודשים רצופים ומעלה, וכל עוד לא חזר להיות מבוטח פעיל.

2025

דוחות כספיים

הצהרת המנהל המיוחד

אני אפי סנדרוב, המנהל המיוחד, מצהיר כי:

סקרתי את הדוח השנתי של קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד) (להלן: "קרן הפנסיה") לשנת 2025 (להלן: "הדוח").

1. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.

3. אני ואחרים בקרן הפנסיה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן הפנסיה; וכן-

א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בקרן הפנסיה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;

ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-

4. אני ואחרים בקרן הפנסיה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לועדת המנהלה ולועדת הביקורת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:

א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של קרן הפנסיה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-

ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

16 במרס 2026

אפי סנדרוב
המנהל המיוחד

הצהרת מנהלת הכספים

אני רוויטל פיאדה היכל, מצהירה כי:

סקרתי את הדוח השנתי של קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד) (להלן: "קרן הפנסיה") לשנת 2025 (להלן: "הדוח").

1. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.

3. אני ואחרים בקרן הפנסיה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן הפנסיה; וכן-

א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בקרן הפנסיה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;

ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-

ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-

4. אני ואחרים בקרן הפנסיה המצהירים הצהרה זו גילינו לראיה החשבון המבקר, לועדת המנהלה ולועדת הביקורת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:

א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של קרן הפנסיה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-

ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של קרן הפנסיה על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רוויטל פיאדה היכל
מנהלת חטיבת הכספים

16 במרס 2026

קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאים ובלתי מקצועיים בישראל א.ש. בע"מ
(בניהול מיוחד)
קרן פנסיה לעמיתים ותיקים

דוחות כספיים שנתיים ליום 31 בדצמבר 2025
מבוקרים

תוכן עניינים

8.....	מאזנים.....
10.....	דוחות הכנסות והוצאות.....
11.....	דוחות תנועה בקרן הפנסיה.....
12.....	ביאורים לדוחות הכספיים.....
12.....	ביאור 1 - כללי.....
14.....	ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית.....
17.....	ביאור 3 - נכסים לפי בסיס הצמדה.....
19.....	ביאור 4 - מזומנים ושווי מזומנים.....
19.....	ביאור 5 - חייבים ויתרות חובה.....
20.....	ביאור 6 - ניירות ערך שאינם סחירים.....
22.....	ביאור 7 - ניירות ערך סחירים.....
23.....	ביאור 8 - פקדונות.....
23.....	ביאור 9 - הוצאות מראש.....
24.....	ביאור 10 - התחייבויות שוטפות אחרות.....
25.....	ביאור 11 - התחייבויות פנסיוניות וגרעון אקטוארי.....
32.....	ביאור 12 - הכנסות (הפסדים) מהשקעות.....
32.....	ביאור 13 - הכנסות אחרות, נטו.....
33.....	ביאור 14 - הוצאות הנהלה וכלליות.....
33.....	ביאור 15 - השתתפות בהוצאות.....
34.....	ביאור 16 - התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות.....
50.....	ביאור 17 - צדדים קשורים.....
51.....	ביאור 18 - מסים על הכנסה.....
51.....	ביאור 19 - תשואת הקרן.....
51.....	ביאור 20 - מידע בדבר שווי הוגן של מכשירים פיננסיים וחשיפתם לסיכוני ריבית.....
52.....	ביאור 21 - אירועים והתפתחויות בתקופת הדוח.....

סומך חייקין

מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

קוסט פורר גבאי את קסירר

דרך מנחם בגין 144א'
תל-אביב 6492102
טל. +972 3 623 2525
פקס +972 3 562 2555
ey.com

דוח רואי החשבון המבקרים הבלתי תלויים לעמיתים של
קרן הביטוח והפנסיה לפועלים חקלאים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד)

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של קרן הביטוח והפנסיה לפועלים חקלאים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד) (להלן: "הקרן") ליום 31 בדצמבר 2025 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן - COSO).

המנהל המיוחד והנהלה של הקרן אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי של הקרן, הנכללת בדוח המנהל המיוחד והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן בהתבסס על ביקורתנו. ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, אשר אומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבונו נכחו בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של הקרן הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו. בקרה פנימית על דיווח כספי של הקרן כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפרט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקרן (לרבות הוצאתם מרשותה) (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקרן נעשים רק בהתאם להרשאות המנהל המיוחד והנהלה של הקרן; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקרן, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, הקרן קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2025 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקרן ליום 31 בדצמבר 2025 ולשנה השסתיימה באותו תאריך. הדוח שלנו, מיום 16 במרס 2026 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים וכן הפניית תשומת לב בדבר התחייבויות פנסיוניות, גרעון אקטוארי והתחייבויות תלויות. גרעון הקרן לפני הסיוע הממשלתי מסתכם ליום 31 בדצמבר 2025 בכ- 1,684 מיליון ש"ח ואומדן הסיוע הממשלתי ליום המאזן מכסה את מלוא הגרעון הנ"ל.

סומך חייקין

בכבוד רב,

קוסט פורר גבאי את קסירר

תל-אביב, 16 במרס, 2026

סומך חייקין

מגדל המילניום KPMG

רחוב הארבעה 17, תא דואר 609

תל אביב 6100601

03 684 8000

קוסט פורר גבאי את קסירר

דרך מנחם בגין 144א'

תל-אביב 6492102

טל. +972 3 623 2525

פקס +972 3 562 2555

ey.com

דוח רואי החשבון המבקרים הבלתי תלויים לעמיתים של
קרן הביטוח והפנסיה לפועלים חקלאים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד)

חוות הדעת

ביקרנו את הדוחות הכספיים של קרן הביטוח והפנסיה לפועלים חקלאים ובלתי מקצועיים בישראל א.ש בע"מ (בניהול מיוחד) (להלן: "הקרן") הכוללים את המאזן ליום 31 בדצמבר 2025 ואת הדוחות על ההכנסות וההוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לשנה שהסתיימה באותו תאריך ואת הביאורים לדוחות הכספיים, לרבות עיקרי המדיניות החשבונאית.

לדעתנו, הדוחות הכספיים המוצגים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2025 ואת התוצאות הכספיות לשנה שהסתיימה באותו תאריך בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.

בסיס לחוות הדעת

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג – 1973. חובותינו על פי תקנים אלו מתוארות בפסיקת חובות רואה החשבון המבקר לביקורת של הדוחות הכספיים בדוח זה. אנו בלתי תלויים בקרן בהתאם להוראות הדין החלות בישראל בעניין אי תלות ומניעת ניגוד עניינים של רואה החשבון המבקר בישראל. כמו כן, קיימנו את חובות האתיקה האחרות שלנו בהתאם לחוק רואי חשבון, תשט"ו – 1955, ותקנות מכוחו. אנו סבורים שראיות הביקורת אשר הושגו הן נאותות ומספיקות על מנת להוות בסיס לחוות דעתנו.

הדגש עניין

א. אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 11 בדוחות הכספיים בדבר התחייבויות פנסיוניות וגרעון אקטוארי. גרעון הקרן לפני הסיוע הממשלתי מסתכם ליום המאזן בכ- 1,684 מיליון ש"ח. אומדן הסיוע הממשלתי ליום 31 בדצמבר 2025 מכסה את מלוא סכום הגרעון.

ב. אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 16 בדוחות הכספיים, המתאר את החשיפה להתחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות.

חוות דעתנו אינה כוללת שינוי מהנוסח האחד בנוגע לעניינים אלו.

ענייני מפתח בביקורת

ענייני מפתח בביקורת המפורטים להלן הם העניינים אשר תוקשרו, או שנדרש היה לתקשרם, למנהל המיוחד וההנהלה של הקרן ואשר, לפי שיקול דעתנו המקצועי, היו משמעותיים ביותר בביקורת הדוחות הכספיים לתקופה השוטפת. עניינים אלה כוללים, בין היתר, כל עניין אשר: (1) מתייחס, או עשוי להתייחס, לסעיפים או לגילויים מהותיים בדוחות הכספיים וכן (2) שיקול דעתנו לגבי היה מאתגר, סובייקטיבי או מורכב במיוחד. לעניינים אלה ניתן מענה במסגרת ביקורתנו וגיבוש חוות דעתנו על הדוחות הכספיים בכללותם, התקשור של עניינים אלה להלן, אינו משנה את חוות דעתנו על הדוחות הכספיים בכללותם ואין אנו נותנים באמצעותנו חוות דעת נפרדת על עניינים אלה או על הסעיפים או הגילויים שאליהם הם מתייחסים.

התחייבויות פנסיוניות

הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2025 כוללים התחייבויות פנסיוניות בסך 3,024 מיליון ש"ח ההתחייבויות הפנסיוניות כוללות זכויות שייצברו בעתיד בסך 1 מיליון ש"ח. כנגד ההתחייבויות הפנסיוניות עומד סיוע ממשלתי בסך 1,415 מיליון ש"ח.

כמתואר בביאור 11 לדוחות הכספיים, ההתחייבויות הפנסיוניות חושבו על ידי אקטואר הקרן ומבוססות על שיטות הערכה אקטוארית בהסתמך על נתוני העמיתים בקרן. רוב ההנחות המשמשות בסיס להערכה האקטוארית נקבעות על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון וחלקן על בסיס מחקרים שמבצעת הקרן.

כאומר בביאור 11 לדוחות הכספיים, סכום ההתחייבות האקטוארית המוצג במאזן מיצג את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים בגין ההתחייבות הפנסיונית ותשלומי הקרן לעמיתים פעילים, עמיתים בעלי זכויות מוקפאות ולגמלאים, נכון ליום 31 בדצמבר 2025. החישוב האמור בוצע לפי הנחת שיעורי התשואה חסרת הסיכון והנחות דמוגרפיות.

שינוי בהנחות תשואה, הנחות דמוגרפיות ונתוני העמיתים בקרן עשויים להשפיע מהותית על מדידת ההתחייבויות הפנסיוניות. לפיכך, קבענו כי המדידה של התחייבויות פנסיוניות הינה עניין מפתח בביקורת.

כיצד ניתן מענה לנושא בביקורתנו

להלן עיקר נהלי הביקורת שביצענו בקשר לעניין מפתח זה:

- בחנו את העיצוב, היישום והאפקטיביות התפעולית של בקרות מפתח פנימיות בקשר עם תהליך הערכת ההתחייבויות הפנסיוניות לעמית הקרן.
- בחנו את בקרות הקרן על שלמות ומהימנות זרימת הנתונים לאקטואר.
- בחנו, תוך הסתייעות באקטוארים מומחים מטעמנו, את מתודולוגיית חישוב ההתחייבויות הפנסיוניות לעמית הקרן ועקביות ביישומה.
- בחנו, תוך הסתייעות באקטוארים מומחים מטעמנו, את התאמתן של הנחות בסיס מסוימות בתחשיבי הקרן, כגון שיעור ההיוון, הנחות תמותה ושיעורי החלמה לנכים – להנחות ברירת המחדל כפי שנקבעו על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון וכן לנתוני השוק.
- קיבלנו את דוח האקטואר ובחנו התאמה בין נתונים מסויימים בדוח זה לבין נתוני הדוחות הכספיים.
- יישמנו נהלים אנליטיים לבחינת סבירות ההתחייבויות הפנסיוניות לעמית הקרן ושל התקבולים העתידיים של הקרן.
- יישמנו נהלים אנליטיים לבחינת סבירות התנועה בגירעון האקטוארי.
- בחנו את נאותות חישוב הסיוע הממשלתי לקרן בהתאם להוראות החוק וההתכתבויות עם הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

עניין אחר

הדוחות הכספיים של הקרן לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 בוקרו על ידי רואה חשבון מבקר אחר אשר הדוח שלו עליהם מיום 26 במרס 2025 כלל חוות דעת ללא שינוי מהנוסח האחיד.

חובות של המנהל המיוחד וההנהלה לדוחות הכספיים

המנהל המיוחד וההנהלה של הקרן אחראים להכנה ולהצגה נאותה של הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו וכן הם אחראים לבקרה הפנימית הנחוצה בהתאם לקביעת המנהל המיוחד וההנהלה של הקרן על מנת לאפשר הכנת דוחות כספיים ללא הצגה מוטעית מהותית, בין שמקורה בתרמית או בטעות.

בהכנת הדוחות הכספיים, המנהל המיוחד וההנהלה של הקרן אחראים להעריך את יכולת הקרן להמשיך ולפעול כעסק חי, לתת גילוי, ככל שנדרש, לעניינים הקשורים לעסק חי וליישם בסיס חשבונאי של עסק חי, אלא אם המנהל המיוחד וההנהלה של הקרן מתכוונים לפרק או להפסיק את פעילות הקרן, או שאין להם חלופה מציאותית אחרת מלבד זאת.

חובות רואה החשבון המבקר לביקורת הדוחות הכספיים

המטרות שלנו הן להשיג מידה סבירה של ביטחון כי הדוחות הכספיים בכללותם אינם כוללים הצגה מוטעית מהותית, בין שמקורה בתרמית או בטעות, ולתת דוח רואה החשבון המבקר הכולל את חוות דעתנו. מידה סבירה של ביטחון היא רמה גבוהה של ביטחון, אך היא אינה מהווה ערובה לכך שביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל תגלה תמיד הצגה מוטעית מהותית כאשר היא קיימת. הצגות מוטעות יכולות לנבוע מתרמית או מטעות והן נחשבות מהותיות אם, בנפרד או במצטבר, ניתן לצפות באופן סביר שהן ישפיעו על ההחלטות הכלכליות של משתמשים אשר התקבלו על בסיס דוחות כספיים אלו.

בביקורת המבוצעת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, אנו מפעילים שיקול דעת מקצועי ושומרים על ספקנות מקצועית במהלך הביקורת. בנוסף אנו:

- מזהים ומעריכים את הסיכונים להצגה מוטעית מהותית בדוחות הכספיים, בין שמקורה בתרמית או בטעות, מתכננים ומבצעים נהלי ביקורת במענה לאותם סיכונים, ומשיגים ראיות ביקורת נאותות ומספיקות על מנת לבסס חוות דעתנו. הסיכון של אי גילוי הצגה מוטעית מהותית הנובעת מתרמית גבוה יותר מהסיכון של אי גילוי הצגה מוטעית מהותית הנובעת מטעות, שכן תרמית עלולה להיות כרוכה בקנוניה, זיוף, השמטות מכוונות, מצג שואו בזדון או עקיפה של בקרה פנימית.
- משיגים הבנה של הבקרה הפנימית הרלוונטית לביקורת על מנת לתכנן נהלי ביקורת מתאימים בנסיבות העניין.
- מעריכים את נאותות המדיניות החשבונאית שיושמה ואת הסבירות של האומדנים החשבונאיים והגילויים הקשורים אשר נעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של הקרן.
- מגיעים למסקנה בקשר לנאותות קביעת המנהל המיוחד וההנהלה של הקרן בדבר קיומה של הנחת העסק החי, וכן, בהתבסס על ראיות הביקורת אשר השגנו, האם קיימת אי ודאות מהותית הקשורה לאירועים או מצבים העלולים להטיל ספקות משמעותיים ביכולתה של הקרן להמשיך כעסק חי. אם הגענו למסקנה כי קיימת אי ודאות מהותית, נדרש מאיתנו להפנות את תשומת הלב בדוח רואה החשבון המבקר שלנו לגילויים הקשורים בדוחות הכספיים או, אם גילויים אלו אינם מספקים, לכלול שינוי מהנוסח האחד בחוות דעתנו. מסקנותינו מבוססות על ראיות ביקורת אשר הושגו עד למועד דוח רואה החשבון המבקר שלנו. יחד עם זאת, אירועים או מצבים עתידיים עלולים לגרום לקופה שלא להמשיך לפעול כעסק חי.
- מעריכים את ההצגה בכללותה, המבנה והתוכן של הדוחות הכספיים, לרבות הגילויים, והאם הדוחות הכספיים משקפים את העסקאות והאירועים העומדים בבסיסם באופן המשיג הצגה נאותה.

אנו מתקשרים עם המנהל המיוחד וההנהלה של הקרן, בין היתר, את ההיקף ועיתוי הביקורת המתוכננים וממצאי ביקורת משמעותיים, לרבות ליקויים משמעותיים בבקרה פנימית שרואה החשבון המבקר מזהה במהלך הביקורת. כמו כן, אנו מספקים למנהל המיוחד ולהנהלה של הקרן הצהרה כי קיימנו את דרישות האתיקה הרלוונטיות בנוגע לאי תלותנו, וכן מתקשרים איתם את כל הקשרים ועניינים אחרים שעשויים להיחשב, באופן סביר, כמשפיעים על אי תלותנו, וכאשר רלוונטי, אמצעי הגנה שיושמו על מנת לבטל אימים מזהים על אי תלותנו. מתוך העניינים אשר תוקשרו, או שנדרש היה לתקשרם, עם המנהל המיוחד וההנהלה של החברה המנהלת, קבענו את העניינים המשמעותיים ביותר בביקורת הדוחות הכספיים לתקופה השוטפת ולכן הם ענייני המפתח בביקורת. אנו מתארים עניינים אלו בדוח רואה החשבון המבקר שלנו, אלא אם הוראות חוק או רגולציה מונעות גילוי לצדדים חיצוניים לגבי אותו עניין.

פיסקת קישור

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2025, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 16 במרס 2026 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן.

סומך חייקין

סומך חייקין

בכבוד רב,
קוסט פורר גבאי את קסירר

תל-אביב, 16 במרס, 2026

ליום 31 בדצמבר		ביאור	
2024	2025		
מבוקר			
אלפי ש"ח			
			נכסים
			רכוש שוטף
30,349	54,458	4	מזומנים ושווי מזומנים
4,272	4,713	5	חייבים ויתרות חובה
<u>34,621</u>	<u>59,171</u>		
			השקעות
		6	אגרות חוב מיועדות שהונפקו לקרן: עלות מתואמת סבסוד ממשלתי
335,943	343,875		
46,534	39,474		
<u>382,477</u>	<u>383,349</u>		
4,245	4,332	6	ניירות ערך שאינם סחירים
863,990	910,404	7	ניירות ערך סחירים
-	38,374	8	פיקדונות והלוואות
<u>1,250,712</u>	<u>1,336,459</u>		סך כל ההשקעות
			נכס או התחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמה לתשואת היעד
(499)	(817)		
			סבסוד ממשלתי עתידי בגין נכסי הקרן הקיימים שבשלהם הקרן זכאית להבטחת השלמת התשואה
7,114	10,678		
19,000	18,000	11	סיוע ממשלתי עתידי בגין אי-העלאת גיל הפרישה לנשים
<u>1,310,948</u>	<u>1,423,491</u>	3	סך כל הנכסים
			בניכוי - התחייבויות אחרות
			מעסיקים
44	40		
12,685	12,857	10	התחייבויות שוטפות אחרות
1,954	2,354	16	התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות
<u>14,683</u>	<u>15,251</u>		סך כל ההתחייבויות
<u>1,296,265</u>	<u>1,408,240</u>		סך כל הנכסים, נטו

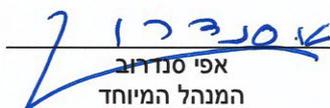
הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
מבוקר		
אלפי ש"ח		<u>ביאור</u>
		11 <u>התחייבויות פנסיוניות:</u>
2,979,000	3,023,000	התחייבויות צבורות
3,000	1,000	התחייבויות פנסיוניות בשל זכויות הצפויות להיצבר בקרן בניכוי דמי גמולים עתידיים
<u>2,982,000</u>	<u>3,024,000</u>	סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
(192,000)	(199,000)	סבסוד ממשלתי בגין נכסי הקרן שבגינם הקרן תהיה זכאית להבטחת תשואה וצפויה להשקיע בהן בעתיד
(1,493,735)	(1,416,760)	אומדן סיוע ממשלתי ישיר עתידי
-	-	11 סיוע ממשלתי בגין כרית ביטחון
<u>1,296,265</u>	<u>1,408,240</u>	סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות בניכוי סבסוד וסיוע ממשלתי
		11 <u>גרעון אקטוארי לפני אומדן סיוע ממשלתי עתידי</u>
(2,058,000)	(1,758,000)	יתרת גרעון בסוף שנת המאזן הקודמת
138,000	78,000	התפתחויות דמוגרפיות וכלכליות
173,000	34,000	השפעת השינוי בריביות ההיוון ובתשואת הקרן על הגרעון
(11,000)	(38,000)	שינויים אחרים בהנחות ובשיטות
<u>(1,758,000)</u>	<u>(1,684,000)</u>	יתרת גרעון בסוף שנת המאזן
		11 <u>סיוע ממשלתי עתידי</u>
		<u>סיוע ממשלתי עתידי לפני שינוי בריביות ההיוון:</u>
54,000	38,000	סבסוד ממשלתי עתידי באמצעות אג"ח מיועדות שהונפקו לקרן
8,000	10,000	סבסוד ממשלתי עתידי בגין נכסי הקרן הקיימים שבשלהם הקרן זכאית להבטחת השלמת תשואה
214,000	202,000	סבסוד ממשלתי בגין נכסי הקרן שבגינם הקרן תהיה זכאית להבטחת תשואה וצפויה להשקיע בהן בעתיד
1,528,000	1,404,000	אומדן סיוע ממשלתי ישיר עתידי
20,000	18,000	סיוע ממשלתי עתידי בגין אי-העלאת גיל פרישה לנשים
-	-	סיוע ממשלתי עתידי בגין כרית ביטחון
(66,000)	12,000	השפעת השינוי בריביות ההיוון על הערכת הסיוע הממשלתי העתידי
<u>1,758,000</u>	<u>1,684,000</u>	
-	-	יתרת גרעון בסוף שנת הדוח לאחר ניכוי סיוע ממשלתי
<u>1,296,265</u>	<u>1,408,240</u>	סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות בניכוי סבסוד וסיוע ממשלתי ויתרת גרעון

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

רויטל פיאדה היכל
מנהלת חטיבת הכספים

אפי סנדרוב
המנהל המיוחד

16 במרס, 2026
תאריך אישור הדוחות הכספיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		ביאור	
2024	2025		
מבוקר			
אלפי ש"ח			
			הכנסות (הפסדים)
2,793	1,669		ממזומנים ושווי מזומנים
		12	מהשקעות:
10,131	17,393		מניירות ערך שאינם סחירים, נטו
72,352	69,101		מניירות ערך סחירים, נטו
-	174		מפקדונות והלוואות
82,483	86,668		
6,615	3,246		הכנסות בגין הבטחת המדינה להשלמת לתשואת היעד
463	600	13	הכנסות אחרות, נטו
92,354	92,183		סך כל ההכנסות
			הוצאות
9,561	14,133	14	הוצאות הנהלה וכלליות
(1,683)	(1,860)	15	בניכוי - השתתפות בהוצאות
7,878	12,273		סך כל ההוצאות, נטו
84,476	79,910		עודף הכנסות נטו - עובר לדוחות תנועה בקרן הפנסיה
			הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2024	2025	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,082,717	1,296,265	סך נכסים, נטו לכיסוי התחייבויות פנסיוניות לתחילת השנה <u>תוספות לנכסים</u>
		דמי גמולים ממעסיקים ומעובדים עבור: פנסיית יסוד ומקיפה עודף הכנסות נטו - עובר מדוחות הכנסות והוצאות
12,629	11,667	
84,476	79,910	
		<u>תקבולים אחרים והעברות</u>
2,584	2,498	סיוע שנתקבל או נצבר בגין אי העלאת גיל הפרישה לנשים
270,840	171,780	מקדמות בגין סיוע ממשלתי
920	854	תקבולים בגין פרישה מוקדמת
1,030	1,662	תקבולים בגין פנסיות משותפות והיוון
(2,000)	(1,000)	שינוי בגין התחייבות לסיוע ממשלתי עתידי בגין אי העלאת גיל פרישה לנשים
370,479	267,371	סך הכל תוספות לנכסים, תקבולים אחרים והעברות
		<u>תשלומים לגמלאים ולאחרים והעברות</u>
(119,106)	(121,000)	לגמלאים, נכים ושירים, נטו
(28,728)	(26,437)	החזרים לעמיתים שפרשו, נטו
(7)	(19)	החזרים למעסיקים ולאחרים
(9,090)	(7,940)	העברות לקרנות פנסיה, בעיקר בגין פנסיות משותפות והיוון
(156,931)	(155,396)	סך הכל תשלומים לגמלאים ולאחרים והעברות
213,548	111,975	תוספות לנכסים, נטו
1,296,265	1,408,240	סך נכסים, נטו לכיסוי התחייבויות פנסיוניות לסוף השנה
		הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

ביאור 1 - כללי

גרעון וסיוע ממשלתי

הקרן צפויה לקבל סיוע ממשלתי לפי הוראות החוק (ראה הגדרה בסעיף ב' להלן), אלמלא הסיוע כאמור היה לקרן גרעון אקטוארי שגובהו נאמד לסך 1,684 מיליון ש"ח (שנה קודמת- 1,758 מיליון ש"ח).

גובה הגרעון האמור הינו אומדן והוא עשוי להשתנות, בעיקר בשל שינויים בהנחות אקטואריות ובגורמים נוספים המובאים בחשבון בעריכת המאזנים האקטואריים (לרבות שינויים בווקטור הריביות והכרעות בתי המשפט בתיקים עקרוניים).

הגרעון צפוי להיות מכוסה על ידי סיוע ממשלתי, לרבות כרית הביטחון כמפורט בביאור 10, שחלוקתו הסופית טרם נקבעה, בכפוף לגובה הסכום שהקרן תקבל מתוך הסיוע הממשלתי הכולל. סכום הסיוע הממשלתי צמוד לשיעור עלית המדד ונושא ריבית שנתית של 4%, כפי שקבע החוק. ליום 31 בדצמבר 2025, לאחר רישום כל יתרת הסיוע הממשלתי שטרם שולם הקרן מאוזנת אקטוארית.

על פי הוראות התקנון האחיד, במידה והגרעון האקטוארי יעלה על 5% מסך כל ההתחייבויות של הקרן, או כשנוצר גרעון אקטוארי בסכום העולה על 3% מההתחייבויות במשך שלוש שנים ברציפות, על קרן הפנסיה, בכפוף לאישורו של הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, להפעיל את מנגנון האיזון האקטוארי, כך שיופחתו זכויות המבוטחים, הפנסיונרים והשאירים, בהתאם לחלוקה שתקבע הקרן לעניין זה, בגובה יתרת הגירעון. יצוין כי באופן דומה, במידה וייווצר עודף אקטוארי בשיעור שיעלה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן, תהיה רשאית הקרן, בכפוף לאישור הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, להגדיל את זכויות המבוטחים, הפנסיונרים והשאירים בהתאם לחלוקה שתקבע הקרן לעניין זה, בגין היתרה שעולה על 5% מסך כל התחייבויות הקרן כאמור.

הגדרות בדוחות כספיים אלה:

חקלאים או הקרן	- קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאים ובלתי מקצועיים בישראל א.ש. בע"מ (בניהול מיוחד)
הקרן או קרן הפנסיה	- קרן פנסיה לקצבה לעמיתים ותיקים של חקלאים
חוק הפיקוח	- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981
חוק קופות הגמל	- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) - התשס"ה-2005.
רשות שוק ההון	- רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.
הממונה	- הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון.
תקנות מס הכנסה	- תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.
צדדים קשורים	- כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 לעניין השקעות משקיע מוסד.
מדד	- מדד המחירים לצרכן כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
בעלי עניין	- כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012. ובסעיף 5.10.2, פרק 4, שער 5 לחוזר המאוחד.
ההסתדרות	- ההסתדרות הכללית החדשה.

ביאור 1 - כללי (המשך)

מגזרי הפעילות

הדוחות הכספיים מתייחסים למגזר הפעילות העיקרי של הקרן-ניהול קופת גמל לקצבה לעמיתים שהצטרפו עד ליום 31 בדצמבר, 1994 לקרן פנסיה ותיקה (להלן- המועד הקובע).

על-פי תקנון קרן הפנסיה, העמיתים המבוטחים בפנסיה מקיפה זכאים לקצבת זקנה, נכות וקצבה לשאירי המבוטח והפנסיונר, הכל בהתאם ובכפוף להוראות תקנות הקרן. עמיתים המבוטחים בפנסיית יסוד זכאים לקצבת זקנה ולקצבת שאירי זקנה, כמפורט בתקנות הקרן.

בהתאם להחלטת הממשלה מיום 29 במרס, 1995 ותקנות מס הכנסה, קרן הפנסיה היא קרן סגורה. בהתאם להוראות הדין לא ניתן לצרף עמיתים חדשים לקרן הפנסיה, כמו גם ליתר קרנות הפנסיה לעמיתים ותיקים, אלא אם היו להם זכויות פנסיוניות בקרן פנסיה ותיקה אחרת שאינה מאוזנת על בסיס אישי או אצל מעביד שעל עובדיו חל הסדר פנסיה תקציבית לפני 31 בדצמבר, 1994 ולא חלפו עשרים וארבעה חודשים מאז הפסקת החברות בקרן הפנסיה, או ממועד הפסקת צבירת הזכויות לפנסיה תקציבית, וכל זאת בכפוף להוראות תקנון הקרן.

תוכנית להבראת קרנות הפנסיה הוותיקות הגרעוניות

1. הסדרי החקיקה - כללי

ביום 29 במאי 2003 התקבל בכנסת חוק התכנית הכלכלית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004, התשס"ג-2003) (להלן - חוק התכנית הכלכלית). במסגרת זו תוקן גם חוק הפיקוח והוסף לו פרק חדש הוא פרק ז'1, לצורך החלת התכנית להבראת קרנות הפנסיה הוותיקות הגרעוניות.

בפרק ז'1 לחוק נקבע, בין היתר: מינוי מנהל מיוחד לקרנות, גיבוש תכנית הבראה וקביעת הסיוע הממשלתי. המטרה היא "לטפל בגרעון האקטוארי של קרנות הפנסיה הוותיקות, כדי להביאן לאיזון אקטוארי באמצעות שינויים בזכויות ובחובות של העמיתים ומתן סיוע ממשלתי שיאפשר להן לשלם קצבאות לעמיתיהן, והכל בהתחשב ביכולת משק המדינה ותוך יצירת אחידות במערך הזכויות" (כאמור בסעיף 78א לחוק הפיקוח).

בנוסף, כללה תוכנית ההבראה: העלאת שיעור דמי הגמולים, גביית סכומים בשיעור הקבוע בחוק הפיקוח מהתשלומים המועברים לעמיתים, האחדת מערך הזכויות באמצעות קביעת תקנון אחיד ומנגנון איזון אקטוארי, העלאת גיל הפרישה והקצאת סיוע ממשלתי לכיסוי גרעון הקרנות. כמו כן, בוצעו שינויים בתקנות ההשקעה.

2. הפקעת סמכויות הניהול

בהתאם להוראות חוק הפיקוח מנוהלת הקרן החל מחודש יולי 2003 על ידי מנהל מיוחד. על-פי הוראות החוק יהיו למנהל המיוחד כל הסמכויות והתפקידים שיש למנהל עסקים בקרן, לדירקטוריון, לוועדות הדירקטוריון ולדירקטורים. כפועל יוצא, המנהל המיוחד הוא האחראי לניהול הקרן וכן להתוויית המדיניות ולפיקוח על דרכי ביצועה ועליו לפעול לביצוע הוראות חוק הפיקוח והגשמת מטרותיו.

עם מינויו של המנהל המיוחד חדלו מלפעול מוסדות הקרן וועדותיה, למעט ועדת השקעות חדשה שמונתה על-פי תקנות מס הכנסה והוראות הממונה.

כמו כן מונתה, בהתאם לחוק הפיקוח, לכל הקרנות הוותיקות שבהסדר ועדת מנהלה של שלושה חברים. לוועדת המנהלה כל הסמכויות הנתונות לוועדת הנהלה, בהתאם לסעיף 72(ד) לחוק הפיקוח, קרי אישור הדוחות הכספיים ומינוי רואה חשבון. בנוסף, תפקידיה הם לאשר את תוכנית ההתייעלות שהכין המנהל המיוחד, כנדרש בחוק הפיקוח, בטרם הגשתה למפקח ולאשר את המלצות המנהל המיוחד בדבר ביצוע מהלכי הבראה נוספים בקרן הפנסיה, מעבר לנדרש בחוק הפיקוח.

החל מיום 1 באוגוסט 2021 מכהן מר אפי סנדרוב כמנהל מיוחד של כל הקרנות הוותיקות שבהסדר. מינוי מנהל מיוחד לכלל קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר, מבטא את מגמת הממונה להדק את שיתוף הפעולה והאחדת פעילויות התפעול השוטפות של כל הקרנות שבהסדר, מתוך כוונה להביא להתייעלות תוך שיפור ואיחוד תהליכים מרכזיים בקרנות.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי חשבונאות

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.

ב. מטבע הפעילות ומטבע חוץ

1. מטבע הפעילות ומטבע ההצגה - הדוחות הכספיים מוצגים בשקלים, מטבע הפעילות של הקרן. מטבע הפעילות שהוא המטבע המשקף באופן הטוב ביותר את הסביבה הכלכלית שבה פועלת הקרן ואת עסקאותיה ולפי מטבע זה נמדדים מצבה הכספי ותוצאות פעולותיה.
2. עסקאות, נכסים והתחייבויות במטבע חוץ - עסקאות הנקובות במטבע חוץ (מטבע השונה ממטבע הפעילות) נרשמות עם ההכרה הראשונית בהן לפי שער החליפין היציג במועד העסקה. לאחר ההכרה הראשונית, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ מתורגמים בכל תאריך מאזן למטבע הפעילות לפי שער החליפין היציג במועד זה. הפרשי שער, נזקים לדוח הכנסות והוצאות. נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ מוצגים לפי שווי הוגן מתורגמים מחדש למטבע הפעילות בהתאם לשער החליפין היציג במועד שבו נקבע השווי ההוגן. נכסים והתחייבויות לא כספיים המוצגים לפי עלות, מתורגמים לפי שער החליפין היציג במועד העסקה.
3. פריטים כספיים צמודי מדד - נכסים והתחייבויות כספיים הצמודים על פי תנאיהם לשינויים במדד המחירים לצרכן בישראל (להלן - המדד) ושאינם נסחרים בבורסה מוסדרת בישראל או בחו"ל, מותאמים לפי המדד הידוע בכל תאריך מאזן.

ג. שערי חליפין והצמדה

להלן פרטים על מדד המחירים לצרכן ושער החליפין היציג של דולר ארה"ב ושיעורי השינוי שחלו בהם:

שער החליפין היציג של הדולר – בש"ח	המדד הידוע למועד הדוחות (בגין חודש נובמבר) בנקודות ¹	ליום
3.19	111.3	31.12.2025
3.65	108.7	31.12.2024
%	%	שיעורי השינוי בשנת
(12.53)	2.36	2025
(2.98)	3.43	2024

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. הערכת נכסים והתחייבויות

1. מזומנים ושווי מזומנים - שווי מזומנים כוללים פיקדונות בתאגידים בנקאיים לזמן קצר, שתקופתם המקורית אינה עולה על שלושה חודשים ממועד הפקדתם ואשר אינם מוגבלים בשעבוד.
2. השקעות נכללו כדלקמן:

סעיף השקעתי	השווי במאזן
פיקדונות בבנקים, אגרות חוב מיועדות מסוג ערד, אגרות חוב אחרות בלתי סחירות, הלוואות לאחרים	לפי שווי הוגן המחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרמי המזומנים, כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על-ידי חברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים.
ניירות ערך סחירים בארץ	- לפי שווי בבורסה ליום המאזן.
מניות לא סחירות	- לפי הערכת שווי ליום המאזן.
ניירות ערך סחירים בחו"ל	- לפי שער בבורסה ליום המאזן (לפי השער הקובע שנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בשנת החשבון שנתקיים בבורסה בחו"ל או בשוק מוסדר בו הוא נסחר) ולפי שער החליפין היציגים לתאריך המאזן.

3. סיוע ממשלתי - הסיוע הממשלתי נכלל במאזן לפי כללים שנקבעו בסעיף 78ד' לחוק הפיקוח (ראה גם ביאור 11 ד - סיוע ממשלתי). הסיוע הממשלתי העתידי בגין אי-העלאת גיל פרישה לנשים מגיל 64 לגיל 67, נכלל בדוחות הכספיים במסגרת הנכסים.

4. התחייבויות פנסיוניות - ההתחייבויות הפנסיוניות לעמיתים פעילים, מוקפאים ולגמלאים כוללת את אומדן ההתחייבויות שנצברו ליום המאזן ואת עודף ההתחייבויות הצפויות להיצבר בעתיד בגין עמיתים פעילים על הערך הנוכחי של דמי הגמולים הצפויים להתקבל בגין אותם עמיתים. ההתחייבויות מוצגות על פי דוח אקטוארי שנערך על ידי האקטואר הראשי מר שמואל יכמן.

ההתחייבויות הפנסיוניות מחושבות לפי ריבית היוון על פי טבלת ריביות משתנה לאורך השנים בהתאם לתשואת אג"ח ממשלתיות צמודות שנבחרו כמדגם מייצג, המשקפות תשואות חסרות סיכון הצפויות לאורך התקופה (להלן - ווקטור ריביות - ראה ביאור 11). נתוני ההתחייבויות הפנסיוניות תואמים את הדוח האקטוארי אשר מהווה גלווה לדוחות אלה.

ה. שיטת רישום דמי גמולים, תשלומים לגמלאים, נכים ושאירים

הכנסות מדמי גמולים והתשלומים לגמלאים, נכים ושאירים, נרשמות על בסיס צבירה.

ביאור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

1. אומדנים בעריכת הדוחות הכספיים

דוחות כספיים של קרנות פנסיה מושתתים על אומדנים והנחות, שלהם השפעה מהותית על הנתונים המדווחים.
האמור מתייחס במיוחד להנחות המשמשות בקביעת המחויבות הפנסיונית.

הנחות אלה מתייחסות, בין השאר, לתוחלת החיים בעתיד הן של המבוטחים והפנסיונרים והן של שאיריהם הזכאים לקבל קצבאות לאחר פטירת המבוטחים, לשיעור היציאה לנכות, לשיעור ההשתנות בעתיד של עליית השכר של העמיתים, להסדרי רציפות זכויות של עמיתים פעילים ושל עמיתים גמלאים, לאפשרות של שינויים בעתיד בתנאי הסדרי הגמלאות, להסתברות של פרישה של עמיתים בתנאים שאינם מזכים אותם בפנסיה, להקפאת זכויות, לעלויות התפעול המשוערות בעתיד של הקרן, לשיעור התשואה הצפוי על ההשקעות, לשיעור הניכוי הראוי של סכום המחויבות הפנסיונית בתנאי שוק משתנים וכדומה.

ההנחות האקטואריות הבסיסיות שלפיהן נמדדת המחויבות, נקבעו על ידי משרד האוצר ועל פי שינויים בהנחות כתוצאה ממחקרים שנעשו באישור ובהסכמת משרד האוצר.
לאור כל זאת, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות במידה משמעותית ביותר מהתוצאות המוצגות בדוחות הכספיים והמתבססות על פי ההנחות שבסיס האומדנים האמורים.

יצוין כי במהלך שנת 2025 נערכו מחקרים ונמצא כי נדרש עדכון להנחות שיעורי נישואין ושיעורי ערכי פדיון. הקרן ממתינה לאישור רשות שוק ההון לצורך עדכון ההנחות. ההשפעה הצפויה של עדכון שתי הנחות אלה הינה 391 מיליון ש"ח.

2. התחייבויות לעובדים לאחר סיום העסקה

תכנית להפקדה מוגדרת – בהתאם להסכם העסקה מפקידה הקרן באופן קבוע עבור העובדים לקופה בהתאם לבחירת העובד.

בתכנית זו אין לקרן מחויבות משפטית או משתמעת כלשהי להשלמת סכומים כלשהם מעבר לאלה שהופקדו כאמור.
הפקדות אלה נזקפות במועד ביצוען, כהוצאה לדוח הכנסות והוצאות.

ביאור 3 - נכסים לפי בסיס הצמדה

ליום 31 בדצמבר 2025

סה"כ	צמוד מט"ח	לא צמוד	צמוד למדד המחירים לצרכן	אלפי ש"ח
רכוש שוטף				
54,458	5,958	48,500	-	מזומנים ושווי מזומנים
4,713	-	4,713	-	חייבים ויתרת חובה
השקעות				
ניירות ערך שאינם סחירים				
383,349	-	-	383,349	אגרות חוב ממשלתיות
4,332	-	-	4,332	אגרות חוב אחרות
ניירות ערך סחירים				
527,066	-	29,077	497,989	אגרות חוב ממשלתיות
54,329	-	-	54,329	אגרות חוב אחרות
329,009	234,672	71,240	23,097	מניות וניירות ערך אחרים
38,374	-	38,374	-	פקדונות
(817)	-	-	(817)	נכס או התחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמה לתשואת היעד
10,678	-	-	10,678	סבסוד ממשלתי עתידי בגין נכסי הקרן הקיימים שבשלהם הקרן זכאית להבטחת השלמת התשואה
18,000	-	-	18,000	סיוע ממשלתי עתידי בגין אי העלאת גיל הפרישה לנשים
1,423,491	240,630	191,904	990,957	סך כל הנכסים

ביאור 3 - נכסים לפי בסיס הצמדה (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2024				
סה"כ	צמוד מט"ח	לא צמוד	צמוד למדד המחירים לצרכן	אלפי ש"ח
<u>רכוש שוטף</u>				
30,349	2,562	27,787	-	מזומנים ושווי מזומנים
4,272	-	4,272	-	חייבים ויתרת חובה
<u>השקעות</u>				
<u>ניירות ערך שאינם סחירים</u>				
382,477	-	-	382,477	אגרות חוב ממשלתיות
4,245	-	-	4,245	אגרות חוב אחרות
<u>ניירות ערך סחירים</u>				
455,614	-	103,847	351,767	אגרות חוב ממשלתיות
61,205	-	50	61,155	אגרות חוב אחרות
347,171	255,845	69,614	21,712	מניות וניירות ערך אחרים
(499)	-	-	(499)	נכס או התחייבות בגין הבטחת המדינה להשלמה לתשואת היעד
7,114	-	-	7,114	סבסוד ממשלתי עתידי בגין נכסי הקרן הקיימים שבשלהם הקרן זכאית להבטחת השלמת התשואה
19,000	-	-	19,000	סיוע ממשלתי עתידי בגין אי העלאת גיל הפרישה לנשים
<u>1,310,948</u>	<u>258,407</u>	<u>205,570</u>	<u>846,971</u>	סך כל הנכסים

ביאור 4 - מזומנים ושוי מזומנים

ליום 31 בדצמבר		הרכב:
2024	2025	
אלפי ש"ח		
18,034	22,897	מזומנים
12,315	31,561	פיקדונות לזמן קצר
<u>30,349</u>	<u>54,458</u>	

ביאור 5 - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר		הרכב:	א.
2024	2025		
אלפי ש"ח			
1,064	952	מעסיקים (הרכב להלן)	
117	185	חייבים בגין פרישות מוקדמות	
13	12	פנסיות משותפות	
1,341	1,578	חוב האוצר בגין סיוע אי העלאת גיל הפרישה	
92	35	מוסדות	
1,463	1,792	צדדים קשורים	
<u>182</u>	<u>159</u>	אחרים	
<u>4,272</u>	<u>4,713</u>		

ליום 31 בדצמבר		הרכב חובות מעסיקים:	ב.
2024	2025		
אלפי ש"ח			
1,063	950	בגין חודש דצמבר	
<u>1</u>	<u>2</u>	בגין חודשים ינואר - נובמבר	
<u>1,064</u>	<u>952</u>		

ביאור 6 - ניירות ערך שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר		הרכב:	א.
2024	2025		
אלפי ש"ח			
382,477	383,349		אגרות חוב ממשלתיות מיועדות מסוג ערד (ראה ב' להלן)
4,245	4,332		אגרות חוב אחרות בארץ
-	-		מניות וניירות ערך אחרים
<u>386,722</u>	<u>387,681</u>		
ליום 31 בדצמבר			ב. אגרות חוב שאינן סחירות:
2024	2025		1. התפלגות אגרות החוב-
אלפי ש"ח			לפי מועד הפדיון שלאחר תאריך המאזן
5,949	75,712		תוך שנה
70,303	226		אחרי שנה עד שנתיים
214	62,128		אחרי שנתיים ועד 3 שנים
62,385	97,741		אחרי 3 שנים ועד ל-4 שנים
97,573	24,528		אחרי 4 שנים ועד ל-5 שנים
37,130	15,154		אחרי 5 שנים ועד ל-7 שנים
33,341	34,378		אחרי 7 שנים ועד ל-10 שנים
78,430	76,479		אחרי 10 שנים ועד ל-15 שנים
1,397	1,335		מ 15 שנים (עד שנת 2048)
<u>386,722</u>	<u>387,681</u>		
ליום 31 בדצמבר			2. תקופה ממוצעת לפדיון
2024	2025		
שנים			
5.34	4.39		צמודות למדד
ליום 31 בדצמבר			3. תשואה ממוצעת משוקללת
2024	2025		
אחוזים			
1.81	1.30		צמודות למדד

ביאור 6 - ניירות ערך שאינם סחירים (המשך)

ג. מניות וניירות ערך אחרים

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
אלפי ש"ח		הערה:
-	-	(1) קרן השקעות של חברת העובדים בע"מ וח.ב.ע - (השקעות חברת עובדים בע"מ)
-	-	(2) מרכז משען בע"מ
-	-	יתרה לסוף השנה

ד. פרטים נוספים:

1. ח.ב.ע - קרן השקעות חברת עובדים בע"מ וקרן השקעות חברת העובדים בע"מ
הקרן מחזיקה במניותיהן של ח.ב.ע השקעות חברת העובדים בע"מ ושל קרן ההשקעות חברת העובדים בע"מ. רובן המכריע של המניות מוחזק על ידי חברה לנאמנות של חברת העובדים בע"מ. להערכת הקרנות לערך הפדיון בעת פרוק אין ערך כלכלי ממשי.

2. מרכז משען
מרכז משען בע"מ (להלן - "משען") היא חברה פרטית, ללא כוונת רווח, הרשומה ברשם ההקדשות הציבוריים מחודש פברואר, 2000, כחברה לתועלת הציבור.
בהתאם לתקנון משען זכותן של הקרנות כחבר רגיל, היא להשתתף ולהצביע באסיפה הכללית. זכויות הקרנות אינן ניתנות להעברה ואין להן זכויות ברווחים ובדיבידנדים שיחולקו, אם יחולקו, בעת פירוקה. להערכת הקרנות, בהסתמך על חוות דעת כלכלית משפטית שקיבלו, לחברות במשען אין ערך כלכלי ממשי אולם הן שומרות על זכותן להעלות טענות בעניין זה בעתיד.

ביאור 7 - ניירות ערך סחירים

ליום 31 בדצמבר		א. הרכב:
2024	2025	
אלפי ש"ח		
455,614	527,066	<u>אגרות חוב</u>
61,205	54,329	אגרות חוב ממשלתיות
516,819	581,395	אגרות חוב אחרות בארץ
91,326	94,337	<u>מניות וניירות ערך אחרים</u>
255,845	234,672	תעודות סל בארץ
347,171	329,009	תעודות סל בחו"ל
863,990	910,404	סך הכל ניירות ערך סחירים

ליום 31 בדצמבר		1. התפלגות אגרות חוב לפי מועדי הפדיון - לאחר תאריך המאזן
2024	2025	
אלפי ש"ח		
67,374	3,063	תוך שנה
3,065	3,526	אחרי שנה ועד שנתיים
6,483	19,044	אחרי שנתיים ועד ל- 3 שנים
21,930	4,302	אחרי 3 שנים ועד ל- 4 שנים
4,622	7,280	אחרי 4 שנים ועד ל- 5 שנים
49,937	43,693	אחרי 5 שנים ועד ל- 7 שנים
35,150	34,592	אחרי 7 שנים ועד ל- 10 שנים
36,735	37,396	אחרי 10 שנים ועד ל- 15 שנים
291,523	428,499	מעל 15 שנים (עד שנת 2053)
516,819	581,395	

ליום 31 בדצמבר		2. תקופה ממוצעת לפדיון
2024	2025	
שנים		
15.96	17.44	צמודות למדד
4.78	4.08	בלתי צמודות

ליום 31 בדצמבר		3. תשואה ממוצעת משוקללת
2024	2025	
אחוזים		
4.68	2.00	צמודות למדד
2.06	4.33	בלתי צמודות

ביאור 8 - פיקדונות

ליום 31 בדצמבר		הרכב:
2024	2025	
אלפי ש"ח		
-	38,374	פיקדונות
-	38,374	

ליום 31 בדצמבר		1. התפלגות פיקדונות לפי מועדי הפדיון - לאחר תאריך המאזן
2024	2025	
אלפי ש"ח		
-	38,374	תוך שנה
-	38,374	

ליום 31 בדצמבר		2. תקופה ממוצעת לפדיון
2024	2025	
שנים		
-	0.49	בלתי צמוד

ליום 31 בדצמבר		3. תשואה ממוצעת משוקללת
2024	2025	
אחוזים		
-	4.21	בלתי צמוד

ביאור 9 - הוצאות מראש

מבטחים מחזיקה במלוא זכויות הבעלות והשליטה (100%) של עמיתים טק (להלן-החברה). החברה נותנת שרותי מחשוב שוטפים, תמיכה וליווי בהקמת מערכת הליבה החדשה לניהול זכויות (להלן -"מערכת מפנה").

הוצאות מראש משקפות את חלקה היחסי של הקרן בעלויות עמיתים טק לפיתוח תשתית למתן שירותים לקרן. הוצאות מראש אלה יופחתו לאורך תקופת מתן השירותים על ידי עמיתים טק.

ביאור 10 - התחייבויות שוטפות אחרות

ליום 31 בדצמבר		הרכב:
2024	2025	
אלפי ש"ח		
9,664	9,836	פנסיה לשלם (בגין חודש דצמבר)
18	16	צדדים קשורים ¹
75	72	הוצאות לשלם
291	211	מוסדות
721	779	התחייבות לחופשה
361	372	פנסיות משותפות
4	3	ספקים
59	59	שיקים שלא נפרעו
1,492	1,509	אחרים
<u>12,685</u>	<u>12,857</u>	

התחייבויות לסיום יחסי עובד מעביד

א. התחייבויות הקרן לפיצויי פיטורין ופרישה חושבו בהתאם לחוקת העבודה, הסכמי העבודה והסכמי פרישה, לגבי כל העובדים בהתאם לקבוצת השתייכותם, לפרטים נוספים ראה ביאור 2.

ב. התחייבות הקרן לתשלום פיצוי עבור ימי מחלה שלא נוצלו, לעובדים הזכאים לכך מתוקף ההסכם הקיבוצי, חושבה על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות כגון: שכר צפוי במועד תשלום הפיצוי וצפי מספר ימים שטרם נוצלו במועד תשלום הפיצוי.

¹ (ראה ביאור 15)

ביאור 11 - התחייבויות פנסיוניות וגרעון אקטוארי

א. ההתחייבויות הפנסיוניות

1. ההתחייבויות האקטואריות

ההתחייבויות האקטואריות המוצגות במאזן ליום 31 בדצמבר, 2025 ו-2024 מייצגות את הערך המהוון של ההתחייבויות, לתשלומי פנסיה ופדיון הזכויות בעתיד, לפנסיונרים, עמיתים פעילים ולעמיתים בלתי פעילים ובניכוי הערך המהוון של דמי גמולים עתידיים כפי שחושב ונכלל בדוח האקטוארי של הקרן.

הדוח נערך בהתאם להנחיות רשות שוק ההון ביטוח וחסכון, לרבות הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה וותיקות להן מונה מנהל מיוחד. שיעורי הריבית חסרת הסיכון – שיעורי הריבית צמודי מדד שפורסמו ע"י החברה המצטטת בסמוך ליום המאזן. נתוני הנכסים כפי שהתקבלו ליום המאזן.

השינוי בגרעון בתקופת הדוח נובע בעיקר מהשפעות התשואה והשינוי בווקטור הריביות על הנכסים ועל ההתחייבויות הפנסיוניות.

2. השכר הממוצע במשק (שמ"ב)

אומדן השמ"ב (ממוצע ריאלי של נתוני השמ"ב ב-12 החודשים האחרונים אשר משמש לחישוב הקצבה בפרישה) בסוף השנה הנוכחית ירד ריאלית בכ- 0.2% (נומינלי עלה ב 2.1%) לעומת סוף 2024, עליה זו נמוכה בכ- 1.4% אל מול ההנחה לפיה חושבו ההתחייבויות בשנה קודמת והביאה לירידה של כ- 0.9 מיליארד ש"ח בהתחייבויות האקטואריות של הקרנות. אין בעלייה זו להצביע על המשך מגמה של התפתחות אומדן השמ"ב הריאלי בשנה הקרובה.

3. ווקטור ריביות

בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, שיעורי הריבית להיוון לצורך הכנת המאזן האקטוארי בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, שיעורי הריבית להיוון לצורך הכנת המאזן האקטוארי כחלק מהדיווח הכספי של הקרן ייקבעו לפי שיעורי ריבית חסרת סיכון שונים המשתנים מתקופה לתקופה בהתאם לעיתוי התשלום או התקבול הספציפי הצפוי. סדרת שיעורי ריבית אלו מהווה את ווקטור הריביות (להלן-"ווקטור ריביות").

הווקטור נקבע על פי שערי היוון מצוטטים על ידי חברה מצטטת שנבחרה לצורך כך על ידי רשות שוק ההון.

היוון לפי ווקטור ריביות מתבצע על ידי היוונום של תשלומים או הכנסות עתידיות בכל תקופה לפי הנחת שיעורי תשואה חסרת סיכון ריאלית הצפויה לתקופה הנבחרת.

מאחר ומשך החיים הממוצע של התחייבויות הקרנות ארוך יותר ממשך החיים הממוצע של הנכסים, ומאחר ולשינויים בווקטור הריביות השפעה מהותית ביותר על ערך נתונים אלו, הרי שהשינויים בווקטור משפיעים באופן מהותי על הגירעון/עודף אקטוארי.

השימוש בווקטור הריביות נעשה החל ממאזן שנת 2005. מאז התחלת השימוש בווקטור קיימים שינויים מהותיים בווקטור הריביות ממאזן למאזן המביאים לתנדטיות גבוהה במצב האקטוארי של הקרנות.

ווקטור הריביות מופיע בדוחות האקטוארים בלוח 1 שכותרתו "שיעור תשואה חסרת סיכון". עליה בווקטור הריבית חסרת הסיכון – בתקופת הדוח, ווקטור הריבית חסרת הסיכון שינה צורה. השינוי בריבית הביא להגדלת ההתחייבויות בסך העולה על הגידול בנכסים וכתוצאה מכך, לירידה בעודף הסיוע הישיר של הקרנות בסך של כ- 0.8 מיליארד ש"ח לתאריך המאזן.

ביאור 11 - התחייבויות פנסיוניות וגרעון אקטוארי (המשך)

א. ההתחייבויות הפנסיוניות (המשך)

4. גיל הפרישה לנשים

הסיוע הממשלתי בגין אי-העלאת גיל קצבת זקנה לנשים מגיל 64 לגיל 67 נקבע בסעיף 78ט(ב)(8) לחוק הפיקוח.

הסיוע האמור ינתן ככל שגיל קצבת הזקנה של נשים הקבוע כיום בנספח א' לתקנון האחד לא יעלה לגיל 67, וזאת בשל ההפרש בהתחייבויות הקרנות בין גיל 67 כגיל הפרישה לנשים לבין גיל פרישה העומד על 64 לנשים שנולדו בחודש מאי 1953 ואילך. היה וגיל הפרישה האמור יעלה, יבוצע ההתאמות הנדרשות.

בהתאם להוראות סעיפים 78ט(ב)(8) ו-78יד(א)(2) לחוק הפיקוח, הסיוע בשל אי-העלאת גיל פרישה אישה לגיל 67 כאמור ייוסף לסיוע הממשלתי הקבוע בסעיף 78יד(א)(1) לחוק הפיקוח.

בהתאם לחקיקה מיום 4 בנובמבר 2021 לתיקון חוק גיל פרישה, תשס"ד-2004, גיל הפרישה לנשים יעלה באופן מדורג עד לגיל 65.

לאחר שינוי חקיקה זה, הפרשנות המשפטית של הקרנות היא כי לא יתקבל סיוע ממשלתי עבור נשים שגיל פרישתן התקנוני יחול בין גיל 64 לגיל 65, ורק עבור תקופה זו. שינוי זה בא לידי ביטוי בהוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

הערך הנוכחי של הסיוע הממשלתי בגין אי-העלאת גיל הפרישה לנשים, שמוצג במאזן, חושב כהפרש של שני אלה ולפי הנחת שיעורי הריבית חסרת סיכון:

הערכה של סך ההתחייבויות הפנסיוניות של הקרן למבוטחות לפי הגיל הגבוה מבין השניים:

גיל קצבת הזקנה שנקבע בנספח א' לתקנון האחד, כנוסחו ביום 31 בדצמבר 2011.

גיל קצבת הזקנה שנקבע בנספח א' לתקנון האחד, כנוסחו ביום החישוב.

הערכה של סך ההתחייבויות הפנסיוניות של הקרן למבוטחות לפי גיל הפרישה שמוצג בחלק ב' לתוספת של הצעת חוק גיל פרישה, התשס"ד-2003.

לעניין זה, "התחייבויות פנסיוניות" - התחייבויות צבורות והתחייבויות בשל זכויות הצפויות להיצבר בקרן בניכוי דמי גמולים עתידיים

תיקון חוק גיל פרישה

ביום 7 בינואר 2004 קיבלה הכנסת את חוק גיל פרישה, תשס"ד-2004 (להלן: "חוק גיל פרישה"). שבו נקבע כי גיל הפרישה לגברים יעלה בהדרגה עד לגיל 67 וגיל הפרישה לנשים יעלה בהדרגה עד לגיל 64. העלאת גיל הפרישה, כאמור, הייתה רכיב מרכזי בהסדר ההבראה של קרנות הפנסיה הוותיקות, שנחקק מספר חודשים קודם לכן. בשנת 2011 הוחלט לדחות את העלאת גיל הפרישה המדורגת לנשים מגיל 62 לגיל 64, כך שבמקום שתחל בשנת 2012 היא תחל בשנת 2017, ובהמשך לכך העלאת גיל הפרישה נדחתה פעמים נוספות. בהתאם לדחיות האמורות, בוצע תיקון מקביל של התקנון האחד ונוצר גרעון אקטוארי שחייב ביצוע איזון והפחתת זכויות לעמיתים, בשל תוספת התחייבויות לקרנות של כ- 5 מיליארד ש"ח. במהלך חודש מרס 2018, וכחלק מחובת הנאמנות של הקרנות כלפי העמיתים, המנהל המיוחד של הקרנות פנה לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בבקשה לנקוט בצעד של איזון אקטוארי שיוביל להפחתת זכויות העמיתים בקרנות, לפי סעיף 64.ג. לתקנון האחד, וזאת בשים לב להתחייבויות שנוצרו בשל אי-העלאת גיל הפרישה לנשים מאז שנת 2012 ולאור חוסר ההיענות של ממשלת ישראל להעברת סיוע ממשלתי מתאים לכיסוי התחייבויות אלה, כפי שמתחייב מעקרונות ההסדר שגובשו בשנת 2003 ונעשה עד עתה.

ביום 14 ביוני 2018 התקבל אישור הממונה על שוק ההון מתוקף סמכותה לפי סעיף 78ח לחוק הפיקוח ולפי סעיף 64.ג. לתקנון האחד, להפחית את זכויות המבוטחים, הפנסיונרים והשארים בשל הגדלת ההתחייבויות של הקרנות הנובעת מאי העלאת גיל הפרישה לנשים לגיל 64 ובלבד שהפחתת הקצבאות שמשלמות הקרנות תעשה החל מחודש יוני 2019 (לאור קיום מ"מ בין הגורמים הרלוונטיים בממשלה ובכנסת להעלאת גיל הפרישה לנשים לגיל 64).

הפחתת הזכויות בשיעור של 1.259% (להלן: "שיעור הפחתה") קיבלה ביטוי בהערכות האקטואריות שצורפו לדוחות הכספיים באותה עת.

כמו כן, פדיונות שבוצעו על-ידי מבוטחים, פנסיונרים ושארים החל מיום 1 בספטמבר, 2018 הופחתו בשיעור הפחתה.

הבהרות מתאימות בנושא צורפו למסמכים שנשלחים לכלל העמיתים באופן שגרתי ושוטף. בהמשך לכך, ביצע הפחתת הזכויות נדחה מספר פעמים על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, כאשר הדחייה האחרונה היא עד לחודש ינואר 2022, וזאת בשל הנסיבות החריגות של פיזור הכנסת וחוסר היכולת הפרלמנטרית לקדם חקיקה בנושא.

ביאור 11 - התחייבויות פנסיוניות וגרעון אקטוארי (המשך)

א. ההתחייבויות הפנסיוניות (המשך)

4. גיל הפרישה לנשים (המשך)

ביום 4 בנובמבר, 2021 אישרה הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2021-ו-2022), התשפ"א-2021 ובכלל זה את פרק ה' הקובע את העלאת גיל הפרישה לנשים.

ביום 8 בנובמבר, 2021 פנה המנהל המיוחד של הקרנות לממונה על רשות שוק ההון ביטוח וחסכון בבקשה להפעיל את סמכותו בהתאם לסעיף 78 לחוק הפיקוח ובהתאם לסעיף 64 לתקנון האחד על מנת לפעול בשינוי מהנחיית הממונה על רשות שוק ההון שניתנה ביום 14 ביוני, 2018 ולא לבצע הפחתה של זכויות פנסיונרים, מבוטחים, שארים וזכויות אחרות שמשלמות הקרנות בשל הגדלת התחייבויות הנובעות מאי העלאת גיל הפרישה לנשים וזאת החל ממועד קבלת האישור.

ברקע פנייתו של המנהל המיוחד, כאמור, עומד מכתבו של החשב הכללי במשרד האוצר למנהל המיוחד מיום 28 באוקטובר, 2021, בו הודיע החשב הכללי כי לאור ההעלאה הצפויה בגיל הפרישה לנשים ולנוכח הפער שיוותר בהתחייבויות הקרנות הוותיקות שבהסדר, ככל שהפער האמור כרוך במצב שבו הקרנות האמורות נמצאות בגירעון אקטוארי, בנטרול התחייבויות המכוסות על ידי כרית הביטוח, ובמטרה לאזן את הגירעון האמור, הרי שעל דעת הממונה על התקציבים, המדינה תעביר את סך הסיוע הממשלתי השנתי לקרנות בשנים 2022 עד 2035, לאחר יום 30 בספטמבר של כל שנה.

דחית מועד העברת הסיוע, בהתאם למפורט במכתבו של החשב הכללי, תביא לכך ששווי ההון יעלה, מה שיביא להפחתת הגרעון המצרפי הצפוי של הקרנות.

ההשפעה המצרפית של דחית גיל הפרישה, ודחית מועד העברת הסיוע, בהתאם לתנאים שנקבעו לכך, צפויות להביא לכך שהגירעון המצרפי הצפוי של כל קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר יהיה בשיעור הנמוך מ- 0.65% מסך כל התחייבויות הקרנות, ולכן, בהתאם לקבוע בסעיף 64.ג. לתקנון האחד, ניתן להורות כי לא יופחתו קצבאות או זכויות אחרות שמשלמות הקרנות.

לפיכך ביום 8 בנובמבר 2021 ניתן אישור על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, כי החל מיום זה לא יופחתו קצבאות או זכויות אחרות שמשלמות הקרנות.

בהמשך לפנייה של הקרנות למשרד האוצר בסוף יוני 2022, ביום 21 ביולי 2022 הוצגו לחשב הכללי, לממונה על התקציבים ולרשות שוק ההון המאזן האקטוארי המעודכן של כל הקרנות שבהסדר ליום 31 בדצמבר 2021 וכן חישובי תרחישים למצב הגירעון בקרנות, כפי שנקבע במכתבו של החשב הכללי מיום 28 באוקטובר 2021.

בעקבות ההצגה של התרחישים הוסכם עם משרד האוצר על דחיית המועד להעברת הסיוע, כמפורט במכתב. שווי הסיוע במאזן הקרנות יחושב ויוצג בדוחות הכספיים האקטואריים של הקרנות לפי המתווה המפורט במכתב החשב הכללי. עוד סוכם כי במקרה שיחול שיפור משמעותי באיזון האקטוארי של הקרנות, תידון מחדש נחיצות ההסדר והצורך בהמשך דחיית מועד תשלומי הסיוע. מאז שנת 2022 מועבר הסיוע הממשלתי השנתי לאחר יום 30 בספטמבר של כל שנה, בהתאם למפורט במכתבו של החשב הכללי.

5. המודל להעמסת דמי ניהול

מאז שנת 2007 הועמסו הוצאות התפעול בין הקרנות לפי מודל העמסת עלויות, אשר כלל משקולות שונים הניתנים לפנסיונרים, עמיתים פעילים, עמיתים בלתי פעילים, אירועי פדיון, אירועי פרישה, היקף הנכסים המנוהלים ומספר המעסיקים בכל קרן.

בשנים 2015 ו- 2021 ערכו הקרנות בדיקות לתיקוף המודל אשר אשררו את המודל במלואו.

במהלך שנת 2024 נערכה בחינה נוספת ובמסגרתה הוחלט על יישום של מודל העמסת עלויות חדש.

המודל החדש משקף את יחסי הגומלין בין היחידות השונות בעמיתים, כך שעלות היחידות התומכות מועמסת על 3 החטיבות היצרניות – פנסיה, שירות והשקעות.

לאחר מכן עלות החטיבות היצרניות (לאחר שהועמסו עלייה עלויות היחידות התומכות) מועמסת על הקרנות.

המודל החדש אושר לשימוש בשנת 2025 על ידי ועדת המנהלה של הקרנות וכן על ידי רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, ומשמש את הקרנות החל מיום 1 בינואר 2025. בהתאם למודל העמסת החדש שאושר כאמור, בוצע עדכון למודל הוצאות הניהול העתידיות בתחזיות האקטואריות.

בנוסף בימים אלה מבוצעת עבודת מטה שתסתיים בחודשים הקרובים שמטרתה הערכת היקף ההוצאות התפעוליות לשנים הבאות וזאת בהתחשב במהלכי התייעלות וצמצום הפעילות בקרנות הפנסיה.

ביאור 11 - התחייבויות פנסיוניות וגרעון אקטוארי (המשך)

ב. הרכב ההתחייבויות הפנסיוניות

ליום 31 בדצמבר		
2024	2025	
מיליון ש"ח		
		<u>התחייבויות פנסיוניות צבורות:</u>
1,363	1,372	לפנסיונרים
1,090	1,117	לעמיתים פעילים
526	534	לעמיתים מוקפאי זכויות
<u>2,979</u>	<u>3,023</u>	
		<u>התחייבויות עתידיות:</u>
74	62	זכויות שייצברו לעמיתים פעילים
(71)	(61)	בניכוי דמי גמולים עתידיים
<u>3</u>	<u>1</u>	
<u>2,982</u>	<u>3,024</u>	

ג. הערות והמלצות האקטואר

החישובים בדוח האקטוארי התבססו על נתונים מקבצים שנשלפו ליום 31 בדצמבר, 2025.

אומדן סיוע ממשלתי ישיר – בהתאם להחלטת הממשלה הקרנות צפויות לקבל את חלקן היחסי בתמיכת המדינה לקרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר. החלוקה הסופית תיקבע ע"י הממונה. בשלב זה הסיוע הישיר המופיע בדוח האקטוארי נקבע בחלוקה רעיונית לצורך המאזן הנוכחי בלבד.

הדוחות האקטואריים מצורפים לדוחות הכספיים וכוללים מידע מפורט בעניין הערכה האקטוארית. שיטת חלוקה זו הינה בתיאום ובאישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון.

ד. סיוע ממשלתי

1. סבסוד ממשלתי באמצעות אג"ח מיועדות הבטחת תשואה

הביטוי בדוחות לשנים 2025 ו-2024 לגובה הסבסוד הממשלתי באמצעות אג"ח מיועדות (להלן-ערך הסובסידיה) נעשה על-פי הוראות הממונה על שוק ההון בחוזר פנסיה מס' 4-3-2006 שעניינו "הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה ותיקות להן מונה מנהל מיוחד" מיום 14 ביוני 2006, וכן בהתאם לתיקון לחוזר זה מיום 27 ביוני, 2022, בהתאם להפרש שבין תשואות כל אג"ח המיועדות ("מירון" ו"ערד") לבין ווקטור הריביות.

הנפקת אג"ח מיועדות מסוג ערד, הופסקה החל מיום 1 באוקטובר 2022.

ביום 4 בנובמבר 2021 התקבל בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"ב-2021 (להלן – "חוק ההתייעלות הכלכלית").

פרק ג' לחוק ההתייעלות הכלכלית, שעניינו הבטחת היציבות בתשואות קרנות הפנסיה, קובע כי מנגנון איגרות החוב המיועדות לקרנות הפנסיה החדשות ולקרנות הפנסיה הוותיקות יוחלף במנגנון חדש של הבטחה להשלמת תשואה (להלן – "מנגנון השלמת תשואה").

במסגרת הפרק האמור נקבע כי 30% מנכסי קרנות הפנסיה, אשר עד לחקיקת חוק ההתייעלות הכלכלית הושקעו באיגרות חוב מיועדות בתשואה שנתית של 4.86% צמוד מדד לתקופה של 15 שנים, ייהנו מזכאות להבטחת תשואה שנתית של 5.15% צמוד מדד לתקופה של 5 שנים.

ביאור 11 - התחייבויות פנסיוניות וגרעון אקטוארי (המשך)

ד. סיוע ממשלתי (המשך)

- שווי הסבסוד הממשלתי באג"ח מיועדות והבטחת תשואה

השווי הכלכלי של הסבסוד הממשלתי בכל האג"ח המיועדות והבטחת תשואה מחושב כערך הנוכחי של הפרשי הריבית העתידיים הנובעים מהתשואה האפקטיבית הצפויה בגין האג"ח המיועדות והבטחת תשואה שהונפקו לבין ווקטור ריביות.

סבסוד זה בסך 50 מיליון ש"ח הוצג כחלק מנכסי הקרנות שהוא מהווה חלק מהסיוע הממשלתי לקרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר (שנה קודמת 54 מיליון ש"ח).

- סבסוד ממשלתי בגין נכסי הקרן שבגינם הקרן תהייה זכאית להבטחת תשואה:

סך הסבסוד הממשלתי בגין נכסי הקרנות שבגינם תהייה הקרנות זכאיות בעתיד להבטחת תשואה הינו כ- 199 מיליון ש"ח (בשנה קודמת סבסוד ממשלתי עתידי באמצעות הבטחת תשואה היה כ- 192 מיליון ש"ח).

2. אומדן סיוע ממשלתי ישיר עתידי

- אומדן סיוע ממשלתי ישיר עתידי מסתכם לסך של כ 1,417 מיליון ש"ח (בשנה הקודמת כ- 1,494 מיליון ש"ח).

מאחר והסיוע הממשלתי לקרנות הפנסיה הוותיקות טרם הוקצה סופית, (וזאת לנוכח האמור במכתבו של הממונה על שוק ההון מיום 17 באוגוסט 2005), הקרן בהתאם להוראות המעבר בחוזר פנסיה 4-3-2006, רושמת כסיוע ממשלתי ישיר, בהתאם להערכת אקטואר הקרן, סכום שיהיה בו (בערכו היום לפי ווקטור ריביות), די לכיסוי גרעונה ולעמידה בהתחייבויותיה הפנסיוניות.

מדובר באומדן המבוסס על הנחה לפיה יהיה די בסכומי הסיוע הממשלתי הישיר כדי לכסות את גירעונותיהן של כל קרנות הפנסיה שבהסדר.

גובה הסיוע גם כפוף לשנויים בגובה התחייבויות הפנסיוניות, שעשויים לחול בעיקר בשל: פסיקת בתי המשפט בעניינים עקרוניים, שינוי בהנחות אקטואריות ושינויים בגובה ריבית ההיוון (לוקטור ריביות) ובהתאם לשנות את חלוקת הסיוע בין הקרנות. אי לכך, ככל הנראה, הסיוע הממשלתי הישיר בפועל יהיה שונה מהאומדן האמור.

- אם יתברר בעתיד, לאחר קביעת החלק היחסי של כל קרן בסיוע וקביעת לוח הסילוקין ולאחר שנלקחה בחשבון כרית הביטחון, כי הסיוע הממשלתי לפי החוק לא יספיק לכיסוי הגרעון הכולל, תאזן הקרן באמצעות התאמת זכויות העמיתים על פי מנגנון האיזון האקטוארי.

במצב זה תהא רשאית הקרן, כפוף לקבלת אישורים מתאימים, להקטין את זכויות המבוטחים, הפנסיונרים והשאירים בהתאם לחלוקה שתיקבע.

ביאור 11 - התחייבויות פנסיוניות וגרעון אקטוארי (המשך)

ה. כרית ביטחון לקרנות

על מנת להגן על עמיתי וגמלאי קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר מפני תנודתיות בתשואות, הודיע משרד האוצר לוועדת הכספים של הכנסת ביום 19 במאי 2003 כי תועמד כרית ביטחון לקרנות. על מנת להבטיח שימוש מיטבי בכרית הביטחון האמורה, הקים שר האוצר ועדה ציבורית לבחינת אופן השימוש בכרית הביטחון (להלן: "הועדה הציבורית"). ביום 17 באוגוסט, 2011 הגישה הוועדה הציבורית את הדוח הסופי שלה לשר האוצר.

ביום 29 לינואר 2017 פורסם בספר החוקים תיקון מס 33 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (להלן "החוק"). במסגרת תיקון זה נוסף לחוק סעיף 10טו78, אשר מעגן בחקיקה את נושא "כרית ביטחון כללית לקרנות וותיקות שבהסדר".

החוק כולל, בין היתר, הוראות לעניין חישוב הסכומים שיוקצו לקרנות הפנסיה, בהתקיים התנאים הקבועים לכך, ובאופן התואם את המלצות הוועדה הציבורית, כפי שבאו לידי ביטוי בנוסחה 10 לדוח הוועדה.

בהתאם להוראות החוק, הסכום המרבי שיוקצה לכרית הביטחון יעמוד על סכום של 11.32 מיליארד ש"ח.

סכום זה יעודכן לפי שיעור השינוי שחל במדד לעומת מדד חודש דצמבר 2008, ובתוספת ריבית בשיעור של 3.48% לשנה מהמועד האמור. כן נכללת בחוק הוראה, ולפיה תקרת כרית הביטחון תותאם לירידה הצפויה בהתחייבויות הקרנות בשל תשלום קצבאות, וזאת בהתאם למנגנונים שונים הקבועים בחוק, ובכפוף לסייגים הקבועים בחוק לעניין זה. עוד נקבע בחוק כי כל סיוע נוסף שיינתן לקרנות שבהסדר לאחר מועד קבלת התיקון המוצע, ככל שיינתן, יבוא על חשבון כרית הביטחון, כך שסכום הסיוע הנוסף יופחת מכרית הביטחון.

ערך הפיצוי העתידי, ליום המאזן, בגין כרית הביטחון מחושב בהתאם לאמור בחוק, כהפרש בין:

1. גירעון אקטוארי ליום המאזן, כאשר הריבית חסרת הסיכון הינה לפי ווקטור הריביות ליום המאזן.
2. גירעון אקטוארי ליום המאזן, כאשר הריבית חסרת הסיכון הינה לפי ריבית קבועה בשיעור 4%.

בחוק נקבע גם כי השימוש שיעשו הקרנות בכל שנה בכרית הביטחון תהיה עד לאיפוס הגרעון, ולא תיצור עודף.

בהתאם לאמור בחוק, השווי המתואם ליום 31 בדצמבר 2025 של תקרת כרית הביטחון לכל הקרנות הוותיקות שבהסדר הוא כ-26,883 מיליון ש"ח.

בהתאם לקבוע בסעיף 10טו78(ג) לחוק, מחשבים את סכום הכרית באופן הבא:

- (1) צבירת העבר- סעיפים קטנים (1) עד (4) קבועים את אופן החישוב של הסכום שהצטבר משנת 2009 ועד מועד המאזן של הגירעון שנוצר בשל ההפרש בין ריבית חסרת סיכון לבין ריבית שנתית צמודה למדד של 4% ובגין אותה התקופה.
צבירת העבר מכרית הביטחון, נכון ליום המאזן, עומדת על סך של 368 מיליון ש"ח.
- (2) צבירת העתיד- סעיף קטן (5) קובע את אופן החישוב של הסכום שייצבר בגין העתיד, מהשנה שלאחר שנת המאזן ועד מימוש מלוא התחייבויות הקרנות לעמיתיהן.
- (3) סעיף קטן (6) קובע את אופן החישוב של קיזוז הסכומים שיתקבלו במסגרת מימוש כרית הביטחון. נכון למועד המאזן, טרם התקבל סכום כלשהו במסגרת מימוש כרית הביטחון. הסכומים אמורים להתקבל לאחר אזילת נכסי הקרנות וכנגד התשלומים לעמיתים.

ליום 31 בדצמבר 2025, הקרנות מאוזנות, לפני שימוש בכרית הביטחון ולכן לא נרשם בדוחות הכספיים סכום מכרית הביטחון.

ביאור 11 - התחייבויות פנסיוניות וגרעון אקטוארי (המשך)

1. יתרת גרעון הקרן

1. הקרן צפויה לקבל סיוע ממשלתי לפי הוראות החוק, אלמלא הסיוע כאמור היה לה גרעון אקטוארי שגובהו נאמד בסך 1,684 מיליון ש"ח (בשנה הקודמת -1,758 מיליון ש"ח).
 2. הגובה השפעת השינוי בריבית ההיוון ובתשואת הקרן על הגרעון לפני סיוע ממשלתי עתידי הסתכמה לסך של 34 מיליון ש"ח (שנה קודמת 173 מיליון ש"ח)
 3. הגרעון עשוי להשתנות בעיקר בשל שינויים שיחולו בהנחות אקטואריות ובגורמים נוספים המובאים בחשבון בעריכת מאזנים אקטואריים (לרבות שינויים בריבית ההיוון, תשואת הקרן, טיוב נתונים, והכרעות בתי המשפט בתיקים עקרוניים).
 3. הסיוע הישיר הוקצה כך ששיעור הגרעון ביחס להתחייבויות הפנסיוניות ברוטו יהיה זהה בכל אחת מהקרנות שבהסדר.
 - במקרה שבו ייווצר בעתיד גירעון או עודף אקטוארי בקרנות, בשיעורים הקבועים בסעיף 64 לתקנון האחיד, יופעלו מנגנוני האיזון האקטוארי הקבועים בסעיף האמור.
 4. הערכת ההתחייבויות הפנסיוניות של קרן פנסיה מבוססת על תחזית של תזרימי כספים עתידיים הצפויים על פי מערכת הנחות אקטואריות.
 - תזרימים אלו בפועל עלולים להיות שונים מהצפוי, עקב שוני אפשרי בין המציאות בפועל בעתיד לבין התחזיות.
 5. מערכת ההנחות שעליהן מבוסס המאזן האקטוארי כפופה לשינויים שעשויים לחול בה בעתיד, בהצטבר מידע מעודכן ביחס לגורמים שיש להם השפעה על המשך תקפותן של ההנחות, כגון: שינויים בהתפתחות תוחלת החיים, שינויים רגולטוריים, שינויים כלכליים, ועוד.
- השינויים האפשריים המפורטים לעיל, ישפיעו בהתרחשם, על גובה העודף או הגרעון האקטוארי של הקרן.

ביאור 12 - הכנסות (הפסדים) מהשקעות

ההרכב:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	
9,972	16,896
159	416
-	81
<u>10,131</u>	<u>17,393</u>
9,462	20,494
2,971	3,537
59,919	45,070
<u>72,352</u>	<u>69,101</u>
-	174
<u>82,483</u>	<u>86,668</u>

מניירות ערך שאינם סחירים
מאגרות חוב ממשלתיות מיועדות
מאגרות חוב אחרות
ממניות וניירות ערך אחרים

מניירות ערך סחירים
מאגרות חוב ממשלתיות
מאגרות חוב אחרות
ממניות וניירות ערך אחרים

מפיקדונות

ביאור 13 - הכנסות אחרות, נטו

ההרכב:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	
31	35
242	303
110	120
59	-
15	138
6	4
<u>463</u>	<u>600</u>

תפעול הסכמי שלמות
הכנסות מעמיתים טק
הכנסות ממתן שירותים
פיצוי מחברת ביטוח בגין תביעה כספית
אחרות
ריבית פיגורים

ביאור 14 - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		א. ההרכב:
2024	2025	
אלפי ש"ח		
4,236	6,761	שכר ונלוות
2,583	3,535	החזקת משרד ותפעוליות שונות
2,742	3,837	מחשוב
9,561	14,133	

ב. 1. משנת 2005 מסופקים שירותי המחשוב על ידי עמיתים טק בע"מ (חברה שורה). הוצאות מחשוב כוללות העמסת עלויות שירותי המיכון המסופקים כאמור.

2. ביום 20 בספטמבר 2007 נחתם באישור וועדת המנהלה הסכם בין כלל 8 הקרנות שבהסדר, שמטרתו לעגן משפטית את התפעול המשותף של הקרנות במציאות של איחוד תפעולי. ההסכם נועד להסדיר את הנושאים הבאים:

- עבודתם של כלל עובדי הקרנות, שכל אחד מהם מועסק ע"י קרן ספציפית, עבור כלל הקרנות.
- העמסת עלויות התפעול המשותף וכללי ההתחשבות בין הקרנות.
- תחימת האחריות המשפטית בין הקרנות בנושא התפעול.

3. משנת 2007 הועמסו כלל הוצאות הניהול על הקרנות השונות בהתאם למודל ההעמסה המפורט בהסכם - ראה ביאור 11.

ביאור 15 - השתתפות בהוצאות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		ההרכב:
2024	2025	
אלפי ש"ח		
1,683	1,860	דמי ניהול מקופת גמל למטרה אחרת
1,683	1,860	

קופות הגמל של חקלאים משלמות לחברה על בסיס חודשי דמי ניהול עבור שירותים שונים, כמפורט להלן:

מקופת גמל למטרה אחרת - 2% מההון הצבור.

ביאור 16 - התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות

א. לתאריך המאזן ולתאריך פרסום הדוחות הכספיים קיימות מספר תביעות נגד הקרן, ובכללן תביעות עמיתים וגמלאים בגין זכויותיהם בקרן הפנסיה ותביעות אחרות. להערכת ההנהלה, על סמך הצהרת יועציה המשפטיים, אין לראות בתביעות שאינן מפורטות בביאור זה, כתביעות שיכולות להשפיע מהותית על מצב הקרן או שלא ניתן להעריך את סיכויי הצלחתן, ועל כן לא נרשמה בגינן הפרשה בדוחות הכספיים.

ב. גביית חובות מעסיקים – חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 מטיל אחריות על קרן הפנסיה להבטיח זכויות פנסיה לעובדים אם המעביד פיגר בתשלומיו, אלא אם כן נקטה הקרן בכל ההליכים הקבועים בחוק. הקרן פועלת לגביית החובות מול המעסיקים. קיימות תביעות נוספות שהקרן הינה צד להן, אשר נובעות מאי העברת דמי גמולים על ידי מעסיקים. לדעת ההנהלה, בהסתמך על חוות דעתם של יועציה המשפטיים, תביעות אלה אינן ניתנות להערכה או כימות, במלואן.

ג. אמיר שגב ואח' נ' מבטחים (הוגשה כנגד כל הקרנות)

בחודש דצמבר 2020 הגישו גמלאים המקבלים קצבה מהקרנות תביעה ובקשה להכיר בה כייצוגית בבית המשפט המחוזי בתל אביב. לטענת התובעים, בהתאם לסעיף 9א לפקודת מס הכנסה, לאחר תיקון 190, היה על הקרנות לזכות את הגמלאים בגין יתרת הפטור במסגרת תשלומי הקצבה החודשית ללא כל צורך בקבלת אישור נוסף מרשות המיסים.

אולם, גם לאחר שקיבלו הקרנות אישור מרשות המיסים לביצוע הפטור הנוסף במסגרת הקצבה החודשית, הן לא עשו כן ולא יידעו את חברי הקבוצה בדבר זכותם זו. התובעים מבקשים לאשר את התובענה כייצוגית ולהגדיר את הקבוצה כ- "כל יחיד אשר הגיע לגיל הזכאות המקובל ו/או קיבל קצבה יחידה מאת קרנות הפנסיה שבהסדר ואשר לא היוו את קצבתו, שמשלמת הקצבה שלו לא זיכתה את קצבתו ביתרת הפטור המגיעה לו על פי סעיף 9א לפקודה ובהתאם להוראות תקנה 9(ג) לתקנות מס הכנסה (ניכוי ממשכורת ומשכר עבודה), תשנ"ג-1993, כולה או חלקה, וזאת החל מיום 1 בינואר 2011 ואילך". וכן מבקשים להורות לקרנות להשיב ו/או לפצות ו/או לשפות את חברי הקבוצה בגין כל סכומי המס שניגבו מהם ביתר כמפורט בבקשה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית. התביעה והבקשה לאשרה כייצוגית נמסרו לקרנות בשלהי ינואר 2021. בשלב זה טרם נלמדו טענות הבקשה והעובדות הקשורות בה ולפיכך לא ניתן להתייחס לשאלת סיכויי התביעה.

ביום 12 באפריל 2021 הוגשה בקשה לסילוק על הסף של ההליך הייצוגי מטעמים של סמכות עניינית, מאחר שמדובר לטעמנו בסוגיה שנמצאת בסמכות בית הדין לעבודה, המבקשים הגיבו עליה ביום 21 באפריל 2021.

ביום 27 במאי 2021 התקיים דיון קדם משפט בבקשה הייצוגית. הובהר כי קיימים קשים מהותיים בבסיס הבקשה וכי היא אינה רלוונטית למרבית המבקשים. נקבעה לתזכורת פנימית ליום 12 בספטמבר 2021, כאשר עד ליום זה על הצדדים לעדכן את בית המשפט בדבר התקדמות ההליכים בתובענה שהגיש המבקש כנגד רשות המיסים וכן כיצד המבקשים מבקשים להתקדם עם תביעתם ובקשתם. לבקשת התובעים נדחה מועד העדכון, עקב העובדה שטרם ניתנה החלטה בתביעה כנגד רשות המיסים, נדחה לחודש אפריל 2022.

ביום 28 באפריל 2022 הודיעו התובעים כי ביום 27 באפריל 2022 ניתן פסק דין בתביעה נגד רשות המיסים וכי התובעים לומדים את האמור בפסק הדין. במהלך חודש יוני 2022 הגישו המבקשים עמדה ובה הם טוענים כי יש להמשיך בניהול ההליך וזאת משום שלטענתם פסק הדין בתביעה כנגד רשות המיסים לא נותן מענה לנזק שנגרם לגמלאים בשנים: 2015-2012 וכן משום שלא כל הגמלאים יפנו לרשות המיסים על מנת לקבל החזר של סכומי המס שנוכו מקצבאותיהם. עוד ביקשו המבקשים להתיר להם לצרף תובעים נוספים. בחודש יולי 2022 הגישו הקרנות תגובה המתנגדת להודעת התובעים. לעמדת הקרנות נוכח הקביעות בעניין רשות המיסים אין מקום עוד לתביעות כנגדן שכן ניתן מענה נגד רשות המיסים. לטענת הקרנות בתביעה נגד רשות המיסים נקבע במפורש שרשות המיסים הורתה למשלמי הקצבאות כיצד לפעול ולא התירה להם לתת את הפטור הנוסף, אלא בהתאם לאישור מרשות המיסים. הקרנות טוענות כי תביעה ביחס לשנים 2013-2012 התיישנה וביחס לשנים 2015-2014 אין לתובעים עילת תביעה, בהינתן העובדה שהקרנות פנו לגמלאים מספר פעמים בעניין הפטור הנוסף ובהינתן העובדה שהגמלאים יכלו לפנות במועד הגשת התביעה נגד רשות המיסים (2018) ולדרוש החזר מס שנוכה בהתעלם מהפטור הנוסף לו הם זכאים משנת 2012.

ביאור 16- התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

ג. אמיר שגב ואח' נ' מבטחים (המשך)

עוד נטען, כי כספי המס שנוכו הועברו לרשות המיסים ואין הצדקה לחייב את הקרנות לפצות את הגמלאים, אלה שפנו לרשות המיסים ואלה שלא פנו להשבתם. עוד הובהר כי אין לקרנות מקור כספי לפיצוי הגמלאים. בקשת אישור מתוקנת הוגשה במהלך חודש אוקטובר 2022 וכן הוגשה בקשה מתנגדת למתן אפשרות להגיש הודעת צד שלישי בידי הקרנות

הקרנות הגישו תגובה מתוקנת לבקשת האישור וכן בקשה להתיר להן להגיש הודעת צד שלישי נגד המדינה. בקשתן נענתה חרף התנגדות המבקשים (התובעים). הודעה לצד שלישי נגד המדינה הוגשה בהתאם להחלטה. על המדינה להגיש תגובה להודעה לצד שלישי. הקרנות הגישו בקשה לסילוק על הסף של התביעה נגד 4 קרנות אשר המבקשים לא בוטחו בהן, בהיעדר עילת תביעה. המבקשים התנגדו לבקשת הקרנות. ביום 31 בינואר 2023 קיבל בית המשפט את בקשת הקרנות והורה על מחיקת התביעה נגד ארבע הקרנות על הסף בהיעדר עילת תביעה אישית, תוך חיוב המבקשים בהוצאות. דיון בבקשת האישור נקבע ליום 25 ביוני 2023.

בדיון בבקשת האישור מיום 25 ביוני, 2023 הציע בית המשפט למדינה להיות במעמד של צד דרוש בבקשת האישור חלף בקשתה לצרפה כתבעת, ותוך שמירת זכות טיעון שלה במלואה. הקרנות ביקשו מבית הדין להורות למבקשים לגלות את כל מסמכי השומות למס הכנסה שהגישו במהלך השנים, אף שחלף מועד הגשת בקשות מקדמיות, משום שהעובדות בעניין זה התגלו לקרנות זמן קצר לפני כן. בית המשפט הורה למבקשים להגיב לכך תוך 7 ימים. המבקשים הודיעו כי הם מתנגדים לחשיפת המסמכים מפאת העיתוי ומטעמים נוספים וכן ביקשו להורות שהכרעה בבקשה תינתן על יסוד המסמכים ללא צורך בהוכחות ובחקירת המבקשים ויתר המצהירים. עוד ביקשו שהמדינה לא תהיה צד בבקשת האישור. על כן הגישו הקרנות בקשות מפורטות בעניין גילוי המסמכים וכן הודיעו כי הן עומדות על כך שהמבקשים יחקרו על תצהירם. ביום 12 ביולי 2023 נדחתה בקשת המבקשים לבטל את ישיבת ההוכחות, כאשר בית המשפט קבע כי שאלת קיומו של הנזק הנטען טעונה חקירה וכך גם נושאים נוספים, ואילו בהתייחס למדינה כצד ג' ניתנה למדינה אפשרות להגיש תצהיר וכן להתייחס למעמדה בהליך. בהמשך לכך, הוגשו תגובות של המדינה ושל המבקשים.

ביום 4 בספטמבר, 2023 נתנה החלטה של בית המשפט, לפיו התקבלה במלואה בקשת הקרנות לגילוי מסמכי שומת המס שהגישו המבקשים במהלך כל השנים מאז תיקון 190 לפקודת מס הכנסה ונדחתה עמדת המבקשים בנדון. עוד נדחתה עמדת המבקשים בדבר אי מתן מעמד בהליך בקשת האישור לרשות המיסים. נקבע, כי עמדתה תועיל לביור הבקשה והכרעה בה הן בהתייחס לטענות המבקשים והן בקשר עם טענות ההגנה של הקרנות. נקבע, כי רשות המיסים תגבה את עמדתה בתצהיר ערוך כדיון. בשל המצב הביטחוני נדחו מועדי הגשת תצהיר הרשות וגילוי מסמכי השומות.

ביום 14 בדצמבר 2023 התקיים דיון ההוכחות בבקשת האישור. נחקרו כל המבקשים, עד הקרנות דני אייזנברג ושתי עדות מטעם רשות המיסים. בתום הדיון נקבעו מועדים להגשת סיכומי הצדדים בבקשה האישור והיקפם. הגשת סיכומי שלושת הצדדים אמורה להסתיים בחודש יוני 2024.

סיכומי המבקשים הוגשו. הקרנות הגישו את סיכומיהן בבקשת האישור ובהודעת צד ג' בחודש מרס 2024. במהלך חודש מאי 2024 יוגשו סיכומי רשות המיסים בהודעת צד ג' ובמהלך חודש יולי 2024 יוגשו סיכומי התשובה של המבקשים וסיכומי התשובה של הקרנות בהודעה לצד שלישי.

עובר להגשת סיכומי הקרנות, הן הגישו ביום 26 במרס, 2024 בקשה לצירוף ראיות שאותרו בעניין הדיאלוג שהתקיים בין הקרנות ובין רשות המיסים ובעניין פגישה שהתקיימה עם אחד המבקשים ואשתו. בעקבות בקשה זו, המבקשים ביקשו למחוק את הסעיפים בסיכומי הקרנות שהתייחסו לכך, ולאחר תגובות לבקשות, החליט בית המשפט ביום 26 באפריל, 2024 לאפשר למשיבות הגשת הראיות הנוספות ולדחות את הבקשה למחיקת סעיפים מסיכומי המשיבות בהן התייחסו אלו לראיות הנוספות, בצד חיוב הקרנות בהוצאות בשל התנהלותן בהגשת הראיות הנוספות.

ביום 5 בנובמבר 2024 ניתנה החלטה בבקשת האישור. בהחלטתו אישר בית המשפט את התובענה כייצוגית וקבע כי הבקשה עומדת בתנאי חוק תובענות ייצוגיות ועומדת בהלימה לתנאים הקבועים שם לצורך אישורה.

בית המשפט דחה את טענת המבקשים בעניין אופן יישום הפטור הנוסף על הגמלאים ובקשר להנחיות רשות המיסים וקבע כי הקרנות פעלו בהתאם להנחיות רשות המיסים.

ביאור 16- התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

ג. אמיר שגב ואח' נ' מבטחים (המשך)

בית המשפט התייחס לפסק הדין שניתן בתובענה ייצוגית אחרת - שביט נ' רשות המסים, בו אושר הסדר הפשרה בין הצדדים בעניין הנחיות רשות המסים לאופן יישום תיקון 190 בקצבאות הגמלאים. בפסק הדין נקבע כי הנחיות רשות המסים היו בלתי ברורות ובחוסר הלימה לנוסח התיקון.

בית המשפט דחה את טענת המבקשים, לפיה כביכול היה על הקרנות לפעול ביתר שאת מול רשות המסים וקבע כי בהתנהלותן של הקרנות אל מול רשות המסים הן עמדו בחובותיהן כלפי הגמלאים שלהן.

בית המשפט קבע בהחלטתו לאשר את התביעה כייצוגית, כי הוא נוטה לקבל את טענות המבקשים כי הקרנות הפרו את חובת הזהירות והאמון החלות עליהן והתירשו בכל הנוגע ליידוע הגמלאים ופנייה אליהם על מנת שיפעלו לממש את הפטור בקצבאותיהם. כך, לאחר שקיבלו בשלהי 2013 אישור מסויג מרשות המסים – היה עליהם לפנות אל הגמלאים הוותיקים והחדשים ולידע אותם ולהציג בפניהם את האפשרויות למימוש הפטור.

בית המשפט קבע כי נוסח ההודעה שנשלחה לגמלאים בתחילת שנת 2013 לא היה בהיר דיו ולא הובאה ראייה לכך שהמכתבים אכן נשלחו; כי לא נשלחה הודעה נוספת לגמלאים בעקבות ההקלות שהקרנות השיגו מרשות המסים בנובמבר / דצמבר 2013; וכי עד חודש אוגוסט 2020 לא נשלחה כל הודעה נוספת לגמלאים.

טענות ההגנה של הקרנות בעניין זה, לרבות טענותיהן בדבר היעדר קשר סיבתי בין ידוע הגמלאים ובין הנזק שנגרם (אי קבלת הפטור) – נדחו.

בית המשפט דחה את טענות הקרנות בדבר היעדר עילת תביעה אישית למבקשים (למעט בעניין מבקשת אחת) וכן דחה את יתר טענות הקרנות כנגד קבלת הבקשה לאישור (לרבות טענת התיישנות, וטענת מעשה בית דין לאור עניין שביט) וכן את טענותיהן כי הבקשה אינה מתאימה להיות נדונה בדרך של תובענה ייצוגית לאור הצורך בבדיקות פרטניות לכל חבר קבוצה וקבע כי ניתן להתגבר על קושי זה באמצעות חלוקת קבוצת הגמלאים לתתי קבוצות.

בית המשפט קיבל את עמדת הקרנות כי יש בסיס להודעת צד ג' שהגישו נגד רשות המסים (לאחר קבלת רשות), דחה את טענותיה של רשות המסים בעניין זה וקבע כי יש להותירה כצד שלישי בהליך.

בית המשפט קבע, כי די בהכרעות בית המשפט בעניין שביט – רשות המסים, בדבר התנהלות הרשות כדי להצדיק את צירופה של הרשות כצד ג' להליך וכי קיימת אפשרות סבירה לכך שייקבע, ככל שהתביעה הייצוגית כנגד הקרנות תתקבל, כי רשות המסים נושאת באחריות נזיקית כמעוללת במשותף. עוד התייחס בית המשפט לעובדה שהמסים היתרים שנוכו מהקצבאות הועברו לרשות המסים, ולאפשרות כי הותרת כספי מסים אלה בידי רשות המסים תחשב כעשיית עושר ולא במשפט.

בית המשפט פסק הוצאות בסך 50,000 ש"ח לטובת ב"כ המבקשים בגין פועלו עד שלב זה וקבע מועדים להגשת כתבי הגנה. בית המשפט הורה לצדדים לפרסם בעיתונים יומיים מודעה בדבר אישור התובענה כייצוגית ולהגיש כתבי הגנה: הקרנות תוך 60 ימים ורשות המסים תוך 120 ימים.

הקרנות סבורות כי בהחלטה נפלו שגיאות מהותיות וכי נכון יהיה להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על ההחלטה.

ועל כן הגישו בקשה לעיכוב ביצוע ההחלטה. לאחר קבלת עמדות הצדדים, החליט בית המשפט המחוזי לעכב את ביצוע ההחלטה בבקשת האישור עד לסיום ההליכים הערעוריים.

הקרנות הגישו לבית המשפט העליון, בחודש ינואר 2025, בקשת רשות ערעור על החלטת האישור. שעיקר נימוקיה הם מעשה בית דין; קיומה של דרך יעילה וצודקת להליך בדמות פנייה לרשות המסים לאור עצירת מרוץ ההתיישנות עקב נקיטת ההליך הייצוגי הקודם נגדה באותו עניין, שמנתקת את הקשר הסיבתי לגבי השנים 2014 ואילך, ואילו טענות לגבי השנתיים שקדמו לכך התיישנו; והשונות בין חברי הקבוצה.

המדינה הגישה גם היא, בחודש ינואר 2025, בקשת רשות ערעור על החלטת האישור, בבית המשפט העליון. נימוקי רשות המסים דומים ברובם לנימוקי בקשת רשות הערעור שהגישו הקרנות. רשות המסים אינה מסכימה לטענת עצירת מרוץ ההתיישנות הרחבה של הקרנות. וכן היא מתנגדת להחלטה לאשר את הודעת הצד השלישי שהגישו נגדה הקרנות.

ביום 10 בפברואר 2025 ניתנה החלטה ראשונה בבקשות רשות הערעור, לפיה הבקשות טעונות תשובה. ניתנה למשיבים (הגמלאים התובעים) זכות להשיב עד 9 במרס, 2025; וכן ניתנה לרשות המסים רשות, ככל שהיא מבקשת, להשיב לבקשת רשות הערעור של הקרנות. ניתנה לקרנות ולרשות המסים זכות להגיב לתשובות עד 30 במרס 2025. לבקשת ב"כ התובעים ובהסכמת הקרנות והמדינה ניתנה לצדדים ארכה להגשת כל אלה, אשר תושלם עד 5 באפריל 2025.

ביאור 16- התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

ג. אמיר שגב ואח' נ' מבטחים (המשך)

לבקשת ב"כ התובעים ובהסכמת הקרנות והמדינה ניתנה לצדדים ארכה להגשת התשובות והתגובות, אשר הוגשו במהלך אפריל 2025.

ביום 24 ביולי, 2025 התקיים דיון בבקשת רשות ערעור שהגישו הקרנות ורשות המיסים. בית המשפט העליון לא דן בבקשות רשות ערעור לגופן אלא הציע לרשות המיסים להסכים להשבת מיסים עודפים ששולמו עקב אי יישום הפטור הנוסף בקצבאות זקנה ששולמו לגמלאים בשנים 2014 ואילך והציע שהקרנות תפעלנה מול הגמלאים לסיוע בהגשת בקשות החזר לפי רשימה שתמציא להם רשות המיסים ואומדן של הסכומים להשבה.

במהלך התקופה מאז הדיון בבית המשפט העליון נוהל משא ומתן בין הצדדים ונדחה מעת לעת מועד מתן ההודעה לבית המשפט בעניין הסדר פשרה. בחודש פברואר 2026 הגיעו הצדדים לנסח מוסכם של הסדר פשרה ונספחיו לפיו רשות המיסים תשיב לגמלאים מס עודף שנוכה מקצבאותיהם עקב אי יישום הפטור הנוסף מקצבה מזכה בשנים 2016 – 2024 והקרנות תסייענה בעניין באמצעות פנייה שלהן אל הגמלאים לפי רשימה שתעביר אליהן רשות המיסים ומתן סיוע בהליך פשוט יחסית לבקש החזר מס עודף שנוכה. בקשת האישור ונספחיה הועברו לאישור הייעוץ המשפטי לממשלה, כנדרש, בטרם יועברו לבית המשפט לאישור. בינתיים (נכון ליום 22 בפברואר 2026) מקיימים הצדדים מו"מ בעניין תיקוני ניסוח והגהות של המסמכים. המועד הנדחה למתן דיווח לבית המשפט העליון הוא 2 במרס, 2026.

ד. ששון עטרי ואברהם גרינפלד נ' מבטחים ואח' (הוגשה כנגד כל הקרנות)

ביום 17 בפברואר 2021 הגישו ששון עטרי ואברהם גרינפלד תביעה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב ובקשה להכיר בה כייצוגית. לטענת המבקשים אין לראות בתשלום פנסיה מוקדמת במימון מעסיק כהכנסה המצדיקה מבחן הכנסה לנכה בהתאם לתקנון הקרן. המבקשים מעריכים את התביעה בסכום של כ- 12 מיליון ש"ח. התביעה והבקשה לאשרה כייצוגית נמסרו לקרנות בשלהי חודש פברואר 2021. בשלב זה טרם נלמדו טענות הבקשה והעובדות הקשורות בה ולפיכך לא ניתן להתייחס לשאלת סיכוני התביעה. הקרנות הגישו את תגובתן לבקשה בחודש ספטמבר 2021. דיון מוקדם נקבע ליום 23 בדצמבר 2021 ודיון הוכחות נקבע ליום 31 במרס 2022. ביום 24 באפריל 2022 נענה בית הדין חלקית לבקשת התובע והורה כי הממונה על שוק ההון ימסור עמדה בהליך. בית הדין לא קיבל את הבקשה לצירוף הממונה להליך. ביום 6 בספטמבר 2022 הגיש התובע בקשה לתיקון התביעה והוספת מבקשים – גמלאית קג"מ ועמותת "הצלחה". ביום 6 באוקטובר 2022 הגישה הקרן תגובה לבקשת התיקון ובה התנגדה לצירוף עמותת "הצלחה" והותירה לשיקול דעת בית הדין את הבקשה לצירוף גמלאים של קג"מ.

עמדת הממונה על שוק ההון הוגשה במהלך חודש נובמבר 2022. בהתאם לעמדת הממונה, הכנסתו של העמית מקצבה מוקדמת היא הכנסה פאסיבית אשר אינה נובעת מיגיעה אישית של העובד. כמו כן, ציינה הרשות כי ההכנסה מפנסיה מוקדמת נחשבת כקצבה בהתאם להוראות סעיף 2(5) לפקודה, וכי לפי לשונו של סעיף 36 לתקנון אין זה מקור הכנסה המנוי בסעיפים 2(1) ו-2(2) לפקודה. עמדת הרשות הבחינה בין פנסיה מוקדמת במימון המעסיק ובין דמי אבטלה, אף ששתייהן נכללות בסעיף 2(5) לפקודה.

לאחר הגשת עמדת הממונה, ובהנחיית בית הדין נערך מו"מ לפשרה בין הצדדים. המו"מ לא צלח. ולפיכך הוגשה ביום 7 בפברואר 2023 בקשת הצדדים למתן החלטה בבקשת התובעים לצירוף תובעים ובקשת הקרנות לסילוק על הסף של התביעה נגד הקרנות אשר נגדן לא קיימת עילת תביעה אישית. דיון בבקשת האישור נקבע ליום 11 במאי 2023.

ביום 12 במרס 2023 ניתנה החלטת בית הדין האזורי לפיה נדחתה הבקשה לתיקון כתב התביעה ולהוספת מבקשים. בהחלטה צוינה העובדה כי ממילא ההחלטה שתינתן בתביעת עטרי וגרינפלד (שבוחטו במקפת) תחול על כולם, וכי המטרה בהוספת המבקשים היא להוסיף נפח לתביעה על מנת להשליך על גמול התובע, דבר שבית הדין לא מצא לנכון להיענות לו. עמיתים נמחקה מההליך בהסכמת המבקשים. באשר לבקשתנו למחוק את הקרנות הנוספות, נקבע כי הבקשה תתברר לאחר שמיעת המצהירים, במסגרת בקשת האישור, בשים לב להליך התלוי ועומד בבג"ץ בעניין וולף.

ביאור 16- התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

ד. ששון עטרי ואברהם גרינפלד נ' מבטחים ואח' (המשך)

למחרת, 13 במרס 2023, הגישו המבקשים בקשת רשות ערעור על החלטה. בית הדין הארצי לעבודה הציע לצדדים להסכים כי הדיון בעניין זה יוחזר לבית הדין האזורי לעבודה וזה יכריע בבקשה מחדש במסגרת החלטתו בבקשה לאישור התביעה כייצוגית. הקרנות הודיעו כי אינן מסכימות להצעת בית הדין הארצי, ולפיכך נקבע כי עליהן למסור את תגובתן לבקשת רשות הערעור עד 4 במאי 2023 וכך עשו. המבקשים השיבו לתגובה ביום 7 במאי 2023.

דיון הוכחות בבקשת האישור התקיים ביום 11 במאי 2023 ובסיומו התיק נקבע לסיכומים. נוכח עמדת הממונה על שוק ההון אשר תומכת בעמדת התובעים נערכה חשיבה מחודשת בנושא בקרנות והתגבשה החלטה באישור המנהל המיוחד לקבל את עמדתו הפרשנית של הממונה על שוק ההון והעמדה שבבקשת האישור.

הודעה על כך נמסרה לבית הדין הארצי לעבודה בחודש יוני 2023 ובהמשך לבית הדין האזורי לעבודה במקביל נוהל דין ודברים עם בא כוח המבקשים על מנת לגבש הסכמה בדבר אופן הטיפול בביצוע, מועדים לבצוע ומתן פסק דין ושכר טרחה הגמול שייקבעו בגדרה. המו"מ בין הצדדים טרם הושלם.

נוכח האמור ביום 1 באוגוסט, 2023 הוגשה בקשה להארכת המועד להגשת סיכומי המבקשות עד ליום 1 בספטמבר, 2023. בהמשך נדחו המועדים להגשה בפרק זמן נוסף.

הקרנות החלו לבצע את החלטת המנהל המיוחד לביטול מבחן השתכרות בהתייחס לפנסיות תקציביות ולהשבת סכומים שניגבו בעבר. חלק מהגמלאים קיבלו החזר בקצבת חודש ספטמבר 2023. המהלך יושלם בחודשים הקרובים.

במקביל מתנהל מו"מ עם ב"כ התובעים על מנת להגיש הסדר מוסכם בעניין גמול לתובעים המייצגים ושכ"ט.

המשא ומתן עם בא כוח התובעים לא צלח, נוכח פערים גדולים בין עמדות הצדדים. בנסיבות אלו הקרנות הגישו את סיכומיהן בחודש אפריל 2024 וקעת ממתנים לפס"ד.

ביום 7 לאוגוסט 2024 ניתנה החלטתו של בית הדין האזורי לעבודה, במסגרתו נדחתה הבקשה לאישור התובענה הייצוגית לאור שינוי המדיניות של קרן מקפת בעניין השתכרות יתר של נכה בפרישה מוקדמת וביצוע תשלומים למפרע בעקבות שינוי המדיניות האמור. בית הדין החליט, לאחר בחינת כל השיקולים הרלוונטיים של המקרה, שיש לפסוק לכל אחד מהמבקשים גמול בסך של 10,000 ש"ח, וכן לפסוק לבאי כוחם שכר טרחה בסך של 50,000 ש"ח.

התובעים הגישו ערעור על פסק הדין בבית הדין הארצי לעבודה. כתב הערעור שהגישו התובעים נמסר לקרן בסוף פברואר 2025. הערעור נסב אודות דחיית בקשת האישור; דחיית הבקשה לצירוף תובעות נוספות - גמלאית קג"מ ועמותה ציבורית (אשר צירופן התבקש לצורך הגדלת הקבוצה והגמול ושכר הטרחה); גובה הסכומים שנפסקו לתובעים הייצוגיים ושכר הטרחה לבא כוחם. למעשה, הערעור כולו עוסק בשכר הטרחה ובגמול שנפסקו למערערים ובא כוחם בפסק הדין. נקבעו סדרי הגשת הסיכומים על ידי המערערים והקרנות עד 5 במאי, 2025.

בדיון בערעור ביום 10 ביוני, 2025, לאחר שנשמעו עמדות הצדדים, הציע בית הדין הארצי לצדדים להסמיך אותו לפסוק לפשרה לפי סעיף 79א לחוק בתי המשפט, עד פי 3 מהסכומים שנפסקו בבית הדין האזורי. הצדדים הסכימו ובית הדין הארצי פסק כי מקפת תשלם 106,000 ש"ח לב"כ המייצג ו-18,000 ש"ח לכל אחד משני המערערים (פחות הסכומים ששולמו להם לפי פסק הדין האזורי בסך של כ-70,000 ש"ח). כמו כן בהתאם להחלטה הוגש תצהיר תומך בעובדות בעניין הודעת הביצוע שמסרה הקרן לבית הדין האזורי. בכך תם הטיפול בתיק.

מדובר בבקשה לאישור תובענה ייצוגית, שהגישו שני גמלאים בסוף חודש פברואר 2020, ובה הם טוענים כנגד דרך החישוב של הריבית לעניין חישוב תקרת השכר בקרנות בשיטת "שלוש שנים" וסבורים כי החישוב המבוצע מחסיר חודש אחד וזאת, לשיטתם, בניגוד לתקנון. לכן, הוגשה הבקשה בשם הקבוצה הרלוונטית של העמיתים ונתבע סכום של כ-75 מיליון ש"ח. הקרנות לומדות את הבקשה שהגיעה לעיון.

תגובת הקרנות לבקשה הייצוגית הוגשה ובעקבותיה הגישו המבקשים תשובה לתגובה. בנוסף הודיעו הקרנות שהן מתנגדות לבקשה להוסיף את קרן נתיב כמשיבה ונתבעת עקב חוסר עילה ועקב הצורך לתקן את הבקשה הייצוגית והתביעה.

בדיון שהתקיים ביום 14 בדצמבר 2020 נקבע, כי טענות הקרנות בעניין סילוק על הסף תידונה יחד עם הבקשה הייצוגית עצמה.

ביום 14 במרס 2021 התקיים דיון בבקשה וכן דיון הוכחות קצר ובסיומו סוכם על מועדי הגשת הסיכומים בתיק. בית הדין ביקש לקבל את עמדת רשות שוק ההון בשאלות שעולות בהליך המשפטי עד ליום 1 בנובמבר, 2021, לאחר מכן תינתן לצדדים שהות של 30 ימים להתייחס לעמדה, ואז יועבר התיק למתן החלטה.

ביאור 16- התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

ה. וולף וחיים נ' מבטחים ואח' (הוגשה כנגד מבטחים, קגמ, חקלאים, אגד והדסה – השפעה על קרנות שלוש השנים)

ביום 22 באוגוסט 2021 החליט בית הדין כי נכון לקבל את עמדת הממונה על שוק ההון והורה על הגשת עמדה. טרם הוגשה עמדה.
ביום 17 בפברואר 2022 נעתר בית הדין לבקשת הרשות לקבלת ארכה וקבע, כי על הרשות להגיש עמדה עד ליום 24 במרס 2022, כאשר הצדדיים יכולים להתייחס לסוגייה של אוכלוסיות נוספות שיושפעו מההליך עד ליום 3 במרס, 2022.
ביום 31 במרס 2022 הוגשה עמדת הממונה. במהלך חודש מאי 2022 הגישו הקרנות תגובה לעמדת הממונה. המבקש לא הגיש תגובה וניתנה לו אפשרות להגישה עד 1 ביוני, 2022.
ביום 26 ביוני, 2022 ניתנה החלטתו של בית הדין האזורי לעבודה לאשר את התביעה כייצוגית. בית הדין קבע כי פרשנות התובע את הוראות התקנון אשר נתמכת על ידי הממונה על שוק ההון ומתיישבת גם עם הוראות חוק הפיקוח ותכליתו, מבססת לכאורה עילת תביעה שניתן לדון בה כתביעה ייצוגית. אגב כך דחה בית הדין את טענת התיישנות של הקרנות על בסיס ההלכה שנפסקה בפרשת פורסט נגד מבטחים, וקבע, כי טענת התיישנות תתפוס לגבי קצבאות ששולמו 7 שנים או יותר לפני מועד הגשת התביעה.
בית הדין קבע כי אף אם אין לתובעים עילת תביעה ישירה נגד 5 קרנות שיטת שלוש השנים (נוסף למבטחים) הרי שמאחר שהקרנות מנוהלות יחד ולהן תקנון אחד, אין מניעה לאשר את הבקשה גם לגבי יתר הקרנות בשיטת שלוש השנים.
עוד נקבע בהחלטה, כי הקבוצה בשמה תנוהל התביעה הייצוגית היא קבוצת הפורשים החל משנת 2012 – המועד בו החליטה מבטחים לפעול באמצעות מערכת מפנה.

בהחלטה חייב בית הדין את הקרנות לשלם לב"כ התובע שכ"ט בסך של 100,000 ש"ח ונקבעו הסדרים לגבי המשך הדין בתביעה עצמה.
הקרנות הגישו בחודש יולי 2022 בקשת רשות ערעור ובקשה לעיכוב ביצוע עד להכרעה בה. המבקש ביקש למחוק חלקים מהבקשות האמורות והקרן הגיבה לבקשה זו ביום 31 ביולי 2022.
בית הדין הארצי נענה לבקשה לעיכוב פסק דינו של בית הדין האזורי, ביקש להגיע על בקשת רשות הערעור וקבע דיון בה ביום 19 באוקטובר 2022.

ביום 10 באוגוסט 2022 ניתנה החלטה בבית הדין הארצי, לפיה בקשת רשות הערעור דורשת תגובה מצד המשיבים ונקבעו מועדים להגשת תגובה מטעם המשיבים לבר"ע ותשובת הקרנות לתגובה. בית הדין אף הציע כי בקשת רשות הערעור תישמע כערעור.

ביום 19 באוקטובר 2022 הגישו המשיבים תגובה לבקשת רשות הערעור ובה התנגדו להצעה, כי תישמע כערעור. הקרנות הגיבו לתשובת המשיבים ובין היתר הודיעו על הסכמתן לדון בבקשה כבערעור.
בית הדין הארצי קבע כי הבר"ע תישמע יחד עם הערעור שהגישו התובעים על הקביעה כי הקבוצה תכלול רק מבטחים שהקצבה שלהם חושבה במערכת התפעול החדשה של הקרנות (מפנה) ועד 7 שנים למפרע (התיישנות). נקבעו סדרי שמיעת הערעור, התובעים הגישו סיכום טענות בערעור. הקרנות סיכמו את טענותיהן עד 2 בנובמבר 2022.

בדיון שנערך ביום 7 בנובמבר 2022, הציע בית הדין לקרן, כי בנסיבות החריגות של התיק היא תמשוך את בקשת רשות הערעור, בכפוף לקבלת הטענה של הקרן בדבר חוסר היכולת של תובעים שהם עמיתי מבטחים להגיש תובענה ייצוגית כנגד יתר הקרנות בשיטת שלוש השנים. על הקרן להגיש את עמדתה להצעה עד ליום 21 בנובמבר 2022.
הקרנות הודיעו ביום 21 בנובמבר 2022 כי הן מקבלות את הצעת בית הדין הארצי.

ביום 5 בינואר, 2023 ניתן פסק דינו של בית הדין הארצי בערעורים. ערעורם של התובעים בסוגיית ההתיישנות, ותיחום הקבוצה נדחה. ערעורן של הקרנות בסוגיית עילת התביעה התקבל. נקבע, כי התביעה תנוהל נגד מבטחים בלבד, בהיעדר עילת תביעה אישית נגד קרנות אחרות.
ביום 1 בפברואר, 2023 הגישו התובעים עתירה לבג"ץ על פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה, בשלוש סוגיות בהן הכריע פסק הדין: התיישנות, תיחום הקבוצה המיוצגת והקביעה כי התביעה תנוהל נגד מבטחים בלבד.

הדיון בבית הדין האזורי לעבודה בתביעה הייצוגית נדחה, עד להכרעה בעתירה.
בג"ץ הורה לקרנות להגיש תגובה מקדמית לעתירה עד יום 30 במרס, 2023.

ביום 4 במאי, 2023 קיבל בית המשפט העליון את עמדת הקרנות ודחה את העתירה, תוך חיוב העותרים בהוצאות בסך של 7,500 ש"ח לאחר שקבע כי הטענות המועלות בעתירה הינן טענות ערעוריות במהותן, ולא נמצאה בקביעות בית הדין הארצי טעות משפטית מהותית אשר הצדק מחייב את תיקונה, או כי הן מעלות סוגיה עקרונית הראויה לדיון.

הדיון בבית הדין האזורי נקבע לשיבת תזכורת ביום 7 ביוני, 2023, שלאחריו יינתנו הוראות לעניין המשך התדיינות.
הדיון בבית הדין האזורי לעבודה בתביעה הייצוגית חודש בעקבות דחיית העתירה.

ביאור 16- התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

ה. וולף וחיים נ' מבטחים ואח' (המשך)

בשלב זה, נערכה חשיבה מחודשת בעניין בקרנות, נוכח עמדתו של הממונה על שוק ההון בסוגיה הפרשנית של הוראות התקנון ואישור התובענה כייצוגית. בהמשך התגבשה בקרנות באישור המנהל המיוחד עמדה לפיה הקרנות מקבלות את פרשנות התקנון כפי שנקבע לכאורה בהחלטה בבקשת האישור ובעמדת הממונה על שוק ההון והן מבקשות להחיל פרשנות זו, ללא צורך בדיון בתביעה לגופה.

בדיון המוקדם שהתקיים ביום 7 ביוני, 2023 בבית הדין האזורי הודיעה מבטחים על עמדתה ובקשתה וביום 26 ביולי, 2023 הגישה הודעה ובקשה בעניין מתן פסק דין בתביעה הייצוגית ובדבר אופן הפרסום בעניין התביעה ופסק הדין.

ביום 27 ביולי, 2023 הגישו התובעים תגובה להודעת הנתבעת ובעקבות התגובה החליט בית הדין כי התובעים ימסרו נוסח מוצע על ידם למודעה שתפורסם, וזאת עד ליום 3 באוגוסט, 2023; הנתבעת תגיש עד ליום 7 בספטמבר, 2023 תשובה לתגובה שהגישו התובעים, בגידרה היא מתבקשת, בין היתר, להתייחס להצעות התובעים בנושאי פרסום, פסיקתא ופסיקת גמול ושכר טרחה; התובעים יהיו רשאים להשיב תשובה קצרה לתשובת הנתבעת, וזאת עד ליום 12 בספטמבר, 2023;

בדיון שהתקיים ביום 14 בספטמבר, 2023 הניע ביה"ד את הצדדים להסכים לפס"ד חלקי לפיו:

1. מבטחים תתקן את חישוב הקצבאות לחברי הקבוצה בהתאם ותשלם את ההפרשים כנדרש בהתאם להחלטה בבקשת האישור;
2. הגדרת הקבוצה: כל מי שחישבו הזכויות המגיעות או שהגיעו לו ממבטחים הוגבל על פי תקרת שכר קובע בשיטת שלוש שנים אחרונות (כהגדרת המונח בסעיף 46 לתקנון האחד) ובלבד שחישבו הזכויות כאמור היה אמור להיעשות החל מיום 23 בפברואר, 2023;
3. פרסום: פרסום יתבצע באמצעות משלוח מכתבים לכל הזכאים, פרסום באיזור האישי של כל הזכאים וכן באמצעות פרסום פסק דין זה בפנקס התובענות הייצוגיות;
4. ביצוע: יישום פסק הדין ל- 85% מחברי הקבוצה לפחות (כלומר, חברי קבוצה שבדיקת הקצבה שלהם אינה כרוכה בבדיקה ידנית), יושלם בתוך 7 חודשים מיום מתן פסק הדין – 14 בספטמבר, 2023;
5. בתוך 45 ימים מהשלמת התשלום יוגש על הביצוע לרבות הסכומים המגיעים והסכומים ששולמו לכל חברי הקבוצה, שיקול את סוג התשלומים, ללא פרטים מזהים;
6. יישום פס"ד לגבי שאר חברי הקבוצה (כ- 15%), בהינתן העובדה שלרבים מהם החישוב מחדש יצריך התערבות ידנית, יושלם בתוך 18 חודשים מיום מתן פס"ד ודיווח יוגש בתוך 45 ימים בהתאמה.
7. גמול ושכר טרחה: נקבע, כי הכרעה בעניין זה תינתן בנפרד;

במהלך חודש אוקטובר הורה ביה"ד להגיש אומדן/הערכה של הסכום שישולם לגמלאים הזכאים עבור העבר. עוד הורה בית הדין לתובעים להתייחס לאומדן ולהגיש עמדה בעניין שכ"ט וגמול. התובעים הגישו את עמדתם בעניין שכ"ט והגמול בחודש אוקטובר 2023 ולבקשת מבטחים ניתנה לה רשות להגיב לכך והתגובה הוגשה ביום 31 באוקטובר, 2023.

ביום 7 בנובמבר, 2023 ניתן פסק דין משלים בעניין גמול ושכר טרחה לתובעים ובאי כוחם. בית הדין קיבל את העמדה של התובעים כי יש לפסוק גמול ושכר טרחה בשיטה האחוזית, אולם פסק שיעורים מופחתים מאלה שהם ביקשו – הוא פסק שכ"ט לפי 12.5% בסכום של עד 5,000,000 ש"ח ו-10% מהסכום שמעבר לכך. הדרישות של התובע לכך שיובאו בחשבון תשלומים שהם בגדר "הסדרה עתידית" (תיקון קצבאות מכאן ואילך להבדיל מהפרשים עבור העבר), וכן להבאה בחשבון של תשלומים לעמיתי יתר הקרנות – לא התקבלו. כמו כן נפסק גמול לתובעים הייצוגיים בסך 1.25%. בסה"כ נפסק סכום של 1,128,000 ש"ח בצירוף מע"מ לעו"ד נדב חיים; וסכום של 128,750 ש"ח בצירוף מע"מ לכל תובע ייצוגי (257,500 ש"ח לשניהם יחדיו). עוד נקבע כי בשונה מן המקובל, הגמול ושכ"ט ישולמו באופן מיידי, בתוך 30 יום, ולא בכפוף ליישום (מכיוון שלשיטת בית הדין אין ספק כי מבטחים תמלא את הוראות פסק הדין כלשונן ללא צורך במעקב של ב"כ התובעים).

ביום 8 בנובמבר, 2023 הגיש עו"ד חיים בקשה לתיקון טעות סופר בפסק הדין, כך שסכום שכר הטרחה יהיה 1,155,000 ש"ח בצירוף מע"מ ובקשתו התקבלה. הקרנות הגישו בקשה דומה לעניין מחיקת צירוף המע"מ לגמול שנפסק לתובעים הייצוגיים ובקשתם לא התקבלה, אולם בית הדין חידד לאור הצהרת התובעים במענה לבקשה כי המע"מ יתווסף רק אם קיימת חבות בתשלומם.

בשלב זה מבטחים נערכת לביצוע פסה"ד.

במהלך חודש דצמבר 2023 הגישה הקרן ערעור על פסק הדין המשלים בעניין הגמול לתובעים ושכר טרחה לבא כוחם. הקרו טוענת כי הסכומים שנפסקו מוגזמים ויש להפחיתם. הקרן גם ביקשה לעכב את ביצועו של פסק הדין בעניין זה לפחות באופן חלקי, (לאחר שהצעה שניתנה לב"כ התובעים להסכים לעיכוב חלקי, נדחתה על ידו).

ביאור 16- התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

ה. וולף וחיים נ' מבטחים ואח' (המשך)

לאחר שהוגשו תגובת המשיבים (התובעים) ותשובת הקרן החליט ביה"ד הארצי ביום 25.12.2023 לעכב באופן חלקי את ביצוע פס"ד. נקבע כי בשלב זה ישולמו חלק מהסכומים שנפסקו (כרבע) והיתר יעוכבו עד שמיעת הערעור. הקרן ביצעה את התשלומים שלא עוכבו.

במהלך חודש ינואר 2024 הגישו התובעים ערעור על פסק דינו של ביה"ד. הערעור מתמקד בסוגיית הגמול לתובעים המייצגים ושכ"ט לב"כ. הם דורשים גמול גם עבור הסדרה עתידית וכן לפי הקביעה בפס"ד בעניין רייכרט. עוד הם מבקשים זכות פיקוח של ב"כ התובעים על ביצוע פס"ד.

נקבעו סדרי הגשת כתבי סיכומים – סיכומי מבטחים והגמלאים בערעוריהם עד ליום 25 ביולי 2024; סיכומי המשיבים בערעורים עד ליום 29 בספטמבר 2024; סיכומי תשובה בשני הערעורים עד ליום 6 באוקטובר 2024. שמיעת הערעורים נקבעה ליום 5 בדצמבר 2024.

בנוסף, ניתנה החלטה לפיה על היועמ"ש להגיש עמדה בהליך עד 18 ביולי, 2024, נוכח מהות ההליכים שמעוררים סוגיה עקרונית שטרם נדונה והוכרעה. המועד להגשת העמדה נדחה לבקשתה מספר פעמים, עד ליום 31 באוקטובר 2024.

בנוסף, ניתנה החלטה לפיה על היועצת המשפטית לממשלה להגיש עמדה בהליך עד 18 ביולי 2024, נוכח מהות ההליכים שמעוררים סוגיה עקרונית שטרם נדונה והוכרעה. עמדת היועצת המשפטית לממשלה הוגשה בחודש נובמבר 2024.

בעמדה הובא בפירוט מעמדן הייחודי של קרנות ההסדר וביניהן מבטחים, וכן כי יש צורך בפיקוח על ביצוע פסק הדין ולקבוע מתאם בין מועד תשלום הגמול ושכר הטרחה ובין התשלום לחברי הקבוצה. לא הובאה בעמדה התייחסות לגובה הגמול ושכר הטרחה בהליך זה. ניתנה לצדדים זכות להגיב לעמדת היועצת עד 1 בדצמבר 2024.

בחודש נובמבר 2024 הוגשו תגובות הצדדים לעמדה.

דיון בפני מותב התקיים ביום 10 בדצמבר 2024. במהלך הדיון בערעורים שמע ההרכב את באי כוח הצדדים בטיעונים בעניין גובה שכר הטרחה והגמול הראויים בנסיבות הייחודיות של קרנות פנסיה ותיקות שבהסדר. ב"כ התובעים טען כי הסכום שנפסק אינו הולם ויש להגדילו נוכח התועלת הרבה שהניב לקבוצה והפסיקה בנידון.

ב"כ מבטחים טען כי בנסיבות הייחודיות של הקרנות ובמהותן כגופים שמגשימים מטרה ציבורית, שאין להם הון עצמי וכל כספם הוא כספי העמיתים, והאפשרויות האחרות, היעילות והנוחות יותר לטפל בסוגיה התקנונית, יחד עם העובדה שהתובעים ובא כוחם לא פנו אל הקרן או אל המנהל המיוחד או אל הממונה על שוק ההון או אל ארגון עובדי / גמלאי התעשייה האווירית, יש להפחית מהותית את הגמול ושכר הטרחה שנפסקו. לאחר שמיעת באי כוח הצדדים הציע בית הדין לצדדים להסמיך אותו לפסוק לפשרה בטווח סכומים שהציג בפניהם, שמשמעותם היתה הפחתה מהותית של הסכומים שנפסקו. ב"כ התובעים סירב להצעה. לפיכך נקבע כי יינתן פסק דין בהליך.

סמוך לאחר הדיון, ביום 12 בדצמבר 2024, הוגשה לבית הדין הארצי "בקשת הבהרה בעניין פסלות שופט" מטעם התובעים הייצוגיים, בה התבקש כב' השופט פוליאק, אחד משופטי ההרכב בערעור, לבחון אם לא ראוי שיפסול את עצמו לדון בהליך. משלא ניתנה החלטה בעניין זה, הגישו התובעים ביום 22 בדצמבר, 2024 בקשה לפסילת השופט ר' פוליאק (ובפועל למעשה בקשה לפסילת המותב כולו). נטען כי כב' השופט פוליאק אינו יכול לדון בהליכים בהם ב"כ התובעים, עו"ד נדב חיים, מייצג, כיוון שיש לו דעה קדומה ונעולה נגדו. עוד נטענו כנגד יתר המותב טענות ברוח זו.

הקרן הגישה תגובה לבקשה ביום 12 בינואר, 2025 בתגובה, עמדה מבטחים על כך שלא מתקיימות נסיבות בהן על שופט לפסול את עצמו. מבטחים הביאה דוגמאות להתנהלות לא שגרתית (לשון עדינה) של ב"כ התובעים במהלך הדיונים בבית הדין הארצי, כמו הבקשה המשונה לפסילה. בתשובת ב"כ התובעים לתגובת מבטחים נטענו טענות מכפישות נגד באי כוח מבטחים, נגד שופט בדימוס שדן בערעור בו היה ב"כ התובעים צד, שנים רבות לפני כן, וטענות נוספות נגד ההרכב.

ביום 13 במאי 2025 ניתנה החלטת בית הדין הארצי לפיו נדחתה בקשת הפסילה והמערערים חויבו. ביום 18 במאי, 2025 ניתן פסק דין בערעורים אשר למעשה דחה את רוב טענות שני הערעורים, קיבל את עמדת היועצת המשפטית לממשלה בעניין תשלום לפי ביצוע פסק הדין בפועל ולא לפי הערכה, הקטין את שכר הטרחה של בא כוח הקבוצה בסך 100,000 ש"ח והעמיד את הגמול למערערים על מחצית מפסיקת בית הדין האזורי.

פסק הדין שניתן בערעורים לא היה בהיר דיו בסוגיית שכר הטרחה והגמול, לפיכך הוגשו בקשות לבית הדין האזורי בנדון.

ביאור 16- התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

ה. וולף וחיים נ' מבטחים ואח' (המשך)

ביום 24 ביולי, 2025 קבע בית הדין האזורי כי נראית לו עמדת התובעים וכי על הקרן לשלם בהתאם לתחשיב שהגישו עד ליום 7 באוגוסט, 2025.

משמעות החלטתו היא תשלום גמול ושכר טרחה נוספים בסך של כ-318,000 ש"ח. חלק מהסכומים הם הפרשי הצמדה וריבית כפולים.

החלטת בית הדין האזורי חסרה. אין בהחלטה נימוק ממשי מדוע הוחלט שלא לקבל את עמדת הקרן.

לפיכך הגישה הקרן ערעור על ההחלטה במהלך חודש ספטמבר 2025.

בהתאם להחלטת בית הדין הארצי לעבודה נקבע כי דיון בערעור יתקיים ביום 11 בפברואר 2026 וכי מועד סיכומי הקרן 18 בדצמבר 2025; סיכומי המשיבים 18 בינואר 2026; סיכומי תשובה הוגשו ביום 25 בינואר 2026.

מבטחים ביצעה את פסק הדין לגבי מרבית חברי הקבוצה. מכתבים נשלחו לחברי הקבוצה בחודשים פברואר ומרס 2024, חישובים נערכו, עודכנו הקצבאות של אלפי מקבלי קצבאות ושולמו הפרשים במהלך אפריל 2024.

בהמשך לכך, הקרנות נערכו לטיפול במקבלי קצבאות ששכרם הקובע בשיטת שלוש השנים נקטם, אשר לא ניתן היה לבצע עדכון של קצבתם עקב התערבות ידנית בעריכת חישוב הקצבה במקור.

ביום 24 בפברואר, 2025 הגישה מבטחים לבית הדין האזורי לעבודה הודעת עדכון, לפיה מספרם של מקבלי הקצבאות שייטכן כי הם זכאים לתיקון סכום הקצבה, עומד על כ-3,190, וכי קיימים גם כ-271 זכאים לשעבר (מקבלי קצבה שנפטרו ושארים שזכאותם הסתיימה – תשלום ליורשים). מבטחים הודיעה כי השלימה את הבדיקה והחישובים של כ-1,321 מקבלי קצבאות מאלה, וכי קצבאותיהם יעודכנו וישולמו להם הפרשים לעבר בחודש מרס 2025.

בדיקת זכאותם של היתר וחישובה טעונים טיפול ידני. מבטחים ביקשה מבית הדין להאריך את המועד להשלמת הביצוע ליתר מקבלי הקצבאות האמורים, ב-18 חודשים. חרף התנגדות ב"כ התובעים הייצוגיים, נעתר בית הדין לבקשת מבטחים והאריך את המועד להשלמת הביצוע עד 1 בספטמבר, 2025. בית הדין הורה למבטחים לדווח על התקדמות בביצוע מדי שלושה חודשים, החל מיום 1 ביוני, 2025.

עדכון ראשון נמסר לבית הדין ביום 1 ביוני, 2025,

ביום 1 בספטמבר 2025 נמסר לבית הדין עדכון על התקדמות בביצוע. ביום 1 בדצמבר, 2025 הוגשה הודעת עדכון על ביצוע הפעימה החמישית.

במהלך חודש אפריל 2025 הגיש ב"כ התובעים לבית הדין האזורי בקשה למתן הוראות בעניינם של שני גמלאים ובה טענות על חוסר שיתוף פעולה עמו ועל איחור בתיקון קצבאות שארים. תגובת הקרן הוגשה. בית הדין קבע כי ככל שהאמור בתשובת הקרן אינו מספק את ב"כ הקבוצה עליו להשיב לתגובה עד ליום 15 במאי, 2025. לא הוגשה תגובה כזו.

ביאור 16- התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

1. ק"ג 25412-02-21 אליהו אביטל נ' מבטחים, קג"מ ומדינת ישראל (הוגשה כנגד מבטחים וקגמ)

א. בחודש פברואר 2021 הגיש מר אביטל אשר בוטח במבטחים ובקג"מ ולאחר מכן במדינה ופרש לקצבה מהמדינה, תביעה נגד הקרנות והמדינה. חלק מתביעתו דומה לזו של גב' תמר אורנשטיין.

ב. חישוב הקצבה של מר אביטל והשתתפות הקרנות, לשיטתו, בהשלמת שיעור הקצבה המשולם על ידי המדינה (בה השכר גבוה יותר) ל-70%, הביא לכך שמבטחים (בה השכר הקובע קטן מהשכר הקובע בקג"מ) אינה משתתפת בקצבה (אינה תורמת) והשתתפותה של קג"מ היא בהשלמה ל-70%.

ג. לטענת מר אביטל הוא זכאי לקבל קצבה בשיעור של 70% מהשכר הגבוה (על בסיס משכורת מלאה ובהתעלם מחלקיות משרתו בגורם המשלם – המדינה).

לשיטתו, על הקרנות להעביר למדינה את מלוא שיעורי הקצבה המחושבים לפי תקנוניהן. המדינה היא שאמורה להפחית את סכום הקצבה שישולם לו כך שלא יעלה על 70% מהשכר הקובע למשרה מלאה במדינה.

ד. הקרנות הגישו כתב הגנה ובו טענו שתיים:

חישוב שיעור הקצבה בהתאם לסעיף 8(א) להסכם הרציפות (אשר תואם גם את החישוב בקרנות לפי התקנון האחיד), הוא בהתאם למכפלת שיעור הפנסיה השנתי הממוצע כהגדרתו בסעיף 8(א) בשנות החברות בפועל בקרן. "השיעור השנתי הממוצע" הוא השיעור המתקבל מחלוקת אחוז הפנסיה אותו זכאי היה העובד לקבל לו נמשכה חברותו בקרן ברציפות מיום כניסתו לראשונה לשירות המדינה או לקרן, לפי המועד המוקדם יותר, במספר השנים ממועד הכניסה לראשונה ועד הגיע החבר לגיל הפרישה.

לפיכך, שיעור השתתפותן המרבי של הקרנות, לפני הפעלת סעיף 9 להסכם הרציפות, מחושב לפי מכפלת שנות החברות בקרנות בשיעור השנתי הממוצע, קטן מ-2% לשנת חברות בקרן, קטן משיעור הקצבה הנטען על ידי התובע, לפי 2% לשנה. בעידן התקנון האחיד יש לפרש את הוראת סעיף 9 להסכם הרציפות באופן המתיישב עם הוראות התקנון האחיד, אשר מהווה חלק מהסכם הרציפות. לפיכך, יש לקבוע וכך נוהגות הקרנות, כי יש לבצע הפחתה של שיעור הקצבה המצרפי לכדי 70% מהשכר הקטן יותר (בקרן או במדינה) – בהשלמה לשיעור הקצבה המשולם על ידי הגוף בו השכר הקובע גבוה יותר, ל-70% - שיעור הקצבה המרבי לפי התקנון האחיד.

ה. המדינה הגישה כתב הגנה ולשיטתה, על הקרנות להעביר אליה את מלוא שיעור הקצבה שנצבר אצלן וכל סכום הקצבה המצרפי יחרוג מעל 70% מהשכר הקובע הגבוה (במדינה) תפחית המדינה את סכום הקצבה לכדי 70% ממנו. המדינה לא נקטה עמדה בהתייחס לשיעור הקצבה בקרנות, המחושב לפי סעיף 8(א) להסכם הרציפות.

דיון ההוכחות התקיים ביום 16 במאי 2022 במהלכו נחקרו כל העדים. בתום הדיון ניתנה החלטה על סיכומי הצדדים. בחודש נובמבר 2022 הוגשו סיכומי מבטחים. כעת ממתנינים לפס"ד.

בחודש אוקטובר 2022 ניתן פס"ד בתביעתו של פרופ' יחזקאל סידי שעניינה דומה, לפיו תביעתו התקבלה במלואה ופרשנות הקרן בעניין הוראות הסכם הרציפות נדחתה. הוגשו ערעורים על פסק הדין בבית הדין הארצי לעבודה.

ביום 28 בפברואר 2023 נתן בית הדין החלטה, כי ההכרעה בתיק אביטל תידחה עד למתן פסק דין בתיק יחזקאל סידי בערעור.

בחודש מרס 2023 הציע בית הדין לצדדים להמתין עם מתן פסק הדין בתיק זה עד להכרעה בערעור שהגישו המדינה והקרן על פסק הדין בעניין פרופ' סידי וכך הוסכם.

הדיון בערעורים בעניין פרופ' יחזקאל סידי בדיון התקיים בבית הדין הארצי לעבודה ביום 11 ביולי 2023 לאחר התייעצות הציע בית הדין לקרנות לחזור בהן מערעורן וכך יותר בעינו פסק דין של בית הדין האזורי עליו הוגשו הערעורים. הקרנות יודיעו לבית הדין הארצי על תגובתן להצעה תוך 30 יום. בהמשך לכך, הקרנות ביקשו ארכה נוספת טרם מסירת תגובתן להצעת בית הדין.

בהמשך להצעת בית הדין, הקרנות ביקשו מספר ארכות להגשת התגובה, לטובת קיום שיח עם הצדדים לתיק וגיבוש הסכמות דיוניות שיאפשרו את סיום ההליכים במהלך חודש נובמבר 2023.

תוצאות הערעור יחולו כנראה על שש קרנות ההסדר החתומות על ההסכם הרציפות עם המדינה.

ביאור 16- התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

1. ק"ג 25412-02-21 אליהו אביטל נ' מבטחים, קג"מ ומדינת ישראל (המשך)

ביום 31 בינואר 2024 הגישו הצדדים בקשה מוסכמת לאישור הסדר דיוני של ההסכמות ביניהם לסיום המחלוקות בין הצדדים, לפיו פסק הדין שבערעור יבוטל אך תוצאתו האופרטיבית תיוותר בעינה כך שזכויות העמית לא יפגעו וחישוב קצבתו יבוצע בהתאם לבקו בעסיף 9(א) להסכם רציפות הזכויות עם המדינה; ערעור קג"מ וערעור המדינה יימחקו וכל צד יישא בהוצאותיו בהליך; מדובר בהסכמה דיונית בלבד; והקרן מבהירה כי אין בהסדר זה כדי לגרוע מחובתה לפעול בשוויון כלפי עמיתה בעניין יישום תוצאת פסק הדין. ביום 4 בפברואר 2024 נתן בית הדין הארצי תוקף של פסק דין להסכמות הצדדים.

בעקבות פסק הדין בעניין סידי, הגיש מר אליהו אביטל ביום 5 בפברואר 2024 בקשה לחידוש ההליכים בעניינו והקרן מגבשת מענה לבקשה.

בשלב זה נמסרה הודעה לבית הדין האזורי, כי הצדדים זקוקים לפרק זמן נוסף לגיבוש הסכמה ומתן דיווח לבית הדין. נקבע כי עד ל- 11 באפריל 2024 יימסר הדיווח.

בשלב זה נמסרה הודעה לבית הדין האזורי, כי הצדדים זקוקים לפרק זמן נוסף לגבש הסכמה ומתן דיווח לבית הדין. מועד הדיווח נדחה לבקשת הצדדים למחצית יוני 2024.

בינתיים התגבשה לכאורה הסכמה בין המדינה לקרנות על דרך הביצוע של חישוב קצבתו של התובע לפי 70% מהמשכורת הגבוהה במשרה מלאה. טיוטת הדברים נשלחה אל ב"כ התובע לתגובתו. מסתבר כי התובע אינו מסכים לאופן הצגת הדברים ותוצאות החישובים והוא פנה בנדון אל המדינה במהלך חודש יוני 2024. טרם ניתנה תגובת המדינה לפנייתו. בשלב זה, נוכח האמור, נמסרו הודעות לבית הדין כי הצדדים זקוקים לפרק זמן נוסף לגיבוש הסכמה ומתן דיווח לבית הדין.

מועד הדיווח נדחה ליום 10 באוקטובר 2024. הגיש התובע הודעה ובקשה למתן פסק דין והוחלט שהמדינה תתייחס לכך עד ליום 31 באוקטובר 2024.

ביום 17 בנובמבר 2024 הגישה המדינה את תגובתה, בה נטען כי המדינה משלמת לתובע את מלוא הקצבה שצבר אצלה, ועל כן יש לתת פסק דין שדוחה את התביעה נגדה בהיעדר עילה. עוד נטען כי ממילא הקרנות הודיעו שהן מתכוונות להשלים את הקצבה מהמדינה ל-70% מהמשכורת הגבוהה, כפי שנתבע כאן וכפי שנקבע בעניין סידי -קג"מ.

עם קבלת עמדת המדינה ביקשו הקרנות להגיב גם הן לבקשת התובע וניתנה להן רשות לעשות כן עד 25 בנובמבר 2024 וכך הם עשו.

הקרנות הגישו תגובה לבקשת התובע בהמשך להודעת המדינה והתובע הגיש תשובה לתגובות וביקש שיינתן פסק דין בתביעתו. בית הדין קבע דיון תזכורת במעמד הצדדים ביום 27 בפברואר, 2025. בדיון (תזכורת) שהתקיים ביום 27 בפברואר, 2025 התחדדו חילוקי הדעות בין הצדדים. התקיים דיון שלא לפרוטוקול.

התובע טען כי על הקרנות להעביר את כל הצבירה אצלן למדינה, כפי שכתוב בסעיף 9(ב) להסכם הרציפות. לשיטתו, לאחר שהמדינה תקבל את מלוא הצבירה, יהיה עליה לשלם לו קצבה בסכום שתקרתו היא 70% מהמשכורת הגבוהה, אצלה. כך הוא "חמוק" מהצורך לשלם דמי ניהול בשיעור 1.75% שמשלמים כל גמלאי הקרנות וכן מהפחתת 0.7% מהקצבה עקב שינוי עיתוי הצמדת הקצבות למדד המחירים לצרכן, כקבוע בחוק הפיקוח על הביטוח והתקנון האחיד. טענה נוספת שהעלה התובע היתה בעניין זכאות למענק שנים עודפות. המדינה גרסה שחילוקי הדעות הן בין הקרנות לתובע וכי יש לסלק את התביעה נגדה. עמדת הקרנות והמדינה היא שהוראת סעיף 9(ב) להסכם הרציפות היא ענייני של המדינה והקרנות ואינה ענייני של הגמלאי; כי המדינה והקרנות פועלות בשיטת ההשלמה לסכום הקצבה המשולם על ידי הגוף המשלם – המדינה או הקרן; כי לאחר השלמה ל-70% מהשכר הגבוה יש להפחית מחלקן של הקרנות שיעור של 1.75% כדמי ניהול ושיעור של 0.7% כדמי איזון עקב הקדמת עיתוי הצמדת הקצבות, כמתחייב מחוק הפיקוח ומהתקנון האחיד. בהתייחס לטענה בדבר מענק שנים עודפות – היא אינה חלק מההליך ולא ניתן לדון בה כבדרך אגב, ללא תשתית. עוד גרסו הקרנות, כי התובע לא הגיש חשבון למועד פרישתו מהקרנות, אלא למועד אחר בלתי רלוונטי; ולשאלת בית הדין השיבו כי הפער בין הצדדים עומד על פחות מ-100 ש"ח לחודש.

סיכומו של דבר הורה בית הדין לתובע להגיש לבית הדין תוך 30 ימים (עד 1 באפריל 2025) הודעה אם הצדדים הגיעו להסכמות שמייטרות את הצורך במתן פסק דין.

ביאור 16- התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

1. ק"ג 25412-02-21 אליהו אביטל נ' מבטחים, קג"מ ומדינת ישראל (המשך)

במהלך חודש יוני 2025 הגיש התובע בקשה למתן פסק דין. ניתנה למדינה ולקרן זכות תשובה עד ל- 22 ביוני, 2025.

ביום 23 ביוני, 2025 לאחר הגשת תגובת הקרנות והמדינה הורה בית הדין לתובע להבהיר את עמדתו נוכח תגובת הקרנות. תגובת התובע הוגשה במהלך יולי 2025.

ביום 25 ביולי, 2025 הורה בית הדין לתובע להודיע לבית הדין עד ליום 5 באוגוסט, 2025 מהו סכום הפער בין הקצבה לשיטתו ובין המשולם לו נכון להיום ומה סכום כל הניכויים של דמי ניהול ממועד הפרישה ועד היום. מבטחים תבקש להגיב להודעת התובע הלוקה בחוסר דיוק.

בהחלטה מיום 6 באוגוסט 2025 הציע בית הדין לצדדים, כדי לייתר את הצורך להכריע בעניין, להסמיך אותו לפסוק לפשרה בעניין דמי הניהול בטווח הסכומים שבין 5,000 ש"ח ל- 18,000 ש"ח וכן לפסוק הוצאות בהליך לפי שיקול דעתו. כך יימנע הצורך בהקדשת זמן שיפוטי יקר נוסף בהליך. בית הדין הורה לצדדים להגיב להצעה עד 21 באוגוסט 2025.

ביום 18 באוגוסט 2025 הגישו הקרנות הודעה ובקשה לבית הדין. הקרנות הודיעו כי אין באפשרותן להיענות להצעת בית הדין לפסוק לפשרה נוכח חובתן לפעול בשוויון כלפי כלל עמיתיהן ופירוט נימוקים משפטיים לעמדתן. הקרנות ביקשו להתיר להן להתייחס להודעות התובע אשר לוקות באי דיוקים. ביום באוגוסט 2025 הגיש התובע הודעה לבית הדין לפיה הוא סבור כי אין מקום לפשרה כספית בעניין.

נוכח הודעת הצדדים נתן בית הדין האזורי את פסק דינו במחצית ספטמבר 2025. בפסק הדין נדחתה עמדת הקרנות. בית הדין נצמד ללשונו של סעיף 9(ב) להסכם רציפות הזכויות וקבע כי על הקרנות לפעול בהתאם לאמור בו ולהעביר למדינה את מלוא הקצבה הצבורה. תשלום מלוא הזכויות שצבר התובע בקרנות בגין מלוא השנים בהן היה מבוטח אצלן, בניכוי דמי הניהול בגובה 1.75% סכום זה (לאחר הפחתת דמי הניהול) יועבר למדינה המשלמת לתובע בפועל את הגמלה. המדינה תוסיף לסכום שיועבר אליה, את הגמלה בהתאם לזכויות שצבר התובע בשירותה, ועד לסך מרבי של 70% המשכורת הקובעת. ככל שהגמלה שנדרשת המדינה להוסיף תעלה את סך הגמלה לסכום העולה על 70% מהמשכורת הקובעת, תיוותר היתרה העולה על התקרה בידי המדינה. הקרנות, קג"מ ומבטחים, הגישו ערעור על פסק הדין בבית הדין הארצי לעבודה, ביום 26 באוקטובר 2025.

דיון מוקדם בערעור התקיים ביום 22 בפברואר, 2026. במהלך הדיון הוסכם על שמיעת הערעור בבית הדין הארצי לעבודה תוך ויתור על הטענות הדיוניות שבכתב הערעור, קביעת הסכמות עובדתיות שנדרשות לערעור ומתן רשות להגיש בקשות מקדמיות תוך 14 ימים, בטרם תינתן החלטה בדבר הגשת סיכומי טענות בערעור. בא כוח המדינה הודיע כי המדינה תומכת בטענות הקרנות ומסכימה עמן, ונקבע כי תינתן לה אפשרות מלאה לפרט את הדברים בכתב סיכומיה.

2. חנה תמרי נ' מבטחים (הוגשה כנגד מבטחים, קגמ מקפת והדסה)

ביום 3 בינואר 2022 הוגשה תביעה ייצוגית כנגד מבטחים קג"מ, מקפת והדסה. עניינה של תביעה זו הינה החזר דמי גמולים של מבטחים שהינם מבטחים ביותר מקרן ותיקה אחת שבהסדר וצברו בקרנות אלו ביחד מעל לשיעור הקצבה המרבי – 70%.

לטענת התובעים קיימת אפליה בין מבוטח בודד שצבר את שיעור הקצבה המרבי מעל ל 70%, אשר לו מחזרים דמי גמולים אשר הופקדו לאחר צבירת שיעור הקצבה המרבי לבין מבטחים אשר צברו במספר קרנות ותיקות ביחד את השיעור הקצבה המרבי, אשר להם לא מוחזרים דמי גמולים.

בחודש מאי 2022 הוגשה תגובת הקרנות לבקשת האישור. עמדת הקרנות היא כי התקנון האחד אינו מקנה זכות להשבת דמי גמולים בחישוב צבירה מצרפי במספר קרנות, אלא רק כאשר יש צבירה של שיעור קצבה מרבי בקרן אחת בלבד.

דיון מוקדם בבקשת האישור התקיים ביום 30 ביוני 2022 ודיון הוכחות בבקשה נקבע ליום 5 בינואר 2023. במהלך הדיון המוקדם הוחלט לבקש לקבל את עמדת הממונה על שוק ההון בענין המחלוקת בדבר הוראות התקנון האחד ופרשנותן.

עמדת הממונה על שוק ההון הוגשה והיא תומכת בפרשנות הקרנות להוראות התקנון, לפיהן אין זכות להחזר דמי גמולים בחישוב צבירה מצרפית ביותר מקרן אחת.

בדיון שהתקיים בחודש פברואר 2023 נקבע, כי על הצדדים להגיש סיכומיהם, תוך 45 ימים כל צד ולאחר מכן תינתן החלטה בבקשת האישור.

ביאור 16- התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

ז. חנה תמרי נ' מבטחים (המשך)

בחודש אפריל 2023 הוגשו סיכומי התובעים. בתחילת חודש אוגוסט 2023 הוגשו סיכומי הקרנות. סיכומי תשובה הוגשו. וכעת ממתנים להחלטה בבקשה האישור.

ביום 14 בפברואר, 2024 נתן בית הדין פסק דין הדוחה את התביעה ופסק כך: במקרה הנוכחי אין עיגון מפורש בתקנון האחיד לפרשנות המבקשים בעוד שהקרנות אינן רשאיות לפעול או להעניק זכויות לעמיתים אלא בהתאם להוראה מפורשת בתקנון. בנוסף, בית הדין לא התרשם שפרשנות המבקשים מתיישבת עם ההסדרים שקדמו להתקנת התקנון האחיד והתכליות שבבסיסו. כמו כן, בית הדין לא מצא שיש לקבל את יתר טענות המבקשים שמשמעותן בקשה לקבלת סעד של תיקון תקנון קרן פנסיה במסגרת תובענה ייצוגית.

בית הדין גם נתן משקל לכך שעמדת המאסדר תומכת בעמדת הקרנות וציין שספק אם עניינם של המבקשים עומד ביתר התנאים הקבועים בחוק לניהול הליך ייצוגי. בית הדין חייב את המבקשים בהוצאות ע"ס 10,000 ש"ח.

ביום 19 במרס 2024 הגישו התובעים ערעור על פסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה. טרם נקבעו סדרי שמיעת הערעור. נקבעו סדרי הגשת הסיכומים- המערערים -11 אוגוסט 2024; הקרנות -7 באוקטובר 2024; סיכומי תשובה -17 באוקטובר 2024. מועד שמיעת הערעור- 4 בנובמבר 2024. מועד שמיעת הערעור נדחה, לפי בקשת המדינה מטעמים רפואיים, מיום 4 בנובמבר 2024 ליום 24 בפברואר 2025.

ביום 24 בפברואר 2025 התקיים דיון בערעור. בית הדין הארצי הקשה על נציגי הקרנות ורשות שוק ההון בעניין ההסדר שנקבע בתקנון האחיד. האם הוא לקונה או הסדר שלילי. הצביע על קביעת פסק הדין שבערעור על כך שלא הובררו נסיבות התיקון שנקבע בתקנון האחיד בנובמבר 2024 בו נוספה לתקנון הוראה בדבר החזר דמי גמולים. בית הדין הציע לקרנות להסכים לאישור התובענה כייצוגית ולברר את הדברים במהלך הדיון בתובענה. הקרנות ורשות שוק ההון לא הסכימו להצעה.

ביום 28 בספטמבר, 2025 ניתן פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה בערעורם של הגמלאים. בית הדין קבע כי לכאורה, על בסיס התשתית הראייתית והמשפטית הקיימת הוכח קיומה של אפשרות סבירה שהתובענה תוכרע לטובת הקבוצה; וכי בשלב ראשוני זה לא עלה בידי הקרנות להצביע על הבחנה של ממש בין חברי הקבוצה לבין כלל העמיתים שיש בה להצדיק הימנעות מהחזרת דמי גמולים. בפרשנות הקרנות והמאסדר (רשות שוק ההון) להוראות התקנון יש לכאורה פגיעה באחידות במערך הזכויות של המבוטחים, המתחייבת מהוראות החוק.

לכן, יש לדון בטענות המערערים במסגרת התביעה(שאושר לדון בה כייצוגית).

לאחר בחינת פסק הדין בראי הפסיקה בעניין התערבות בג"ץ בפסיקותיו של בית הדין הארצי לעבודה, הגיעו הקרנות למסקנה כי אין מקום לעתור לבג"ץ על פסק הדין שאישר את התביעה כייצוגית וכי יש למקד את המאמצים בייצוג הקרנות בתביעה בבית הדין האזורי.

ביום 21 באוקטובר, 2025 ניתנה החלטת בית הדין האזורי לעבודה כי על הקרנות להגיש כתב הגנה תוך 45 ימים (עד 5 בדצמבר, 2025) וכי יתקיים דיון מוקדם בתביעה ביום 1 במרס, 2026.

הקרנות הגישו כתב הגנה. התובעים ביקשו וקיבלו רשות להגיש כתב תשובה לכתב ההגנה של הקרן. כתב תשובה כאמור הוגש ביום 19 בפברואר, 2026. בכתב התשובה טוענים התובעים כי הקרנות מנועות מלהשיג על קביעות בית הדין הארצי בערעור, וכי אם אין להן טענות חדשות שומה על בית הדין האזורי לקבל את התביעה.

ביאור 16- התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

ח. פנינה ברוט נ' קרנות הפנסיה הוותיקות (הוגשה כנגד כל הקרנות)

הוגשה בקשה לאישור תביעה ייצוגית כנגד הקרן וטענה כי הקרן הטעתה אותה עת חתמה התובעת על הסכם המשכת ביטוח כעצמאית וזאת לאחר שצברה את מלוא שיעור הקצבה האפשרי. כמו כן טוענת התובעת כי הקרן גובה דמי ניהול בניגוד להוראות החוק.

התביעה ובקשת האישור הוגשו לבית המשפט המחוזי בחיפה אשר קבע כי על הקרנות להשיב לבקשת האישור עד לחודש יוני, 2022. דיון מוקדם נקבע ליום 31 באוקטובר, 2022.

התביעה הוגשה בבית המשפט המחוזי בחיפה בטענה כי עניינה של התביעה אינו בתחום סמכות הייחודית של בית הדין לעבודה. הקרנות סבורות כי הסמכות הייחודית לדון בתביעה נתונה לבית הדין לעבודה ועל כן בשלב הראשון תוגשנה בקשה להעביר את התביעה לבית הדין לעבודה בתל אביב (בת ים) המוסמך לדון בה.

הקרנות הגישו בקשה לסילוק התובענה על הסף או העברתה לבית הדין לעבודה לאור סמכות העניינית הייחודית ונקבע כי על התובע להגיש תגובה וזאת עד שלושים ימים מקבלת בקשת הקרנות. כמו כן, הגישו הקרנות בקשה למתן ארכה להגשת תגובה מטעמן בבקשה לאישור התובענה כייצוגית וזאת לאור הגשת הבקשה להעברת התובענה לבית הדין לעבודה.

בחודש מאי, 2022 הגישו הקרנות בקשה להעביר את הדיון לבית הדין לעבודה ומנגד טענו התובעים כי תביעתם היא תביעה נזיקית אשר הסמכות לדון בה נתונה לבית המשפט המחוזי והקרנות השיבו לטענות אלו.

הקרנות ביקשו לדחות את המועד להגשת תגובתם עד להכרעה בשאלת הסמכות. בית המשפט קבע כי המועד להגשת התגובה לבקשת אישור התביעה כייצוגית יידחה עד לאחר הכרעה בשאלת הסמכות. ביום 31 ביולי, 2022 ניתנה החלטת בית המשפט המחוזי לפיה הסמכות לדון בתביעה נתונה לבית הדין לעבודה ובהתאם להחלטה הועברה התביעה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב.

התובעת הגישה ערעור/בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על החלטת בית המשפט המחוזי. במהלך דיון ביום 12 בדצמבר, 2022 המליץ בית המשפט העליון לתובעת על מחיקת הערעור ובהמשך הודיעה התובעת כי היא מסכימה למחיקת הערעור וכך נעשה.

במהלך חודש נובמבר 2022 הגישו הקרנות את תגובתן לבקשת האישור. דיון בבקשת האישור נקבע ליום 24 באפריל, 2023.

ביום 13 במרס 2023 הגישה המבקשת בקשה להורות ליועץ המשפטי לממשלה להגיש עמדה בבקשת האישור. ימים אחדים לאחר מכן דחה בית הדין את הבקשה, מבלי שהקרן התבקשה להגיב לה, בית הדין קבע, כי בשלב זה אין צורך בקבלת עמדת היועץ"ש וכי ככל שיתברר במהלך הדיון בבקשת האישור כי קיים צורך שכזה, ישקול בית הדין את העניין.

ביום 19 במרס, 2023 ניתנה החלטתו של בית הדין האזורי לעבודה, לפיה התקבלה בקשת הקרנות בהן המבקשת לא בוטחה למחיקה על הסף של התובענה נגדן. נדחתה בקשת הסילוק על הסף למחיקת עמיתים (נקבע כי מעמדה אמור להתברר בהליך) ולמחיקת מבטחים (בנימוק כי אף שמבטחים אינה משלמת קצבה, המבקשת היתה עמיתה בה). המבקשת חויבה בהוצאות הקרנות שנמחקו מהתביעה בסך של 7,500 ש"ח.

במהלך הדיון בבקשת האישור מיום 17 ביולי, 2023 נחקרו המבקשת והמצהיר מטעם הקרנות, עו"ד ירון סימון.

במהלך הדיון התברר כי המבקשת קיבלה במשך כל השנים מאז שפרשה מעבודתה ועד הגיעה לגיל 67 פנסיה מוקדמת ממעסיקה. הקרנות ביקשו מבית הדין להורות למבקשת להמציא את המסמכים שקשורים בפרישתה, משום שהם משפיעים על סוגיית המיסוי של הקצבות, אשר משליכה על טענות המבקשת בדבר חוסר כדאיות בהמשכת הביטוח. וכך נעשה. טרם הוגשו המסמכים.

כמו כן, במעמד הדיון נקבע כי הסוגיה שבמחלוקת תועבר לקבלת עמדת רשות שוק ההון. ביום 9 באוקטובר, 2023 הורה בית הדין לצדדים להגיש עד ליום 23 באוקטובר, 2023 נוסח מוצע של צו שיימסר לממונה על שוק ההון על מנת שגיש עמדה בתיק.

לאור המצב הביטחוני נדחה המועד לגשת הנוסח מוצע, וכל צד הגיש נוסח מוצע של צו ביום 7 בנובמבר, 2023.

ביום 12 בנובמבר, 2023 התקבלה החלטת בית הדין בסוגיית הצו שיופנה לממונה, ששילבה בין הצעות הצדדים ונקבע כי בית הדין יפיק בהמשך לכך נוסח צו חדש, כאמור.

בעקבות ההחלטה נערכה פנייה מתאימה אל הממונה על שוק ההון. המועד להגשת עמדת הממונה היה בחודש פברואר 2024, והוא נדחה לחודש מרס 2024.

ביאור 16- התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

ח. פנינה ברוט נ' קרנות הפנסיה הוותיקות (המשך)

במהלך חודש דצמבר 2024 הגישה הקרן תצהיר גילוי מסמכים משלים בהתאם להחלטת בית הדין. בחודש ינואר 2024 הגישה הקרן בקשה להורות על גילוי מכלול הסכמי הפרישה. בעקבות הבקשה הוגש דף נייר אחד, קטוע. התובעת התנגדה לבקשה. ביום 14 בינואר, 2024 ניתנה החלטה לפיה הבנק יגלה את הסכם הפרישה עצמו אך לא את מכלול הסדרי הפרישה. בחודש ינואר 2024 הגיש הבנק את מסמכי הפרישה. גם כאן המסמך עליו חתמה התובעת קטוע. בקשה לקבל מסמכים נוספים לא נענתה, לאחר שבית הדין ציין כי תם שלב הבאת הראיות ולאחר קבלת עמדת הממונה התיק ייקבע לסיכומים.

בחודש מרס 2024 הוגשה עמדת הממונה על שוק ההון בהליך ובה ניתן מענה לשאלות שהופנו אליו בהחלטת בית הדין לעבודה. עמדת הממונה תומכת בעמדת הקרנות בהליך בסוגיות שהובאו להתייחסותו. ביום 14 במרס 2024 הורה בית הדין האזורי על הגשת סיכומים. המבקשת עד ליום 14 באפריל 2024 הקרנות עד ליום 14 במאי 2024 וסיכומי תשובה עד ליום 21 במאי 2024.

בקשה שהגישו הקרנות להורות לבנק להגיש דוגמת מסמך פרישה לא קטוע, נדחתה. בחודש מרס 2024 הוגשה עמדת הממונה על שוק ההון בהליך ובה ניתן מענה לשאלות שהופנו אליו בהחלטת בית הדין לעבודה. עמדת הממונה תומכת בעמדת הקרנות בהליך בסוגיות שהובאו להתייחסותו. ביום 14 במרס, 2024 הורה בית הדין לעבודה על הגשת סיכומים. המבקשת עד 14 ביוני, 2024, הקרנות עד ליום 14 ביולי, 2024, תשובה עד 21 ליולי, 2024. לבקשת המבקשת נדחה מועד הגשת סיכומיה ליום 21 ביולי 2024 ונדחו בהתאמה המועדים להגשת סיכומי הקרן וסיכומי התשובה. בחודש אוגוסט 2024 הוגשו סיכומי המבקשת ועל הקרנות להגיש סיכומי תשובה עד 10 בדצמבר 2024. הקרנות הגישו סיכומי תשובה בינואר 2025. המבקשת תגיש תשובה לסיכומי הקרנות במהלך מרס 2025.

ביום 16 בפברואר 2025 ניתנה החלטה לפיה נוכח פרישת נציג הציבור, קיים "מותב קטוע" ויש להשלים את המותב. הצדדים התבקשו למסור עמדתם עד ליום 20 בפברואר 2025 באשר להמשך ניהול ההליך לפני המותב בהרכב חדש (האם לשמוע את ההליך מתחילתו או מהשלב בו הופסק). הצדדים הודיעו כי הם מסכימים שהמותב בהרכבו החדש ידון בתיק מהמקום אליו הגיע.

בחודש יולי 2025 התקבל פסק דינו של בית הדין הנכבד בו נדחתה בקשת התובעת לאישור תביעתה כייצוגית. בית הדין דחה את טענות התובעת לגופן וקבע כי לא נפל פגם בהתנהלות הקרנות אשר מצדיק את אישור תביעתה כייצוגית וחייב אותה לשלם לקרנות סך של 70,000 ש"ח שכ"ט ו-1000 ש"ח הוצאות.

סכום ההוצאות שולם בחודש אוגוסט 2025. התובעת הגישה ערעור על פסק הדין ביום 29 בספטמבר 2025 בבית הדין הארצי לעבודה. דיון בערעור יתקיים ביום 30 במרס, 2026.

סיכומי המערערת הוגשו ביום 15 בינואר, 2026; סיכומי הקרן הוגשו ביום 15 בפברואר, 2026; המערערת זכאית להגיש סיכומי תשובה עד ליום 22 בפברואר, 2026.

ט. ד.י. בי. קיו נתונים איכותיים בע"מ (בפירוק) נ' קרנות הפנסיה הוותיקות, מבטחים לעתיד בע"מ ומשרד האוצר (הוגשה כנגד כל הקרנות, מבטחים לעתיד ומשרד האוצר)

מבטחים היא החברה הסבתא של DBQ ומבטחים לעתיד היא החברה האם שלה, כאשר בין השנים 2004 - 2009 DBQ עסקה בטיוב נתונים ללקוח אחד ויחיד – קרנות הפנסיה הוותיקות, שבהסדר, כאשר עד לשנת 2006 היא פעלה לצורך כך בסיוע ובאמצעות DCL; לאחר מכן, הופסקה כלל הפעילות של DBQ ומאז החברה ריקה מתוכן.

ההליכים המשפטיים בין חברת DBQ ובין חברת DCL החלו בחודש אפריל 2006, כללו טענות להפרת הסכמים ובקשה למימוש הליכי בורות, ועברו בהמלצת בית המשפט העליון ובהסכמת הצדדים לבוררות בפני שופט עליון בדימוס בחודש אוגוסט 2009. בעקבות המעבר להליך בורות, עוכבו ההליכים בין הצדדים וצו מניעה זמני מחודש יולי 2007, שאסר על DBQ לעשות שימוש בשיטת הטיוב של DCL המציאה ביחס לכל לקוח אחר פרט לקרנות הוותיקות, נותר על כנו.

ביאור 16- התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות (המשך)

ט. די. בי. קיו נתונים איכותיים בע"מ (בפירוק) נ' קרנות הפנסיה הוותיקות (המשך)

בחודש ינואר 2019 ניתן פסק בוררות של השופטת פרוקצ'יה, בו חוייבה לשלם DBQ ל- 24 DCL מלש"ח (בצירוף הפרשי ריבית והצמדה מיום 7 בינואר 2019, בניכוי תשלום של 1,072,499 ש"ח, משוערך מיום 22.1.2006), לאחר מכן החלו בהליכי הוצל"פ לגביית הסכום.

בדוח הכספי האחרון שהגישה חברת די בי קיו לשנת 2018 הוצג גרעון בסך 23 מיליוני ש"ח. ביום 10 ביולי 2022 התקבלה החלטה ע"י כבוד השופט חגי ברנר, סגן נשיא בית המשפט המחוזי, על מתן צו פתיחת הליכים ופירוק חברת די.בי.קיו. נתונים איכותיים בע"מ ומינוי עו"ד יונתן סונדרס כנאמן ליישום הליכים אלה

ביום 27 בפברואר 2025 הוגשה על ידי הנאמן בקשה למתן הוראות לחייב מספר גופים בחוב הפסוק שנפסק בפסק הבוררות אשר ניתן בהליך שהתנהל בין די.סי.אל. ישראל (1983) בע"מ ובין די.בי.קיו נתונים איכותיים בע"מ. לטענת הנאמן החוב הפסוק עומד על סך של 24 מיליון ש"ח בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום 7 בינואר 2019 ובניכוי סך של 1,072,499 ש"ח שמשוערכים מיום 22 בינואר 2006.

לטענת הנאמן יש לחייב את הגופים הנ"ל בחוב הפסוק בהסתמך על ס' 6 לחוק החברות וע"י ביצוע "הרמת מסך" לאור טענותיו לשימוש באישיות המשפטית הנפרדת של די.בי.קיו נתונים איכותיים בע"מ באופן שיש בו לקיים את התנאים הקבועים בסעיף זה, וכן בהסתמך על יחסי השליחות שבין גופים אלו ובין די.בי.קיו נתונים איכותיים בע"מ ובהסתמך על דיני עשיית עושר ולא במשפט. מבטחים לעתיד החזיקה 100% בחברת די.בי.קיו נתונים איכותיים בע"מ.

בית המשפט הורה בהחלטתו מיום 2 במרס, 2025 כי על הגופים הנ"ל להגיב לבקשת הנאמן בתוך 30 ימים.

הקרנות הגישו בקשה לסילוק על הסף של בקשת הנאמן, הנאמן והממונה הגישו את תגובתם ונקבע דיון בבקשה ליום 7 בינואר, 2026 המועד להגשת תשובה לגוף בקשת הנאמן הוארך עד להחלטה אחרת.

ביהמ"ש קיבל את עמדת מבטחים לעתיד והקרנות לפיה אין אפשרות לדון בבקשת הנאמן כבקשה למתן הוראות, והמליץ לנאמן לחזור בו ולסלק את הבקשה, והנאמן עשה כך. כמו כן, ביהמ"ש יאשר לנאמן להגיש תביעה נפרדת נגד הקרנות, בכפוף לכך שיגיש נוסח מתוקן ויקבל אישור סופי מביהמ"ש.

י. להערכת הקרן, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה בגין ההתחייבויות התלויות והתביעות שפורטו לעיל. סכום ההפרשה הכולל מפורט במאזנים (סעיף התחייבויות תלויות, תביעות והתקשרויות).

יא. ריכוז תביעות

סוג התביעה	כמות
תביעות ייצוגיות	4
תביעות מהותיות	1
סה"כ תביעות שהוגשו כנגד הקרן	3

ביאור 17 - צדדים קשורים

א. פירוט:

- "עמיתים טק בע"מ" מספקת שירותי מחשוב לקרן הפנסיה.
- קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר להן מנהל מיוחד אחד (ראה גם ביאור 1).
- מבטחים לעתיד בע"מ.
- עמיתים שירותים פיננסיים שותפות מוגבלת.

ב. יתרות של צדדים קשורים ובעלי ענין נכללו במאזן בסעיפים הבאים:

היתרה הגבוהה במהלך השנה		ליום 31 בדצמבר		חייבים ויתרות חובה
2024	2025	2024	2025	
אלפי ש"ח				
2,693	3,270	1,463	1,792	קרן הפנסיה מבטחים
		<u>1,463</u>	<u>1,792</u>	
היתרה הגבוהה במהלך השנה		ליום 31 בדצמבר		זכאים ויתרות זכות
2024	2025	2024	2025	
אלפי ש"ח				
263	513	18	16	קרן הגמלאות המרכזית
		<u>18</u>	<u>16</u>	

ג. הכנסות והוצאות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	
<u>1,683</u>	<u>1,860</u>

דמי ניהול מקופת הגמל חקלאים מטרה אחרת

ד. ביטוח דירקטורים ונושאי משרה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2024	2025
אלפי ש"ח	
<u>127</u>	<u>149</u>

סכום הוצאות עבור הביטוח²

² החברה מבטחת את אחריותם של נושאי המשרה בכפוף להוראות הדין

ביאור 18 - מסים על הכנסה

- א. קרן הפנסיה לעמיתים ותיקים אושרה לצרכי מס כקופת גמל בתוקף עד ליום 31 בדצמבר, 2026. תוקף האישור מתחדש מעת לעת.
- בהתאם לכך הכנסות קרן הפנסיה פטורות ממסים בישראל, בכפוף להתניות מסוימות בהן עמדה הקרן.
- ב. הכנסות הקופה אינן חייבות במס הכנסה, למעט דיבידנד וריבית שהתקבל מחו"ל בגין ניירות ערך זרים.

ביאור 19 - תשואת הקרן

שיעור התשואה הנומינלית ברוטו שהשיגה הקרן בשנת 2025 על נכסיה, כולל התשואה על סכום הסיוע הממשלתי העתידי הישיר המהוון, היה 5.93% לעומת תשואה של 5.05% בתקופה מקבילה אשתקד. שיעור התשואה של התיק החופשי לשנת 2025 הינה 8.66% לעומת תשואה של 11.20% בשנת 2024.

ביאור 20 - מידע בדבר שווי הוגן של מכשירים פיננסיים וחשיפתם לסיכונים ריבית

- א. השווי ההוגן של הנכסים הפיננסיים
הנכסים הפיננסיים של הקרן ובכלל זה ניירות הערך מוצגים בדוחות הכספיים בהתאם לכללים המפורטים בביאור 2 (מדיניות חשבונאית) והנחיות רשות שוק ההון.
- להערכת הנהלת הקרן ובהתייחס לאמור לעיל, השווי ההוגן של הנכסים הפיננסיים של הקרן אינו נופל מערכם החשבונאי הכולל.
- ב. חשיפה לסיכונים ריבית וסיכונים שוק
הגרעון האקטוארי חשוף לסיכונים ריבית בשל הפער בין שיעור ריביות היוון ההתחייבויות הפנסיוניות לבין התשואה בפועל על הנכסים.
- השווי ההוגן של הנכסים הפיננסיים הלא סחירים (אגרות השוב, פיקדונות והלוואות) חשוף לסיכונים ריבית, שכן תנודות בשערי הריבית בשוק הכספים עשויות להשפיע עליו. ניירות הערך הסחירים חשופים לסיכונים השוק.

ביאור 21 - אירועים והתפתחויות בתקופת הדוח ולאחריו

- א. מאז 7 באוקטובר 2023 ועד למועד הדיווח, ישראל נמצאת במצב מלחמה במספר חזיתות. ב-9 באוקטובר 2025 נחתם הסכם הפסקת אש עם החמאס בתיווך של ארצות הברית, מצרים, קטאר וטורקיה, הכולל את שחרור כל החטופים. למצב הגיאופוליטי בישראל שורה של השלכות אשר הובילו להאטה בפעילות המשק הישראלי בין היתר בעקבות גיוס אנשי מילואים וכן לשיבוש הפעילות הכלכלית בישראל.
- ב-28 בפברואר 2026 החל מבצע "שאגת הארי" בתקיפה משולבת של ישראל וארה"ב נגד איראן. בתגובה לכך, החל ירי רקטי משמעותי מכיוון איראן אל עבר העורף הישראלי ולעבר מטרות אמריקאיות ברחבי המפרץ הפרסי והמזרח התיכון וכן לפגיעה ביעדים אזרחיים במספר מדינות במפרץ ובכלל איחוד האמירויות, קטאר וסעודיה. בטווח הקצר, ההשפעות הכלכליות הצפויות על ישראל תלויות בעוצמה, בהיקף ובעיקר במשך האירועים.
- בטווח הארוך, ככל שתוצאות המבצע יביאו להפחתה משמעותית של האיום הנשקף על ישראל מאיראן ושלוחותיה, צפויות להיות לכך השלכות חיוביות על פוטנציאל הצמיחה של המשק הישראלי. יחד עם זאת תקופה זו מאופיינת במידה של אי וודאות בקשר עם ההשלכות על האינפלציה, הריבית והצמיחה של המשק.
- נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, בהתבסס על המידע המצוי בידי הקרן, אין השפעה מהותית על תוצאות הפעילות.
- ב. ביום 12 במרס 2025 נחתמו הסכמים קיבוציים בכל חמש קרנות הפנסיה הוותיקות המצויות תחת ניהול מיוחד בעמיתים ובהן מועסקים עובדים (מבטחים, מקפת, קג"מ, קרן בניין וקרן חקלאים):
- ההסכמים נחתמו לתקופה של 6 שנים, ויעניקו לארגון יציבות ביחסי העבודה, לאורך זמן. העובדים בקרנות הפנסיה בניין וחקלאים יהיו זכאים לתוספות שכר אשר יתחלקו בין תוספות אחידות לתוספות דיפרנציאליות.
- במסגרת המו"מ נקבע גם כי העובדים הוותיקים (עובדי מבטחים מקפת וקג"מ) יהיו זכאים גם בתקופת הסכם זה לתוספות השכר של הסכם המסגרת במגזר הציבורי ובנוסף יחולקו מספר דרגות הצטיינות מדי שנה.
- ההסכם מעניק לעובדים שורה של הטבות בתחום הסוציאלי (כגון: ביטוח בריאות, דמי כלכלה למי שאינם משתכרים שכר גבוה, קיצור שעות עבודה ל – 8 שעות בחלק מן הימים ועוד).
- ההסכמים מלווים בשינויים ארגוניים ויאפשרו לארגון להמשיך בהתייעלות תפעולית לרבות צמצום כוח האדם ובחינת מעבר משרדים.
- ג. ביום 19 באוגוסט 2025 הודיע מר רונן הירש, היועץ המשפטי הראשי על החלטתו לסיים את כהונתו בארגון ב-15 באוקטובר 2025, לאחר כתשע שנים בתפקיד. לתפקיד היועץ המשפטי הראשי מונה עו"ד אלישע שור וזאת החל מיום 1 בינואר 2026. ביום 9 בנובמבר 2025, אושר המינוי על ידי רשות שוק ההון ביטוח וחסכון.
- גב' מירי ישי, מבקרת פנים ראשית ביקשה לסיים את תפקידה בספטמבר 2025 לאחר תשע שנות כהונה בתפקיד המבקר. לתפקיד מבקר פנים ראשי מונה, רו"ח דביר פינץ וזאת החל מיום 15 בספטמבר 2025 לאחר קבלת אישור סופי של הממונה על רשות שוק הון, ביטוח וחסכון מיום 27 באוגוסט 2025.
- ד. אחת לתקופה קרנות הפנסיה שבהסדר מבצעות תיקוף של מודל "העמסות הוצאות בין הקרנות" ואת תוצאותיו מעבירות לאישור רשות שוק ההון. ביום 28 ביולי 2025 אושר מודל העמסות חדש על ידי רשות שוק ההון. המודל הוטמע החל מהרבעון השלישי רטרואקטיבית מתחילת השנה.

קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאים ובלתי מקצועיים בישראל
אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד)
דוח תקופתי לשנת 2025

שם התאגיד:	קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד)
מס' תאגיד:	570007476
אופן ההתאגדות המשפטית:	אגודה שיתופית בע"מ
כתובת:	מגדל היובל, דרך מנחם בגין 125, תל אביב
טלפון:	077-7774800
תאריך המאזן:	31, בדצמבר 2025
תאריך חתימת הדוח:	16 במרס, 2026

תוכן עניינים

3.....	דו"חות כספיים ואקטואריים	סעיף 1 -
3.....	דו"ח המנהל המיוחד על מצב ענייני התאגיד	סעיף 2 -
3.....	רשימת השקעות בחברות בת ובחברות קשורות לתאריך המאזן	סעיף 3 -
3.....	שינויים בהשקעות בחברות בת ובחברות קשורות בתקופת הדוח	סעיף 4 -
3.....	הכנסות של חברות בנות וקשורות והכנסות התאגיד מהן לתאריך המאזן באלפי ש"ח	סעיף 5 -
3.....	רשימת קבוצות של יתרות הלוואות שניתנו לתאריך המאזן, של התאגיד	סעיף 6 -
3.....	רשימת אירועים מיוחדים שהשפיעו או עשויים להשפיע מהותית על התאגיד	סעיף 7 -
3.....	שינויים בהון המניות הרשום, המונפק והנפרע והתמורה שנתקבלה	סעיף 8 -
3.....	שכר וטובות הנאה	סעיף 9 -
3.....	מניות וני"ע המירים המוחזקים על-ידי בעל עניין בתאגיד	סעיף 10 -
4.....	המנהל המיוחד	סעיף 11 -
6.....	נושאי משרה בכירה של התאגיד	סעיף 12 -
10.....	חברי ועדות	סעיף 13 -
13.....	רואה חשבון של התאגיד	סעיף 14 -
15.....	האקטואר של קרן הפנסיה	סעיף 15 -
15.....	המלצות והחלטות הדירקטוריון	סעיף 16 -
15.....	שינויים בתקנון קרן הפנסיה שאושר ע"י הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון	סעיף 17 -
15.....	תנאי שכר	סעיף 18 -

- סעיף 1 - דו"חות כספיים ואקטואריים**
מצ"ב דו"חות כספיים ומאזן אקטוארי ליום 31 בדצמבר 2025.
- סעיף 2 - דו"ח המנהל המיוחד על מצב ענייני התאגיד**
מצ"ב דוח המנהל המיוחד על מצב ענייני התאגיד ליום 31 בדצמבר 2025.
- סעיף 3 - רשימת השקעות בחברות בת ובחברות קשורות לתאריך המאזן**
אין.
- סעיף 4 - שינויים בהשקעות בחברות בת ובחברות קשורות בתקופת הדוח**
אין.
- סעיף 5 - הכנסות של חברות בנות וקשורות והכנסות התאגיד מהן לתאריך המאזן באלפי ש"ח**
אין.
- סעיף 6 - רשימת קבוצות של יתרות הלוואות שניתנו לתאריך המאזן, אם מתן הלוואות היה אחד מעיסוקיו העיקריים של התאגיד**
אין.
- סעיף 7 - רשימת אירועים מיוחדים שהשפיעו או עשויים להשפיע מהותית על התאגיד, רווחיות התאגיד, רכוש או התחייבויותיו**
א. השינויים בווקטור הריבית.
ב. התשואות בשוק ההון.
ג. עליית שכר ממוצע במשק.
ד. השפעת שינוי מנגנון הבטחת תשואה.
- סעיף 8 - שינויים בהון המניות הרשום, המונפק והנפרע והתמורה שנתקבלה**
אין שינויים.
- סעיף 9 - שכר וטובות הנאה**
לא שולם שכר ולא ניתנו טובות הנאה לבעלי עניין בתאגיד.
- סעיף 10 - מניות וני"ע המירים המוחזקים על-ידי בעל עניין בתאגיד, בחברה בת או בחברה קשורה סמוך ככל האפשר לתאריך הדוח**
אין.

סעיף 11 - המנהל המיוחד

בהתאם להוראות חוק הפיקוח מנוהלת הקרן החל מחודש יולי 2003 על ידי מנהל מיוחד. מכוח סעיפים 78 ה' ו-70 (ב) לחוק הפיקוח מוקנים למנהל המיוחד "כל הסמכויות והתפקידים שיש למנהל עסקים במבטח, לדירקטוריון שלו, לוועדות הדירקטוריון שלו ולדירקטורים שלו...".

כמתחייב מהוראות חוק הפיקוח, החל תהליך איחוד תפעולי של קרנות הפנסיה בהסדר. מטרת התהליך להביא להתייעלות תוך שיפור ואיחוד תהליכים מרכזיים בקרנות.

החל מיום 1 באוגוסט 2021 מכהן מר אפי סנדרוב כמנהל מיוחד של כל הקרנות הוותיקות שבהסדר. מר אפי סנדרוב החליף בתפקידו כמנהל המיוחד את מר יואב בן אור שכהן בתפקיד זה עד סוף יולי 2021.

החל משנת 2007 פועלות קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר במבנה ארגוני חדש המושתת על איחוד תפעולי שגובש על ידי המנהלת המיוחדת דאז.

קרנות הפנסיה מנוהלות במסגרת שבע חטיבות: חטיבת שירות, חטיבת השקעות, חטיבת כספים, חטיבת פנסיה חטיבת מטה חטיבת משאבי אנוש וחטיבת טכנולוגיות, ושלוש יחידות נוספות לשכה משפטית, בקורת פנים, ניהול סיכונים.

ועדת מנהלה

על פי חוק הפיקוח מונתה ועדת מנהלה לכלל הקרנות שעליהן חל חוק התוכנית הכלכלית. לוועדת המנהלה כל הסמכויות הנתונות לוועדת המנהלה בהתאם לסעיף 72(ד) לחוק הפיקוח, קרי, מינוי רו"ח ואישור דוחות כספיים. בנוסף תפקידיה הם לאשר את תוכנית ההתייעלות שהכין המנהל המיוחד, כנדרש בחוק הפיקוח, בטרם הגשתה למפקח ולאשר את המלצות המנהל המיוחד בדבר ביצוע מהלכי הבראה נוספים בקרן הפנסיה, מעבר לנדרש בחוק הפיקוח.

סעיף 11 – המנהל המיוחד (המשך)

מס' ת.ז.: 025004359	אפי סנדרוב
1972	שנת לידה:
דרך מנחם בגין 125, תל אביב.	מען למכתבים:
ישראלית.	נתינות:
יו"ר דירקטוריון עמיתים טק, יו"ר דירקטוריון מבטחים לעתיד (שמשמשת, בין היתר, כשותף הכללי בעמיתים שירותים פיננסיים, שותפות מוגבלת).	האם הוא עובד של התאגיד, חברת בת, חברה קשורה או בעל עניין:
1 באוגוסט 2021	מכהן כמנהל מיוחד משנת:
בוגר בכלכלה וחשבונאות (האוני' העברית), מוסמך במנהל עסקים (התמחות במימון) (האוני' העברית), רואה חשבון מוסמך.	השכלה:
מנהל מיוחד עמיתים קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר בניהול מיוחד (החל מאוגוסט 2021). מנהל מורשה סלייס גמל בע"מ (החל מדצמבר 2023).	תעסוקתו ב-5 השנים האחרונות:
מנכ"ל מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ, מנכ"ל יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ (2019-2021).	
לא.	האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר:

סעיף 12 - נושאי משרה בכירה של התאגיד

אפי סנדרוב	מס' ת.ז.: 025004359
שנת לידה:	1972
התפקיד שממלא בתאגיד:	המנהל המיוחד.
התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:	יו"ר דירקטוריון עמיתים טק, יו"ר דירקטוריון מבטחים לעתיד, (שמשמשת, בין היתר, כשותף הכללי בעמיתים שירותים פיננסיים, שותפות מוגבלת).
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר:	לא.
השכלה וניסיונו העסקי ב-5 השנים האחרונות:	בוגר בכלכלה וחשבונאות (האוניברסיטה העברית), מוסמך במנהל עסקים (התמחות במימון) (האוניברסיטה העברית), רואה חשבון מוסמך. מנהל מיוחד עמיתים קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר בניהול מיוחד (החל מאוגוסט 2021). מנהל מורשה סלייס גמל בע"מ (החל מדצמבר 2023). מנכ"ל מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ, מנכ"ל יוזמה קרן פנסיה לעצמאים בע"מ (2019-2021).
התאריך שבו החלה כהונתו:	1 באוגוסט, 2021
רויטל פיאדה היכל	מס' ת.ז.: 024836629
שנת לידה:	1969
התפקיד שממלא בתאגיד:	מנהלת חטיבת כספים.
התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:	דירקטורית במבטחים לעתיד
האם היא בת משפחה של בעל עניין אחר:	לא.
השכלה וניסיונו העסקי ב-5 השנים האחרונות:	רו"ח תואר ראשון במנהל עסקים וחשבונאות ותואר שני במימון - המכללה למינהל. סגנית ראש חטיבת החשבונאות בבנק לאומי, אחראית על מערך הדיווח הכספי ותשתיות חשבונאיות. מנהלת הכספים בעמיתים קרנות הפנסיה הוותיקות (החל מיוני 2022).
התאריך שבו החלה כהונתה:	1 ביוני, 2022
יריב עזר	מס' ת.ז.: 033017088
שנת לידה:	1976
התפקיד שממלא בתאגיד:	מנהל חטיבת הפנסיה.
התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:	אין
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר:	לא.
השכלה וניסיונו העסקי ב-5 השנים האחרונות:	תואר ראשון- כלכלה וניהול, במכללה אקדמית תל אביב מוסמך במנהל עסקים (MBA)- התמחות במימון - אוניברסיטת בר אילן. מנהל חטיבת הפנסיה בעמיתים קרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר.
התאריך שבו החלה כהונתו:	28 ביוני, 2015

סעיף 12 - נושאי משרה בכירה של התאגיד (המשך)

אורן משה	מס' ת.ז.: 035980556
שנת לידה:	1979
התפקיד שממלא בתאגיד:	מנהל חטיבת המטה.
התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:	דירקטור בעמיתים טק, דירקטור במבטחים לעתיד. דירקטור בגפן ניהול עבור מקפת בע"מ, דירקטור בקג"מ כרמל ניהול השקעות בע"מ, דירקטור ביהב החזקות USA בע"מ.
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר:	לא.
השכלה וניסיונו העסקי ב-5 השנים האחרונות:	BA בכלכלה ו-MBA; (האוניברסיטה העברית).
התאריך שבו החלה כהונתו:	11 ביולי, 2018
עו"ד אלישע שור	מס' ת.ז.: 054500939
שנת לידה:	1956
התפקיד שממלא בתאגיד:	היועץ המשפטי הראשי ומזכיר קרנות הפנסיה.
התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:	היועץ המשפטי הראשי של החברות הבנות
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר:	לא
השכלה וניסיונו העסקי ב-5 השנים האחרונות:	שותף וראש מחלקת דיני עבודה ב- ש. הורוביץ ושות' משרד עו"ד.
התאריך שבו החלה כהונתו:	1 בינואר, 2026
ניר גביש	מס' ת.ז.: 033075847
שנת לידה:	1976
התפקיד שממלא בתאגיד:	מנהל חטיבת השקעות.
התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:	דירקטור בגפן ניהול עבור מקפת בע"מ, דירקטור בקג"מ כרמל ניהול השקעות בע"מ, דירקטור ביהב החזקות USA בע"מ.
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר:	לא.
השכלה וניסיונו העסקי ב-5 השנים האחרונות:	תואר ראשון בכלכלה ומימון (B.A) מהמכללה למנהל, תואר שני במנהל עסקים התמחות במימון (M.B.A) מאוניברסיטת תל אביב.
	מנהל השקעות ראשי, גילעד קרן פנסיה לעובדים דתיים בע"מ. מנהל תחום השקעות כספי עמיתים, מנורה מבטחים ביטוח בע"מ.
התאריך שבו החלה כהונתו:	10 בספטמבר, 2023

סעיף 12 - נושאי משרה בכירה של התאגיד (המשך)

עירית קליפר אבני	מס' ת.ז.: 24029290
שנת לידה:	1968
התפקיד שממלאה בתאגיד:	מנהלת חטיבת משאבי אנוש
התפקיד שממלאה בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:	אין
האם היא בת משפחה של בעל עניין אחר:	לא.
השכלה וניסיונה העסקי ב-5 השנים האחרונות:	תואר ראשון, תואר שני בלימודי עבודה מטעם אוניברסיטת תל אביב. מנהלת מש"א בכירה בקבוצת טבע באירופה ובישראל. סמנכ"לית משאבי אנוש של חברת ביו-פארמה גלובלית. סמנכ"לית מש"א (GVP) של חברת התעשייה האווירית לישראל 2014-2019. מנהלת חטיבת משאבי אנוש בעמיתים בקרנות הפנסיה הוותיקות.
התאריך שבו החלה כהונתה:	11 בפברואר, 2024
צחי ניר	מס' ת.ז.: 38350377
שנת לידה:	1976
התפקיד שממלא בתאגיד:	מנהל חטיבה הטכנולוגית בעמיתים
התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:	מנכ"ל עמיתים טק
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר:	לא.
השכלה וניסיונה העסקי ב-5 השנים האחרונות:	תואר ראשון במדעי המחשב (BA) . CIO - Israel Institute of Technology, Technion מנהל אגף פיתוח בעמיתים טק, מנהל חדשנות עמיתים, מנכ"ל עמיתים טק.
התאריך שבו החלה כהונתו:	1 ינואר, 2023
איתי סיים	מס' ת.ז.: 036499697
שנת לידה:	1979
התפקיד שממלא בתאגיד:	מנהל הסיכונים.
התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:	מנהל הסיכונים בעמיתים טק.
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר:	לא.
השכלה וניסיונה העסקי ב-5 השנים האחרונות:	תואר שני במנהל עסקים (MBA) מאוניברסיטת ת"א. תואר ראשון בכלכלה ומנהל עסקים (BA) מאוניברסיטת בן-גוריון. מנהל סיכונים ראשי בשלמה חברה לביטוח בע"מ.
התאריך שבו החלה כהונתו:	10 בינואר, 2023

סעיף 12 - נושאי משרה בכירה של התאגיד (המשך)

מס' ת.ז.: 039764782	דביר פינץ
1985	שנת לידה:
מבקר פנים ראשי	התפקיד שממלא בתאגיד:
מבקר פנים חברות בנות	התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:
לא.	האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר: השכלה וניסיונו העסקי ב-5 השנים האחרונות:
רו"ח מוסמך. תואר ראשון (B.A) במנהל עסקים התמחות ראשית בחשבונאות והתמחות נוספת בניהול וניתוח טכנולוגיות מידע. תעודת CISA למבקרי מערכות מידע. קורס SQL - מכללת John Bryce	
סגן המבקר הפנימי, ומנהל היחידה הטכנולוגית והעסקית בביקורת הפנימית, בקבוצת כלל ביטוח בע"מ.	
15 בספטמבר, 2025	התאריך שבו החלה כהונתו:

נושאי משרה בכירה שסיימו את עבודתם בתקופת הדוח:

1. דר' רונן הירש – היועץ המשפטי הראשי, סיים את עבודתו בתאריך 10 באוקטובר, 2025.
2. מירי ישי – מבקרת פנים, סיימה את עבודתה בתאריך 30 בספטמבר, 2025.

סעיף 13 - חברי ועדות

יואל נוח	מס' ת.ז.: 57388118
שנת לידה:	1961
התפקיד שממלא בתאגיד:	יו"ר וועדת השקעות
התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:	לא
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר:	לא
השכלה וניסיונו העסקי ב-5 השנים האחרונות:	השכלה: בוגר כלכלה וחשבונאות ומוסמך בכלכלה מהאוניברסיטה העברית. עיסוקים: יועץ עצמאי.
התאריך שבו החלה כהונתו:	9 ביוני, 2022

ניר מורוז	מס' ת.ז.: 057506909
שנת לידה:	1962
התפקיד שממלא בתאגיד:	חבר בוועדת השקעות
התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:	לא
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר:	לא
השכלה וניסיונו העסקי ב-5 השנים האחרונות:	השכלה: MBA במנהל עסקים, התמחות במימון וחשבונאות – אונ' ת"א; BA בחשבונאות וכלכלה – אונ' ת"א; רו"ח מוסמך (מותלה). עיסוקים: 2019–2024 משנה למנכ"ל ומנהל אגף השקעות, מנורה מבטחים.
התאריך שבו החלה כהונתו:	20 ביולי, 2025

מיכל נוי	מס' ת.ז.: 33207994
שנת לידה:	1976
התפקיד שממלא בתאגיד:	חברה בוועדת השקעות
התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:	לא
האם היא בת משפחה של בעל עניין אחר:	לא
השכלה וניסיונו העסקי ב-5 השנים האחרונות:	השכלה: LLB במשפטים באוניברסיטה העברית בירושלים. בעלת רישיון עריכת דין בישראל. קורס דירקטורים וועדות השקעה – IFI. עיסוקים: בנקאות השקעות - הובלה וייזום של עסקאות מיזוגים ורכישות בתחומי הטכנולוגיה, הפיננסים, התעשייה והלוגיסטיקה. ייעוץ וקישור למשקיעים בהתאם לצורך. דירקטורית בחברות ציבוריות.
התאריך שבו החלה כהונתה:	26 בדצמבר, 2023

סעיף 13 - חברי ועדות (המשך)

יצחק בצלאל	מס' ת.ז.: 22279467
שנת לידה:	1966
התפקיד שממלא בתאגיד:	חבר בוועדת השקעות, חבר בוועדת אשראי
התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:	לא
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר:	לא
השכלה וניסיונו העסקי ב-5 השנים האחרונות:	השכלה: תואר BA במנהל עסקים וכלכלה, האוניברסיטה העברית, ירושלים. לימודים במסגרת מסלול מצטייני רקטור האוניברסיטה. תואר BA במנהל עסקים וכלכלה, האוניברסיטה העברית, ירושלים. עיסוקים: מנכ"ל בוס קפיטל. דירקטור בלתי תלוי, אנליסט אנרגיות מתחדשות בע"מ.
התאריך שבו החלה כהונתו:	6 במרס, 2024

דרור נגל	מס' ת.ז.: 57863669
שנת לידה:	1962
התפקיד שממלא בתאגיד:	חבר בוועדת השקעות
התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:	לא
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר:	לא
השכלה וניסיונו העסקי ב-5 השנים האחרונות:	השכלה: תואר ראשון בכלכלה, האוניברסיטה העברית. תואר שני במנהל עסקים, האוניברסיטה העברית. רישיון מנהל תיקים ויועץ השקעות. עיסוקים: דירקטור במספר חברות פרטיות, בין היתר, יו"ר ועדת השקעה בקרן שיתוף תורמים, חבר ועדת השקעה בקרן פארק אין, דח"צ בעמרים אברהם ועוד.
התאריך שבו החלה כהונתו:	9 ביוני, 2022

אסף שהם	מס' ת.ז.: 013306832
שנת לידה:	1969
התפקיד שממלא בתאגיד:	חבר בוועדת השקעות
התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:	לא
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר:	לא
השכלה וניסיונו העסקי ב-5 השנים האחרונות:	השכלה: בעל רישיון לניהול תיקים (מותלה). קורס דירקטורים, המרכז הישראלי לניהול; תואר שני (M.B.A.), אוניברסיטת ת"א, הפקולטה לניהול, מינהל עסקים, התמחות במימון; תואר ראשון (B.A.) אוניברסיטת ת"א, הפקולטה למדעי החברה, מסלול דו חוגי בכלכלה ומדעי המדינה. עיסוקים: דירקטור בלתי תלוי קבוצת מנרב חברה מדווחת (בעלות פרטית עם אג"ח ציבורי). כהונה בהתנדבות: ועדת ביקורת בעמותה מועדון כדוריד חולון. עד 2024 דירקטור בלתי תלוי ב DORAL RENEWABELS LLC; כיהן כחבר בוועדות השקעות פנימית ויועץ לסינגל אופיס ETNA; ובגולדן וואן מקבוצת נטו פיננסים וקרן גידור מקסר"י.
התאריך שבו החלה כהונתו:	6 במאי, 2025

סעיף 13 - חברי ועדות (המשך)

מס' ת.ז.: 23037088	אמיר לזר
1967	שנת לידה:
י"ר וועדת אשראי	התפקיד שממלא בתאגיד:
לא	התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:
לא	האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר:
השכלה: B.A מנהל עסקים, אונ' בן גוריון.	השכלה וניסיון העסקי ב-5 השנים האחרונות:
עיסוקים: סגן ראש החטיבה הבנקאית, בנק לאומי, י"ר ודירקטור בחברות משפחתיות, י"ר ועד מנהל-הוועד למען החייל, דח"צ במקס איט פיננסים.	
6 במאי, 2025	התאריך שבו החלה כהונתו:

מס' ת.ז.: 22309207	ענת אילון גנור
1966	שנת לידה:
חברה בוועדת אשראי	התפקיד שממלא בתאגיד:
לא	התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:
לא	האם היא בת משפחה של בעל עניין אחר:
השכלה: B.A כלכלה וניהול - אוניברסיטת תל אביב MBA מנהל עסקים, אוניברסיטת תל אביב LLMIT לוידיס לונדון.	השכלה וניסיון העסקי ב-5 השנים האחרונות:
עיסוקים: מנהלת חדשנות, גיוס משאבים ופרויקטים מיוחדים בעמותת "אותי".	
26 בדצמבר, 2022	התאריך שבו החלה כהונתה:

סעיף 13 - חברי ועדות (המשך)

מס' ת.ז.: 55889042	איתן השחר
1959	שנת לידה:
יו"ר וועדת ביקורת	התפקיד שממלא בתאגיד:
לא	התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:
לא	האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר:
השכלה: BA סטטיסטיקה (חטיבה מדעי המחשב) -האוניברסיטה העברית. BA חשבונאות -אוניברסיטת תל אביב, BA משפטים (מכללת קריית אונו).	השכלה וניסיונו העסקי ב-5 השנים האחרונות:
עיסוקים: מנכ"ל קרנית-קרן לנפגעי תאונות דרכים.	
1 במרס 2008	התאריך שבו החלה כהונתו:
מס' ת.ז.: 52884624	יוסי בהיר
1954	שנת לידה:
חבר בוועדת ביקורת	התפקיד שממלא בתאגיד:
לא	התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:
לא	האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר:
השכלה: BA בכלכלה ומנהל עסקים מאוניברסיטת בר אילן, MBA (מנהל עסקים) מאוניברסיטת תל אביב	השכלה וניסיונו העסקי ב-5 השנים האחרונות:
עיסוקים: עצמאי בשוק ההון, חברות בדירקטוריונים. יעוץ כלכלי. חוות דעת מקצועיות לבתי משפט.	
1 במרס 2008	התאריך שבו החלה כהונתו:

סעיף 13 - חברי ועדות (המשך)

ד"ר יעקובסון	מס' ת.ז.: 50959691
שנת לידה:	1953
התפקיד שממלא בתאגיד:	יו"ר וועדת מינהלה
התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:	לא
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר:	לא
השכלה וניסיונו העסקי ב-5 השנים האחרונות:	השכלה: BA כלכלה וחשבונאות – אוניברסיטת תל אביב. מימון וביטוח MBA – אוניברסיטת תל אביב. ראיית חשבון.
עיסוקים:	דירקטור, בעל חברה למתן שירותים לקופות גמל ענפיות.
התאריך שבו החלה כהונתו:	16 בספטמבר, 2022
זיו רייך	מס' ת.ז.: 25078544
שנת לידה:	1972
התפקיד שממלא בתאגיד:	חבר בוועדת מינהלה
התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:	לא
האם הוא בן משפחה של בעל עניין אחר:	לא
השכלה וניסיונו העסקי ב-5 השנים האחרונות:	השכלה: תואר ראשון מנהל עסקים - המכללה למנהל. תואר שני ביקורת פנימית וציבורית – אוניברסיטת בר אילן. רואה חשבון. פרופסור מנהל עסקים וביטוח – המכללה האקדמית נתניה.
עיסוקים:	דיקן בית הספר לביטוח במכללה האקדמית נתניה.
התאריך שבו החלה כהונתו:	16 בספטמבר, 2022
ג'קי סטרומינגר	מס' ת.ז.: 7586751
שנת לידה:	1971
התפקיד שממלא בתאגיד:	חברה בוועדת ביקורת
התפקיד שממלא בחברת בת של התאגיד או בעל עניין בו:	לא
האם היא בת משפחה של בעל עניין אחר:	לא
השכלה וניסיונו העסקי ב-5 השנים האחרונות:	השכלה: תואר ראשון: ניהול כלכלה, אוניברסיטת תל אביב. תואר שני: מנע"ס, התמחות במימון-חשבונאות, אוניברסיטת תל אביב. תואר שני: מדיניות ציבורית, התמחות בכלכלה, אוניברסיטת תל אביב.
עיסוקים:	מייסדת ומנכ"ל השתלמותי, ימי עיון והדרכות לדירקטוריונים של חברות ציבוריות. <u>דח"צית ב: שבא, סולאיר אנרגיות מתחדשות.</u> קופת התגמולים של עובדי אל על, פיוניר תכנון פיננסי.
התאריך שבו החלה כהונתה:	16 בספטמבר, 2022

סעיף 14 - רואה חשבון של התאגיד

קוסט פורר את גבאי וקסירר – EY, סומך חייקין - KPMG.

סעיף 15 - האקטואר של קרן הפנסיה

שמואל יכמן.

סעיף 16 - המלצות והחלטות הדירקטוריון

אין.

סעיף 17 - שינויים בתקנון קרן הפנסיה שאושר ע"י הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בשנת

הדוח

אין.

סעיף 18 - תנאי שכר

עובד	עלות שכר בש"ח ^א	חלקה של הקרן בעלות השכר בש"ח ^ב
1.	1,303,130	70,630
2.	1,067,634	57,866
3.	923,633	50,061
4.	917,050	49,704
5.	905,890	49,099

א. עלות שכר לרבות הוצאות לסיום יחסי עובד מעביד, הוצאות רכב, תגמול משתנה ככל שישנו, חופשה והטבות אחרות.

ב. חלקה של הקרן בעלות השכר הינה על פי מודל העמסת עלויות – 5.42%.

ג. השכר המלא של המנהל המיוחד כולל תוספת שכר בגין ניהול תאגידים אחרים שהקרן מפוצה בגינם (תוספת שכר חודשית שניתנה למנהל המיוחד בגין מינויו למנהל מורשה בסלייס גמל בע"מ בסך 11,304 ובתוספת הצמדה למדד, סך של 11,967 ש"ח).

קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאים ובלתי מקצועיים בישראל
אגודה שיתופית בע"מ (בניהול מיוחד)

שם התאגיד

16 במרס 2026

תאריך

אסתר
אפי סנדרוב
המנהל המיוחד